

Bokslut för år 2018

	Sida
Detta är Pedersöre	1
1. Inledning.....	6
2. Bokslutets omfattning och innehåll	6
3. Verksamhetsberättelse	6
3.1 Verksamhet och ekonomi	6
3.1.1 Kommundirektörens översikt	6
3.1.2 Kommunens förvaltning och förändringar i den.....	7
3.1.3 Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område.....	8
3.1.4 Kommunens personal	9
3.2 Redogörelse för hur den interna tillsynen har ordnats	9
3.3 Redovisningsperiodens resultatanalys och finansieringen av verksamheten	10
3.3.1 Redovisningsperiodens resultat.....	10
3.3.2 Verksamhetens finansiering	12
3.4 Den finansiella ställningen och förändringen i den	14
3.5 Totala inkomster och utgifter	17
3.6 Koncernens verksamhet och ekonomi.....	18
3.6.1 Samfund som ingår i koncernbokslutet	18
3.6.2 Styrning av koncernens verksamhet	18
3.6.3 Väsentliga händelser som gäller koncernen	18
3.6.4 Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling	19
3.6.5 Redogörelse för hur koncern tillsynen är ordnad	19
3.6.6 Koncernbokslut med nyckeltal.....	20
3.7 Styrelsens förslag till åtgärder med anledning av räkenskapsperiodens resultat.	26

3.8	Budgetens förverkligande	27
3.8.1	Uppföljning av målen för verksamheten och ekonomin	27
	Centralvalnämnden	27
	Revisionsnämnden	29
	Allmän förvaltning	30
	Kommunfullmäktige	30
	Kommunstyrelsen	31
	Ekonomiförvaltning	37
	Avbytar-service	41
	Pedersörenejdens landsbygdsnämnd	46
	Nämnden för utbildning och småbarnspedagogik	49
	Nämnden för utbildning och småbarnspedagogik, förvaltning	50
	Småbarnspedagogik	51
	Förskolverksamhet	53
	Morgon/eftermiddagsverksamhet för skolbarn	53
	Grundläggande utbildning	56
	Gymnasiet	59
	Övrig undervisning	61
	Social- och hälsovård	63
	Social- och hälsovård, förvaltning	70
	Äldreomsorg	72
	Socialomsorg	75
	Hälso- och sjukvård, mental- och beroendevård	80
	Miljöhälsovård	84
	Specialsjukvård	86
	Övrig social verksamhet	89
	Tekniska nämnden	90
	Tekniska nämnden, förvaltning	90
	Mätning	92
	Lokaltjänster, byggnader	93
	Trafikleder	97
	Markområden	98
	Övrig verksamhet	99
	Brand- och räddningsväsendet	101
	Miljö- och byggnadsnämnden	102
	Byggnadstillsyn	102
	Miljövård	105
	Kultur- och idrottsnämnden	107
	Bibliotek	109
	Medborgarinstitutet	111
	Kulturarbete	113
	Ungdomsarbete	115
	Idrottsarbete	118
3.8.2	Budgetjämförelse för investeringsdelen	120
3.8.3	Budgetjämförelse för resultaträkningsdelen	125
3.8.4	Budgetjämförelse för finansieringsdelen	126

4	Bokslutskalkyler.....	129
4.1	Resultaträkning	129
4.2	Finansieringsanalys	130
4.3	Balansräkning.....	131
4.4	Koncernkalkyler.....	133
5.	Noter	137
	Noter angående tillämpade bokslutsprinciper	137
	Noter till resultaträkning.....	137
	Noter till balansräkningens aktiva	141
	Noter till balansräkningens passiva	143
	Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser	145
	Noter angående personalen och revisorns arvode	147
	Noter angående innehav i andra samfund	150
	Noter till koncernbokslutet.....	151
6.	Personalstatistik	152
	Bokslutets datering och undertecknande.....	163
	Använda bokföringsböcker	164
	Revisorspåteckning	165
	Revisionsberättelse	

Detta är Pedersöre

Historia

Pedersöre kan räkna sig som en av ursprungssocknarna i Österbotten. Hur gammal Pedersöre egentligen är kan ingen med säkerhet säga, men år 1348 nämns sockennamnet Pedersöre, tillsammans med Mustasaari (Korsholm) och Närpes, för första gången i skrifterna. Det österbottniska kustlandet var vid denna tid uppdelat i dessa tre socknar och Pedersöre var då en storsocken som sträckte sig från Vörå i söder ända upp till Kemi i norr.

Sedan blev Pedersöre mindre och mindre. Trenden svängde dock år 1977 när kommunerna Esse och Purmo åter sammanfördes med Pedersöre och bildade den "storkommun" som Pedersöre i dag utgör.

Geografi

Pedersöre kommun kan betecknas som en traditionell jordbruksbygd. År 2017 fanns i kommunen 305 aktiva jordbrukslägenheter, vars totala åkerareal uppgick till 14 423 ha. Av jordbrukslägenheterna var 24 % mjölkproducenter, medan 24 % idkade någon annan form av husdjursskötsel. 16 % av jordbrukslägenheterna har ekologisk produktion.

Pedersöre har medvetet satsat på en decentraliserad politik och består i dag av många levande och växande byar. Inom dessa byområden finns en bra närservice med närhet till både daghem, skola och arbetsplats. Levande byar och människonära service skall vara Pedersöres varumärke också framöver.

Men Pedersöre är också en bit orörd och vacker natur. Kommunens totalareal är 823 km². Av denna areal är 790 km² land och 33 km² vatten. Vattenarealerna består till största delen av talrika insjöar i kommunens östra delar, samt av Esse och Purmo åar som rinner genom kommunen. För såväl kommuninvånarna som turisterna finns här goda möjligheter till fritidsfiske och rekreation.

Trafikförbindelser

Förbindelserna till och från Pedersöre är ypperliga. Europaväg 8 går tvärsigenom kommunen, likaså järnvägen. Närmaste järnvägsstation för personal- och godstrafik finns i Bennäs. Närmaste flygfält för både linjetrafik, chartertrafik och småplan finns i Kronoby, 25 km från Bennäs och närmaste djuphamn ligger i Jakobstad (Alholmen), 15 km från Bennäs. Avståndet från Pedersöre (räknat från kommunens administrativa centrum Bennäs) till de närliggande städerna är följande: Jakobstad 10 km, Karleby 35 km, Vasa 90 km och Seinäjoki 110 km.

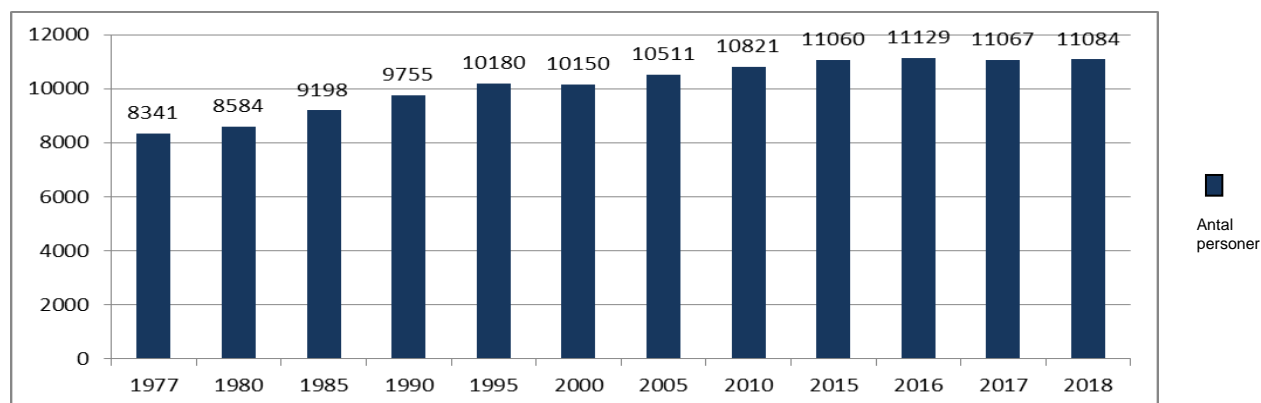
Befolkningen

Sedan kommunsammanslagningen 1.1.1977, då invånarantalet i Pedersöre kommun uppgick till 8 341, har befolkningsökningen i medeltal varit 67 personer per år. Under några år i mitten och slutet av 1990-talet hade Pedersöre kommun en negativ befolkningsutveckling, men under åren 2000–2015 uppvisade kommunen på nytt en befolkningsökning. Denna trend bröts under 2016, när Pedersöre igen uppvisar en negativ befolkningsutveckling. Under år 2017 uppvisade Pedersöre på nytt en liten ökning och 31.12.2017 uppgick invånarantalet till 11 084 personer men under år 2018 minskade invånarantalet igen och uppgick till 11 016 personer 31.12.2018.

1.1.2017 hade 89,4 % av befolkningen svenska som modersmål, 8,4 % finska som modersmål och 2,2 % annat modersmål.

Befolkningsutveckling (1.1)

Befolkningen i de olika byarna

	1.1.2018 <u>antal pers.</u>	1.1.2017 <u>antal pers.</u>
Bennäs	596	605
Edsevö	512	532
Forsby	466	473
Katternö	241	244
Kyrkoby/Sandsund	2 031	1 967
Källby	1 090	1 051
Lepplax	643	639
Lövö	305	296
Sundby/Karby	357	362
Östensö	269	272
Pedersöre	6 510	6 441
Bäckby	139	141
Lappfors	319	321
Ytteresse	1 752	1 771
Överesse	952	957
Esse	3 162	3 190
Lillby	444	457
Nederpurmo	676	676
Överpurmo	255	255
Purmo	1 375	1 388
Övriga	37	48
PEDERSÖRE	11 084	11 067

Åldersstrukturen i kommunen är positiv. 1.1.2018 var 23,6 % (2 616 personer) av befolkningen under 15 år. Denna procentsats överträffas i svenskfinland endast av Larsmo kommun. Samtidigt som andelen barn är stor är andelen 65 år och äldre relativt liten (17,8 % eller 1 970 personer). Detta betyder att Pedersöre ligger under medeltalet både inom gamla Vasa län och i hela landet. Totalt sett är 82,0 %, eller 9 114 personer i åldern 0–64 år.

Åldersstrukturen i Pedersöre 1.1 (samt jämförelse med Österbotten och hela landet)

	<u>0-14 år</u>	<u>15-64 år</u>	<u>65 år -</u>
Pedersöre 2018	23,6 %	58,6 %	17,8 %
Pedersöre 2017	23,6 %	59,0 %	17,4 %
Österbotten 2018	17,4 %	60,2 %	22,3 %
Österbotten 2017	17,4 %	60,6 %	21,9 %
Hela landet 2018	16,1 %	62,5 %	21,4 %
Hela landet 2017	16,2 %	62,9 %	20,9 %

Befolkningens utbildningsstruktur

1.1.2017 uppgick den del av befolkningen som fyllt 15 år till 8 468 personer. Av denna del hade 3 935 personer avlagt examen på mellannivå och 1 990 personer avlagt examen på högre nivå.

Utbildningsstrukturen i Pedersöre 1.1

(samt jämförelse med Österbotten och hela landet)

	<u>Utbildning på mellannivå</u>	<u>Utbildning på högre nivå</u>
Pedersöre 2017	46,5 %	23,5 %
Pedersöre 2016	46,3 %	21,6 %
Österbotten 2017	40,3 %	30,7 %
Österbotten 2016	40,6 %	28,9 %
Hela landet 2017	40,3 %	31,8 %
Hela landet 2016	40,7 %	30,0 %

Arbetsmarknaden

Företagsamheten är typisk för Pedersöre och pedersöreborna. Regionens välfärd har sin grund just i den utbredda företagsamheten och den höga arbetsmoralen. Pedersöre är också känd som den företagsvänliga kommunen. I takt med att arbetsplatserna inom jord- och skogsbruket har minskat, har kommunen på olika sätt försökt hjälpa företagare att etablera sig. Tack vare hantverkartraditioner, yrkesskicklighet och företagarganda har ett mångsidigt näringsliv utvecklats.

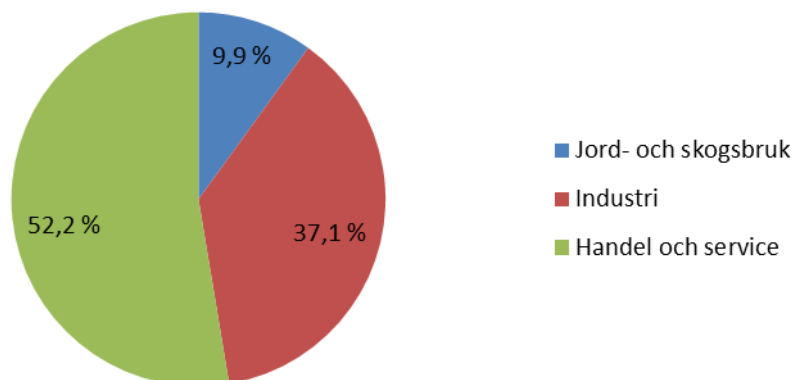
I slutet av år 2018 uppgick den totala arbetskraften i kommunen till 5 261 personer. Den sysselsatta befolkningen uppgick till 5 124 personer och arbetslöshetsprocenten var under året i medeltal 2,9 %.

Arbetsplatser i kommunen år 2015

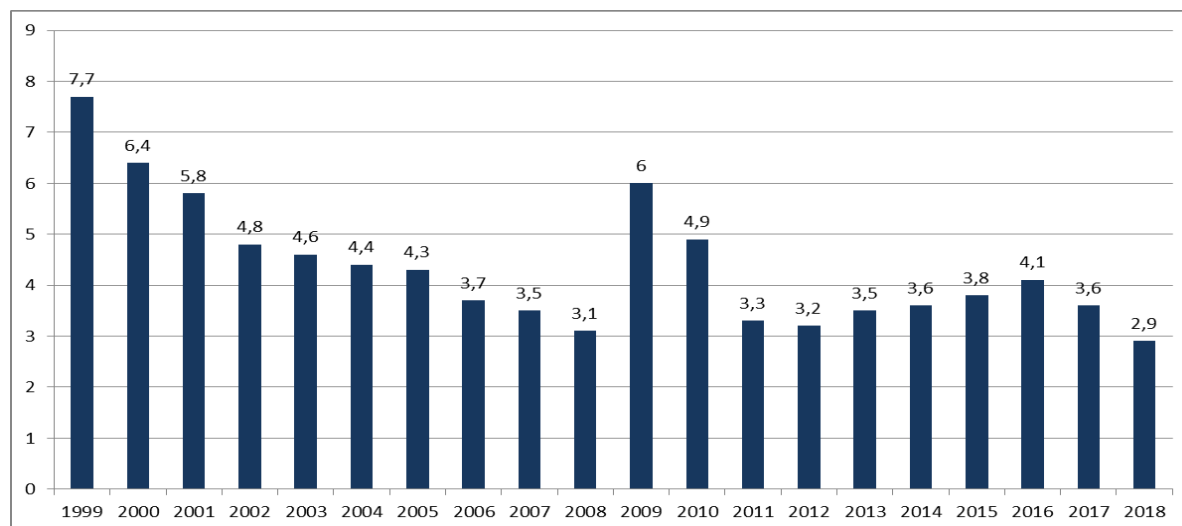
Antalet arbetsplatser i kommunen var 4 166 år 2015.

Antalet sysselsatta 2015 i %

I Pedersöre var vi under 1970- och 1980-talet vana med en mycket låg arbetslöshetsgrad. I genomsnitt saknade 2–2,5 % av den yrkesverksamma befolkningen arbete under dessa årtionden. Den lågkonjunktur som landet råkade in i början av 1990-talet medförde också för Pedersöres del att antalet arbetslösa kraftigt höjdes. I slutet av 90-talet minskade arbetslösheten i kommunen på nytt för att under år 2009 börja öka igen. År 2010 började arbetslösheten på nytt gå ner och under de senaste åren har arbetslöshetsgraden sjunkit ytterligare. Under år 2018 var antalet arbetslösa i medeltal 2,9 % av den totala arbetskraften.

Arbetslöshetsprocenten i Pedersöre 1999–2018

Sifferuppgifter om Pedersöre 31.12.2018

Befolkning

Invånarantal 1.1.2018	11 067 pers.
Invånarantal 31.12.2018 (preliminärt)	11 011 pers.
Minskning	56 pers.

Kommunens ekonomi 2018

Inkomstskattesats	20,5 %
Skatteinkomster, € per invånare	3 106 €/inv.
Skuldbördan, € per invånare	
- Pedersöre kommun	2 707 €/inv.
- Koncern	3 757 €/inv.

Geografi och läge

Totalareal	823 km ²
- jordareal	790 km ²
- vattenareal	33 km ²

Administrativt

Kommunens administrativa ställning och förbindelser 2018 framgår av nedanstående:

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
Österbottens regionalbyrå, försvarsmakten
Vasa valkrets
Österbottens Tingsrätt
Magistraten i Västra Finland
Polisinrättningen i Österbotten
Västra Finlands skatteverk, Österbottens skattebyrå
Tullen i Västra och Inre Finland
FPA, Österbottens försäkringsdistrikt
Österbottens närings-, trafik- och miljöcentral
Södra Österbottens närings-, trafik- och miljöcentral
Österbottens lantmäteribyrå
Kustens Skogscentral
Vasa sjukvårdsdistrikt
Österbottens förbund

Bokslut för år 2018

1. Inledning

Från och med 1.1.1997 gäller bokföringslagen i tillämpliga delar också kommunsektorn (KomL § 68). Bokföringsnämndens kommunsektion ger bindande anvisningar om hur bokföringslagen skall tillämpas. Bokslutet för år 2018 har uppgjorts med beaktande av stadgandena i bokföringslagen och förordningen samt de anvisningar som bokföringsnämndens kommunsektion gett i syfte att säkerställa att bokslutet ger en riktig och tillräcklig bild av kommunens verksamhet och ekonomi.

2. Bokslutets omfattning och innehåll

Kommunens bokslut omfattar balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse (KomL § 68). En kommun som har bestämmanderätt i en annan bokföringsskyldig skall dessutom uppgöra koncernbokslut som en del av bokslutet. Koncernbokslutet omfattar resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys och noter till koncernbokslutet.

Finansieringskalkylen utgör en bilaga till bokslutet. I balansboken ingår dessutom övriga bilageuppgifter, förteckning över använda bokföringsböcker, bokslutets underteckning samt bokslutsanteckning.

3. Verksamhetsberättelse

3.1 Verksamhet och ekonomi

3.1.1 Kommundirektörens översikt

Det allmänna läget i Pedersöre kommun är överlag stabilt och den ekonomiska aktiviteten i Pedersöreområdet är fortsatt hög. Arbetslösheten har också under 2018 hållits på en rekordlåg nivå ur ett nationellt perspektiv. I medeltal låg arbetslöshetsprocenten under tre procent under året. Många företag utökade sin verksamhet och nyanställde personal under året.

År 2018 var ändå ett bekymmersamt år för Pedersöre kommun. Bokslutet för 2018 visar ett underskott på 1,9 miljoner euro, vilket innebär ett resultat som är 0,4 miljoner euro sämre än budgeterat. Jämfört med föregående år försämrades resultatet med 2,2 miljoner euro. Nettokostnaderna är 0,2 miljoner högre än budgeterat och statsandelar och skatter 0,4 miljoner mindre än budgeterat.

Verksamhetsintäkterna minskade med 0,5 miljoner euro från föregående år, till 13 miljoner euro. Minskningen beror på att serviceproduktionen inom avbytar servicen minskade. Verksamhetskostnaderna ökade med 0,5 miljoner euro, vilket motsvarar 0,7 procents ökning. Personalkostnaderna minskade med 0,2 miljoner, till följd av konkurrenskraftavtalet samt sänkta lönebikostnader. Verksamhetsintäkterna täcker 17,77 procent av kostnaderna, resten täcks med skatteinkomster och statsandelar.

Den sammanlagda skattefinansieringen, innehållande skatter och statsandelar minskade med 1,1 miljoner euro. Den sammanlagda summan av skatter och statsandelar är 153 000 euro mindre än verksamhetens nettokostnader. Årsbidraget uppgår till 62 000 euro vilket motsvarar endast tre procent av avskrivningarna.

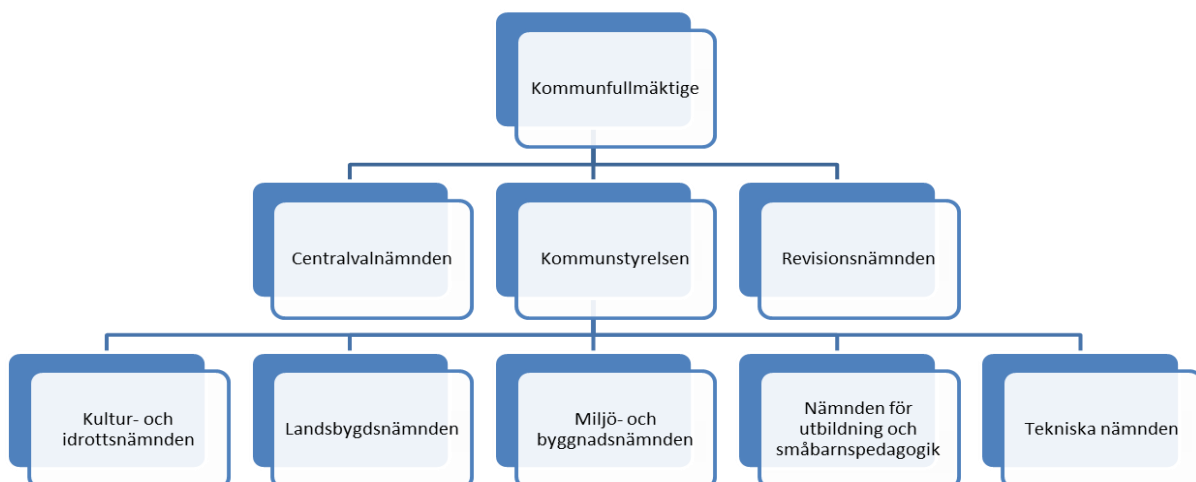
Kommunens nettoinvesteringar uppgick under 2018 till 4,7 miljoner euro (4,9 miljoner brutto). Investeringarna är 1,2 miljoner euro mindre än under föregående år men eftersom årsbidraget är jämförbart med noll, finansieringsbehovet ändå en miljon större än föregående år. Den största enskilda investeringen var renoveringen och tillbyggnaden av Pedersheim.

Årsbidraget täckte en procent av investeringarna. Sammanlagda skuldsättningen blev 29,8 miljoner euro eller 2 707 euro per invånare. Soliditeten som utvisar kommunens förmåga att klara av sina förpliktelser på lång sikt sjönk till 47,80 procent.

Diskussionen om regeringen Sipiläs stora reformprojekt, social- och hälsovårdsreformen samt landskapsreformen har fortgått under hela 2018 utan att några avgörande beslut gjordes. Kommunen har aktivt deltagit i diskussionen samt bevakat sina invånares intressen. Pedersöre kommun verkade under året för att säkerställa en heltäckande och högklassig serviceproduktion för kommuninvånarna i egen kommunalt självständig regi.

Resultatet för 2018 kan betecknas som oroande. Mindre skatteintäkter än väntat och högre kostnader för specialistsjukvården är de största enskilda orsakerna till underskottet. Åtgärder för att öka intäkterna samt minska driftsutgifterna är nödvändiga. Det är också nödvändigt att se över investeringsplanen för att bromsa utvecklingen gällande kommunens skuldsättning.

3.1.2 Kommunens förvaltning och förändringar i den

3.1.3 Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område

Bruttonationalprodukten i Finland ökade i fjol med 2,2 %. Exporten ökade fortsättningsvis om än långsammare än tidigare och de offentliga investeringarna växte också. Under innevarande år väntas tillväxten bli lägre, då framförallt investeringarna krymper. Exporten förväntas öka med närmare 3 % och den sammanlagda konsumtionsökningen blir drygt 1 %. Arbetslösheten som under fjolåret sjönk till 7,5 % fortsätter att minska under pågående år.

Under fjolåret steg konsumentpriserna med 1,2 %. I år kommer prisstegringen att vara kring 1,5 %. De korta räntorna sjönk inte längre under fjolåret och de långa terminsräntorna steg marginellt. Under 2019 är samtliga korta räntor fortsättningsvis negativa. Grundräntan som var -0,25 % under hela fjolåret fastställdes till -0,25 % för första halvåret 2019.

Underskottet i de offentliga finanserna motsvarade ungefär 1,6 % av BNP under fjolåret. Den offentliga skuldsättningen sjönk till 60 % av BNP. År 2019 kommer underskottet i de offentliga finanserna att fortsätta att minska och skuldsättningsgraden sjunka med ytterligare en procentenhet förutsatt att tillväxten inte avstannar.

Den ekonomiska aktiviteten i Pedersöreområdet har varit god under de senaste åren och sysselsättningsgraden i Pedersöre ligger för närvarande på 82,7 % (2017). Många företag i kommunen utökade verksamheten och nyanställde personal. För att säkerställa en fortsatt tillväxt måste tillgången på yrkeskunnig personal förbättras.

Under fjolåret beviljades byggnadslov för 41 nya bostadshus (+5). Våningsytan på de bostäder som byggdes ökade med 50 %. Sammanlagda volymen på de byggnader som färdigställdes ökade med 65 %. Kommunens egna investeringar uppgick till 4,9 miljoner euro. Arbetslösheten i Pedersöre minskade till 2,9 % som årsmedeltal. Under början av 2019 har arbetslöshet minskat ytterligare.

Strukturumvandlingen inom jordbruket fortsatte och gårdarnas medelstorlek växte. Antalet aktiva lägenheter minskade med 10 st. Trots att producentpriser steg något pressades lönsamheten på grund av ökande kostnader för produktionsförnödenheter så att lantbruksföretagarnas nettoinkomster minskade. Utbetalning av EU-stöd minskade med 10 % vilket också påverkade gårdarnas lönsamhet och likviditet.

För pälsdjursbranschen var fjolåret fortsättningsvis ett dåligt år med priser som inte täckte produktionskostnaderna. Under början av det här året priserna stigit något men utbudet på skinn är fortfarande stort.

Produktionen av kommunala tjänster ökade under fjolåret. Antal bruttoårsverken minskade med 18 (-2,7 %), men då frånvaron minskade kraftigt så ökade antalet nettoårsverken. Bokförda lönekostnaderna uppgick till 20,9 miljoner euro.

Antalet innevånare var 11 016 (31.12.2018).

Inga väsentliga förändringar i kommunens verksamhet eller ekonomi har skett efter räkenskapsperiodens utgång.

3.1.4 Kommunens personal

Totala antalet anställda uppgick vid årsskiftet till 687 personer. Häri ingår samtliga hel- och deltidsanställda samt vikarier, sysselsättningsanställda och personer med tidsbestämda anställningsförhållanden. Timavlönade lantbruksavbytare och timlärare vid Medborgarinstitutet ingår inte i statistiken.

Avdelning	Kvinnor	Män	Totalt 2018	Totalt 2017
Hela kommunen	536	151	687	679
Kommunstyrelsen	184	60	244	237
Nämnden för utbildning o. småbarnspedagogik	325	53	378	376
Tekniska sektorn	9	32	41	45
Kultur och fritid	18	6	24	21

3.2 Redogörelse för hur den interna tillsynen har ordnats

Den interna kontrollen syftar till att säkerställa att målsättningarna uppnås, att resurserna används på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt, att beslutsfattandet grundar sig på tillräckliga och tillförlitliga uppgifter, att verksamheten följer lagar, direktiv och föreskrifter samt att tillgångar och resurser tryggas.

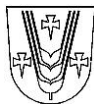
Kommunstyrelsen har fastställt direktiv för den interna kontrollen (8.2.2010).

Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut

På basen av sektorernas verksamhetsberättelser och rapportering under året konstateras att verksamheten har skötts i enlighet med förordningar och bestämmelser. Inga rättelseyrkanden eller anspråk har riktats mot kommunen på den grund att lagstadgade rättigheter skulle ha åsidosatts. Besvär eller rättelseyrkanden på grund av formfel har i regel avgjorts i enlighet med kommunens tolkning. Marknadsdomstolen upphävde kommunens beslut om upphandling av företagshälsovårdstjänster. En klagan har inlämnats till regionförvaltningsverket beträffande handläggningen av ett klientärende.

Uppnående av målen, tillsyn över användningen av tillgångar, kompetent och tillförlitlig bedömning av lönsamhet

Kommunfullmäktige fastställer verksamhetsmässiga och ekonomiska mål i ekonomiplanen som omspänner tre år. Måluppfyllelsen presenteras i verksamhetsberättelsen och bokslutets utredning och budgetutfallet. Kommunstyrelsen tar del av resultatprognos och rapport och hur målsättningarna förverkligats tre gånger per år. De resultatansvariga ansvarar för den löpande budgetuppföljningen för det egna ansvarsområdet och gör vid behov avvikelserapporter och vidtar korrigerande åtgärder.

Ordnande av riskhantering

Riskerna i verksamheten har kartlagts i början av 2000-talet. Sakförsäkringarna har uppdaterats när förändringar i egendomsmassan skett. Verksamhetsriskerna har granskats i samband med de incidenter och skadefall som inträffat. Beträffande egendomsriskerna och verksamhetsriskerna bedöms försäkringsskyddet vara tidsenligt och tillräckligt täckande. Kommunen har en avbrottsförsäkring som täcker extra kostnader (tillfälliga utrymmen) till följd av en sakskada på kommunens egendom.

Kommunen har ett system för rapportering av inträffande skadefall och nära ögat situationer. Beträffande personriskerna har ingen systematisk riskkartläggning gjorts. Skolornas krishanteringsplaner uppdaterades under 2017. Utbildning i arbetarskyddsbestämmelser fortgick inom tekniska sektorn.

Tillsyn av anskaffningar, överlåtelse och skötsel av tillgångar

Kommunen har fastställda anskaffningsdirektiv. Anskaffningsbefogenheterna har reglerats i förvaltningsstadgan samt de delegeringsbeslut som fattats på basen av densamma. Kännedomen om upphandlingslagens bestämmelser behöver förbättras. Märkning och registrering av lösegendom sker inte systematiskt.

Avtalsverksamhet

Inga större problem har förekommit i samband med verkställigheten av de avtal som kommunen ingått. Förteckning över ingångna avtal har uppgjorts.

Bedömning av hur den interna övervakningen är ordnad

Ansvar för ordnande av den interna övervakningen åligger kommunledningen. I praktiken sköts den interna övervakningen av sektor- och enhetschefer. Direktiv för hur den interna övervakningen skall ordnas fastställdes i februari 2010. Styrelsen bedömning är att den interna övervakningen fyller kraven för att säkerställa verksamhetens laglighet och effektivitet samt trygga finansiella tillgångar och annan egendom. Största delen av de målsättningar som uppställts av fullmäktige har nåtts, missbruk har inte uppdagats och kommunen är inte part i någon pågående rättstvist.

3.3 Redovisningsperiodens resultatanalys och finansieringen av verksamheten

3.3.1 Redovisningsperiodens resultat

Redovisningsperiodens resultat är -1 951 696,15 euro. Avskrivningsdifferensen minskar med 44 879,74 euro motsvarande avskrivningarna på renoveringen och tillbyggnaden av Sursik skola. Räkenskapsperiodens underskott blir därefter -1 906 816,41 euro.

Resultaträkning

	2018	2017
	(1 000 €)	(1 000 €)
Verksamhetens intäkter	12 984	13 523
Tillverkning för eget bruk	155	113
Verksamhetens kostnader	<u>-73 225</u>	<u>-72 746</u>
Verksamhetsbidrag	-60 087	-59 110
Skatteinkomster	34 206	35 563
Statsandelar	25 728	25 472
Finansiella intäkter och kostnader	214	275
Ränteintäkter	45	56
Övriga finansiella intäkter	200	200
Räntekostnader	-3	41
Övriga finansiella kostnader	<u>-27</u>	<u>-23</u>
Årsbidrag	62	2 199
Avskrivningar och nedskrivningar	<u>-2 013</u>	<u>-1 917</u>
Räkenskapsperiodens resultat	-1 952	282
Minskning av avskrivningsdifferens	<u>45</u>	<u>45</u>
Räkenskapsperiodens över-/underskott	-1 907	327

Resultaträkningens nyckeltal

	2018	2017
Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	17,77	18,62
Årsbidrag/Avskrivningar, %	3,06	114,71
Årsbidrag, euro/invånare	6	198
Antal invånare (31.12)	11 016	11 084

Periodens underskott är 1 906 816,41 euro. Jämfört med föregående år försämrades resultatet med 2,2 miljoner euro. Resultatet är 0,4 miljoner euro sämre än budgeterat. Nettodriftskostnaderna är 0,2 miljoner högre än budgeterat och statsandelar och skatter understiger budgeten med 0,4 miljoner. Finansiella kostnader och avskrivningarna är 0,2 miljoner lägre än budget.

Verksamhetsintäkterna minskade med 0,5 miljoner från föregående år till 13,0 miljoner euro. Minskningen beror på att serviceproduktionen minskade (avbytarservice). Verksamhetskostnaderna igen ökade med 0,5 miljoner euro vilket motsvarar 0,7 procent ökning. Personalkostnaderna minskade med 0,2 miljoner dels beroende på konkurrenskraftsavtalets effekter dels på grund av sänkta lönebikostnader. Verksamhetsintäkterna täcker 17,77 % av kostnaderna. Resterande del skall täckas med skatteinkomster och statsandelar. Den sammanlagda skattefinansieringen (skatter + statsandelar) minskade med 1,1 miljoner euro (-1,8 %). Summan av skatter och statsandelar är 153 000 euro mindre än verksamhetens nettokostnader. Ränteintäkter och finansiella intäkter överstiger finansiella kostnaderna med 215 000 euro och därigenom uppstår ett årsbidrag om 62 000 euro.

Under fjolåret motsvarade årsbidraget 3 % av avskrivningarna.

Nyckeltal**Verksamhetsintäkterna i procent av verksamhetskostnaderna**

= 100 * Verksamhetsintäkterna/(Verksamhetskostnaderna - Tillverkning för eget bruk)

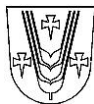
Årsbidraget i procent av avskrivningarna

= 100 * Årsbidraget/Avskrivningar och nedskrivningar

När nyckeltalets värde är 100 % antas kommunens eller samkommunens interna finansiering vara tillräcklig. Antagandet kan emellertid anses välgrundat endast om avskrivningarna och nedskrivningarna motsvarar kommunens genomsnittliga investeringsnivå per år på lång sikt.

3.3.2 Verksamhetens finansiering**Finansieringsanalys och nyckeltal**

	Bokslut 2018	Bokslut 2017
	(1 000 €)	(1 000 €)
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	62	2 199
Korrektivposter till internt tillförda medel	-60	-164
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-4 922	-6 110
Finansieringsandelar för investeringar	0	141
Försäljningsinkomster av tillgångar bland best. aktiva	244	186
Verksamhetens och Investeringarnas kassaflöde	-4 676	-3 748
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	-145	-312
Minskning av utlåning	329	170
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	0	0
Minskning av långfristiga lån	-200	-4 202
Förändring av kortfristiga lån	2 682	10 317
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar i likviditeten	1 243	1 272
Finansieringens kassaflöde	3 909	7 245
Förändring av likvida medel	-767	3 497
Likvida medel 31.12	3 226	3 993
Likvida medel 1.1	3 993	496

Finansieringsanalysens nyckeltal

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, 1 000 €	-7 990	-3 991
Intern finansiering av investeringar, %	1,32	36,84
Låneskötselbidrag	0,02	0,66
Kassamedel 31.12, mn euro	3,23	3,99
Kassautbetalningar/år, mn euro	78,4	83,2
Likviditet, kassadagar	15	18

Sammanlagda bruttoinvesteringarna uppgår till 4,9 miljoner euro. Kommunen sålde tillgångar för 0,2 miljoner, vilket gör att de bokföringsmässiga nettoinvesteringarna är 4,7 miljoner euro. Investeringarna är 1,2 miljoner mindre än föregående år men då årsbidraget är nästan noll blir verksamhetens och investeringarnas nettokassaflöde eller finansieringsbehovet ändå en miljon större än föregående år. Den största enskilda byggnadsinvesteringen var renoveringen av Pedersheim. Kommunen köpte mark för 0,23 milj. euro och sålde tomter och fast egendom för 0,19 milj. euro. Byggnad av kommunalteknik (vägar) till olika detaljplaneområden kostade sammanlagt 0,9 milj. euro.

Kommunens inkomstfinansiering (årsbidraget) motsvarar 1 % av investeringarna. Nettokassaflödet av den egentliga verksamheten och investeringarna var minus 4 676 000 euro. Eftersom kassasituationen vid årsskiftet försämrades något steg skuldsättningen mindre än beräknat. Under de 5 senaste åren har det sammanlagda kassaflödet av verksamheten och investeringarna varit 8,0 miljoner negativt.

Långfristiga lånen avkortades med 0,2 miljoner euro. Kommunen lyfte inga nya långfristiga lån under året, men kortfristiga skuldsättningen ökade med 2,7 miljoner euro. Kassamedlen minskade med 0,8 miljoner euro och likviditeten mätt i antalet kassadagar sjönk till 15 dagar.

Nyckeltal**Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde**

Finansieringsanalysens mellanresultat Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde är redan i sig ett nyckeltal som med ett positivt belopp (överskott) anger hur mycket av kassaflödet som blir kvar för nettoutlåning, låneamorteringar och stärkande av likviditeten, medan ett negativt belopp (underskott) anger att utgifterna måste täckas antingen genom minskning av de befintliga likvida medlen eller genom låntagning. Med hjälp av mellanresultatet *Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde* för bokslutsåret och de fyra föregående åren kan man följa upp självfinansieringen av investeringar under en längre tid. Självfinansieringskravet uppfylls om det sammanräknade kassaflödet från de olika åren är positivt i bokslutet för det senast avslutade räkenskapsåret. Verksamhetens och investeringarnas sammanräknade kassaflöde från de olika åren bör inte konstant ligga på minus.

Intern finansiering av investeringar, %

= 100 * Årsbidraget/Egenanskaffningsutgiften för investeringar

Nyckeltalet Intern finansiering av investeringar visar hur stor del av egenanskaffningsutgiften för investeringar som finansierats med internt tillförda medel. Om talet hundra subtraheras med nyckeltalet, får man den procentandel av investeringen som kommunen finansierat genom kapitalfinansiering, dvs. genom försäljning av tillgångar bland bestående aktiva, genom lån eller genom minskning av likvida medel.

Låneskötselbidrag

= (Årsbidraget + Räntekostnader)/(Räntekostnader + Amorteringar på lån)

Låneskötselbidraget visar om kommunens interna finansiering räcker till för räntor och amorteringar på främmande kapital. Om över 20 % av kommunens lånestock består av bulletlån beaktas vid beräkningen av nyckeltalet som amorteringsbelopp en kalkylmässig årlig amortering som motsvarar en åttandedel av lånestocken per 31.12.

Den interna finansieringen räcker till för räntor och amorteringar om nyckeltalets värde är 1 eller större. Om nyckeltalets värde är mindre än 1, måste kommunen ta nya lån, sälja egendom eller minska sina likvida medel för att klara av skötseln av det främmande kapitalet.

Genom att följa upp nyckeltalet under flera år får man en tillförlitlig bild av kommunens förmåga att sköta sina lån. Kommunens förmåga att sköta sina lån är god när nyckeltalets värde överstiger 2, tillfredsställande när nyckeltalet är 1–2 och svag när nyckeltalets värde understiger 1.

Likviditet (kassadagar)

= 365 dagar x Likvida medel 31.12 / Kassabetalningar under räkenskapsperioden

Kommunens likviditet uttrycks i kassadagar. Nyckeltalet anger hur många dagars kassabetalningar som kan täckas med likvida medel. Till likvida medel räknas finansiella värdepapper samt kassa och banktillgodohavanden.

3.4 Den finansiella ställningen och förändringar i den

Balansanalys

	31.12.2018	31.12.2017
AKTIVA	73 864	72 215
A BESTÅENDE AKTIVA	67 181	64 523
I Immateriella tillgångar	699	848
1. Immateriella rättigheter	0	1
2. Övriga utgifter med lång verkningstid	699	692
3. Förskottsbetalningar	0	155
II Materiella tillgångar	51 412	48 540
1. Mark- och vattenområden	8 556	8 500
2. Byggnader	32 509	33 113
3. Fasta konstruktioner och anordningar	5 754	5 350
4. Maskiner och inventarier	986	993
6. Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	3 607	584
III Placeringar	15 070	15 135
1. Aktier och andelar	11 686	11 685
3. Övriga lånefordringar	3 349	3 415
4. Övriga fordringar	35	35
B FÖRVALTADE MEDEL	0	0
1. Statens uppdrag	0	0
2. Donationsfondernas särskilda täckning	0	0

	31.12.2018	31.12.2017
C RÖRLIGA AKTIVA	6 683	7 692
II Fordringar	3 457	3 699
Långfristiga fordringar	1 052	1 307
1. Kundfordringar	56	70
2. Lånefordringar	848	965
3. Övriga fordringar	148	272
Kortfristiga fordringar	2 405	2 392
1. Kundfordringar	1 157	1 258
2. Lånefordringar	11	11
3. Övriga fordringar	1 012	1 081
4. Resultatregleringar	225	42
III Finansiella värdepapper	0	0
4. Övriga värdepapper	0	0
IV Kassa och bank	3 226	3 993
PASSIVA	73 864	72 215
A EGET KAPITAL	34 428	36 335
I Grundkapital	22 835	22 835
IV Övriga egna fonder	1 340	1 340
V Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	12 160	11 833
VI Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-1 907	327
B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	861	906
1. Avskrivningsdifferens	861	906
D FÖRVALTAT KAPITAL	486	508
1. Statens uppdrag	0	1
2. Donationsfondernas kapital	486	507
E FRÄMMANDE KAPITAL	38 089	34 466
I Långfristigt	0	50
2. Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	0	50
3. Lån från offentliga samfund	0	0
7. Övriga skulder	0	0
II Kortfristigt	38 089	34 416
2. Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	29 050	26 517
3. Lån från offentliga samfund	0	0
5. Erhållna förskott	35	29
6. Skulder till leverantörer	4 132	4 303
7. Övriga skulder	1 022	496
8. Resultatregleringar	3 850	3 071

Balansräkningens nyckeltal

Soliditetsgrad, %	47,80	51,59
Relativ skuldsättningsgrad, %	52,19	46,19
Skulder och ansvar i procent av driftsinkomsterna, %	52,26	46,30
Ackumulerat överskott, 1 000 €	10 253	12 160
Ackumulerat överskott, €/invånare	931	1 097
Lånestock 31.12, 1 000 €	29 810	26 568
Lånestock 31.12, €/invånare	2 706	2 397
Lånefordringar, 1 000 €	3 349	3 415
Antal invånare 31.12	11 016	11 084

Balansens slutsumma ökade med 1,6 miljoner euro, på grund av de nybyggen som genomfördes. Summan av kommunala bostadslån som beviljats från bostadslånefonden var 848 000 euro. Lånefordringarna på koncernbolag uppgick till 3,3 miljoner euro. Balansgruppen bestående aktiva ökade med 2,6 miljoner. Balansgruppen rörliga aktiva däremot minskade med 1,0 miljoner euro då kassamedlen och fordringarna minskade.

Sammanlagda skuldsättningen blev 29,8 miljoner euro eller 2 706 euro per invånare. Den relativa skuldsättningsgraden utvisar hur stor andel av driftsinkomsterna som skulle behövas för att återbetala det främmande kapitalet. För att betala bort det främmande kapitalet skulle det krävas 52 % av ett års intäkter. Soliditeten som utvisar kommunens förmåga att klara av sina förpliktelser på lång sikt sjönk till 47,80 %.

Nyckeltal**Soliditetsgrad, %**

$$= 100 * (\text{Eget kapital} + \text{Avskrivningsdifferens och reserver}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$$

I formeln avses med hela kapitalet passivsidans balansslutning. Soliditetsgraden mäter kommunens soliditet, förmåga att bära underskott och kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt. En genomsnittlig soliditetsgrad på 70 % kan anses vara ett eftersträvarvärt mål inom den kommunala ekonomin. En soliditetsgrad på 50 % eller mindre innebär att kommunen har en betydande skuldbörda.

Relativ skuldsättningsgrad, %

$$= 100 * (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott}) / \text{Driftsinkomster}$$

Nyckeltalet anger hur stor del av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet. I nyckeltalets täljare införs hela det främmande kapitalet i det granskade årets bokslut, efter avdrag för erhållna förskottsavgifter. Driftsinkomsterna består av räkenskapsperiodens verksamhetsintäkter, skatteinkomster och statsandelar för driftsekonomin.

Skulder och ansvar i procent av driftsinkomsterna

$$= 100 * (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott} + \text{Hyresansvar}) / \text{Driftsinkomster}$$

Nyckeltalet anger hur stor del av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet när också hyresansvar likställs med främmande kapital.

Lånestock 31.12

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder)

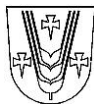
Med kommunens lånestock avses främmande kapital som kommunen betalar ränta på. Till lånestocken räknas då hela det främmande kapitalet med avdrag för erhållna förskott, leverantörsskulder, resultatregleringar och övriga skulder.

Lånefordringar 31.12

Med lånefordringar avses utgivna lån för finansiering av investeringar som ägs av kommunen eller av andra samfund och som bokförts bland bestående aktiva.

3.5 Totala inkomster och utgifter**Kommunens totala inkomster och utgifter 2018**

INKOMSTER		UTGIFTER	
Verksamhet		Verksamhet	
Verksamhetsintäkter	12 983 990,44	Verksamhetskostnader	73 225 165,51
Skatteinkomster	34 205 556,14	- Tillverkning för eget bruk	-154 558,17
Statsandelar	25 728 144,00	Räntekostnader	3 077,28
Ränteintäkter	44 529,72	Övriga finansiella kostnader	26 847,14
Övriga finansiella intäkter	199 886,25	Överlåtelseförluster för nyttigheter som hör till bestående aktiva	-20 946,39
Överlåtelsevinster på nyttigheter som hör till bestående aktiva	-81 204,74	Investeringar	
Investeringar		Investeringsutgifter	4 921 810,52
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0,00	Finansieringsverksamhet	
Överlåtelseinkomster av nyttigheter som hör till bestående aktiva	244 272,46	Ökning av utlåning	145 265,00
Finansieringsverksamhet		Minskning av långfristiga lån	200 000,00
Minskning av utlåning	329 197,23	Minskning av kortfristiga lån	0,00
Ökning av långfristiga lån	0,00	Minskning av eget kapital	0,00
Ökning av kortfristiga lån	2 682 430,49		
Ökning av eget kapital			
Totala inkomster sammanlagt	76 336 801,99	Totala utgifter sammanlagt	78 346 660,89

3.6 Koncernens verksamhet och ekonomi

3.6.1 Samfund som ingår i koncernbokslutet

Koncernen Pedersöre kommun består av 25 olika samfund. I koncernbokslutet har 18 av dessa sammanställts med kommunen. Enligt bokföringsanvisningarna behöver intressesamfund och samägda samfund inte längre ingå i koncernbokslutet. Av noterna till balansräkningen skall dock kommunkoncernens andel av det främmande kapitalet i dessa bolag framgå.

Kommunkoncernen

	Sammanställning med koncernbokslutet	
	Sammanställda (st.)	Utelämnade (st.)
Dottersamfund		
Bolag		
Fastighets- och bostadsbolag	7	0
Bolag som driver kommunal affärsverksamhet	2	
Föreningar		1
Samkommuner	9	
Intressesamfund		5
Samägda samfund		1
Sammanlagt	18	7

Koncernstrukturen presenteras detaljerat i not 24.

3.6.2 Styrning av koncernens verksamhet

Kommunfullmäktige godkände förslaget till koncerndirektiv i maj 2017. Enligt direktivet är det kommunfullmäktige som godkänner målen för hela kommunkoncernen och för de viktigaste dottersammanslutningarna. Kommunstyrelsen leder kommunkoncernen och övervakar att de sammanslutningar som hör till kommunkoncernen verkar i enlighet med de mål och den ägarpolitik som kommunfullmäktige satt upp. Ekonomi- och koncernsektionen nominerar medlemmar till och ger förslag till ordförande för dottersammanslutningarnas och intressesammanslutningarnas styrelser och ger anvisningar till kommunens företrädare i koncernsamfundens förvaltningsorgan om hur kommunen ställer sig till de frågor som behandlas. Kommundirektören ansvarar för den operativa ledningen av kommunkoncernen och koordinerar ägarstyrningen.

3.6.3 Väsentliga händelser som gäller koncernen

Pedersöre kommun beslöt lösa in Pedersörenejdens Andelsbanks aktier i Fastighets Ab Bennäs Servicecentrum. Utrymmena renoveras till en välfärdsstation i västra och södra serviceområdet.

Pedersöre Bostäder och Bostads Ab Tegelbruksvägen beviljades kommunborgen för renoveringslån.

Malmska Fastigheter samkommun genomförde omfattande renoveringar och tillbyggnadsarbeten innefattande bland annat ett nytt fördelningskök och renovering av H-huset. Ett nytt hyresavtal för de utrymmen som Söfuk hyr för närvårdarutbildningen godkändes.

3.6.4 Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling

Efterfrågan på de tjänster som koncernen producerar är stabil. Vissa koncernbolags skuldsättning är hög och lönsamheten påverkas därför av en kommande räntehöjning. Den samlade bedömningen är ändå att verksamheten fortsätter i nuvarande omfattning under hela planperioden. På längre sikt är Malmska Fastigheters verksamhet beroende av att utrymmena kan utnyttjas till avsatt ändamål. Fastighets Ab Edsevögården kan avyttras eftersom ingen av ägarna kommer att ha egen verksamhet i fastigheten.

3.6.5 Redogörelse för hur koncerntillsynen är ordnad

Kommunfullmäktige godkände nya koncerndirektiv i maj 2017. Enligt direktivet ansvarar kommundirektören och kommunstyrelsen för kommunens del för den operativa ledningen av kommunkoncernen. Kommunstyrelsen övervakar att sammanslutningar som hör till kommunkoncernen verkar i enlighet med den ägarpolitik som kommunfullmäktige satt upp. Den nyinrättade ekonomi- och koncernsektionens uppgift är att följa med verksamheten i samfund som ingår i kommunkoncernen och granska uppfyllelsen av sammanslutningens operativa mål. Under året uppdagades inga väsentliga brister i koncerntillsynen

Fastighetsbolagens ekonomi var någorlunda i balans under fjolåret. Pedersöre Vatten och Pedersöre Värme uppvisade goda resultat. På lång sikt är situationen för Fastighets Ab Storbacken II problematisk. Malmska Fastigheters samkommun visar ett överskott om 0,8 miljoner euro. Resultatet för övriga samkommuner är dåligt förutom Österbottens Förbund som bokförde ett bra resultat.

Centraliserade koncernfunktioner används delvis inom upphandling, ordnande av Ikt-tjänster och försäkringsverksamhet. Städning, gårdskarlstjänster, visst fastighetsunderhåll och löneräkning sköts som koncerntjänst till självkostnadspris. Pedersöre Vatten har systematiskt kartlagt, och vidtagit åtgärder för att förebygga risker för kontaminering av hushållsvattnet. Ingen systematiskt riskkartläggning som gäller samtliga koncernsamfund har gjorts. Ränte- och finansieringsriskerna ökar i takt med stigande skuldsättning.

3.6.6 Koncernbokslut med nyckeltal

Koncernresultaträkning

	2018	2017
	(1000 €)	(1000 €)
Verksamhetens intäkter	28 447	28 460
Verksamhetens kostnader	-86 332	-85 473
Andel av intressesamfundens vinst	53	90
Verksamhetsbidrag	-57 832	-56 924
Skatteinkomster	34 206	35 563
Statsandelar	25 728	25 472
Finansiella intäkter och kostnader	-81	-22
Ränteintäkter	17	34
Övriga finansiella intäkter	166	165
Räntekostnader	-97	-57
Övriga finansiella kostnader	-168	-164
Årsbidrag	2 020	4 089
Avskrivningar och nedskrivningar	-3 522	-3 454
Avskrivning enligt plan	-3 522	-3 454
Nedskrivningar		
Extraordinära poster	-42	44
Räkenskapsperiodens resultat	-1 544	678
Bokslutsposter	66	-137
Räkenskapsperiodens skatter	-79	-37
Latenta skatter	-3	32
Minoritetsandelar	-1	0
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-1 560	537

Koncernresultaträkningens nyckeltal

	2018	2017
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	33,01	33,34
Årsbidrag/Avskrivningar %	57,35	118,36
Årsbidrag, euro/invånare	183	369
Invånarantal	11 016	11 084

Koncernens årsbidrag halverades eftersom kommunens årsbidrag var obefintligt. Årsbidraget på 2 miljoner motsvarar 57 % av avskrivningarna. Kommunkoncernens underskott blev 1 560 000 euro. Koncernsamfundens samlade överskott är alltså 346 000 euro, vilket motsvarar målsättningen. Det är i huvudsak de affärsdrivande dotterbolagen som gör positiva resultat. Många av samkommunerna visar underskott.

Koncernens finansieringsanalys

	2018	2017
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	2 020	4 089
Extraordinära poster	-41	44
Räkenskapsperiodens skatter	-79	-37
Korrektivposter till internt tillförda medel	-221	-296
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-7 837	-9 339
Finansieringsandelar för investeringar	114	190
Försäljningsinkomster av tillgångar bland best. aktiva	330	252
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-5 714	-5 097
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	-52	
Minskning av utlåningen	170	0
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	1 095	1 883
Minskning av långfristiga lån	-876	-4 630
Förändring av kortfristiga lån	3 711	9 549
Förändringar i eget kapital	0	0
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	0	-19
Förändring av omsättningstillgångar	-34	35
Förändring av fordringar	-172	89
Förändring av räntefria skulder	1 215	1 414
Finansieringens kassaflöde	5 057	8 321
Förändring av likvida medel	-657	3 224
Förändring av likvida medel		
Likvida medel 31.12	5 854	6 511
Likvida medel 1.1	6 511	3 287
	-657	3 224

Finansieringsanalysens nyckeltal

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, 1 000 euro	-14 578	-11 125
Intern finansiering av investeringar, %	26,15	44,69
Låneskötselbidrag	0,30	0,64
Likviditet, kassadagar	25	24

Koncernens samlade investeringar under fjolåret var 7,8 miljoner euro. Årsbidraget räckte endast för att finansiera 26 % av investeringarna. Det sammanlagda kassaflödet av verksamheten och investeringarna under 5 år var 14,6 miljoner på minus, vilket förklarar varför skuldsättningen har stigit under samma period. Likviditeten mätt som antal kassadagar steg med en dag då amorteringarna minskade.

Koncernbalansräkning

	2018	2017
AKTIVA	(1 000 €)	(1 000 €)
BESTÅENDE AKTIVA	83 505	80 063
Immateriella tillgångar	766	922
Immateriella rättigheter	34	37
Övriga utgifter med lång verkningstid	732	730
Förskottsbetalningar		155
Materiella tillgångar	81 192	77 430
Mark- och vattenområden	9 228	9 120
Byggnader	57 844	58 697
Fasta konstruktioner och anordningar	5 754	5 350
Maskiner och inventarier	1 853	1 939
Övriga materiella tillgångar	533	602
Förskottsbetalningar o. pågående nyanläggningar	5 980	1 722
Placeringar	1 546	1 710
Övriga aktier och andelar	487	651
Övriga lånefordringar	307	307
Övriga fordringar	51	51
Andel i intressesamfund	701	701
FÖRVALTADE MEDEL	205	180
Statens uppdrag	97	91
Donationsfondernas särskilda täckning	105	86
Övriga förvaltade medel	3	3
RÖRLIGA AKTIVA	11 719	12 171
Omsättningstillgångar	284	250
Material och förnödenheter	83	83
Varor under tillverkning	53	19
Färdiga produkter/varor	68	69
Övriga omsättningstillgångar	79	78
Förskottsbetalningar		
Fordringar		
Långfristiga fordringar	1 060	1 320
Kundfordringar	56	70
Lånefordringar	848	965
Övriga fordringar	156	284
Resultatregleringar		
Kortfristiga fordringar	4 522	4 090
Kundfordringar	2 939	2 466
Lånefordringar	5	5
Övriga fordringar	1 240	1 468
Latenta skattefordringar		
Resultatregleringar	337	151
Finansiella värdepapper	916	899
Aktier och andelar	0	0
Placeringar i penningmarknadsinstrument	17	11
Masskuldebrevslånefordringar		
Övriga värdepapper	899	887
Kassa och bank	4 938	5 612
AKTIVA TOTALT	95 428	92 414

	2 018	2 017
	(1 000 €)	(1 000 €)
PASSIVA		
EGET KAPITAL	37 755	39 882
Grundkapital	22 835	22 835
Uppskrivningsfond	366	366
Övriga egna fonder	2 065	3 491
Överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder	14 050	12 654
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-1 560	537
	0	0
MINORITETSANDELAR	235	255
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVERINGAR	0	0
Avskrivningsdifferens	0	0
Reserver	0	0
AVSÄTTNINGAR	85	134
Avsättningar för pensioner	0	0
Övriga avsättningar	85	134
FÖRVALTAT KAPITAL	723	698
Statens uppdrag	97	92
Donationsfondernas kapital	622	602
Övrigt förvaltad kapital	4	4
FRÄMMANDE KAPITAL	56 630	51 445
Långfristigt	13 427	11 670
Masskuldebrevlån	0	0
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	9 643	8 172
Lån från offentliga samfund	158	212
Lån från övriga kreditgivare	0	0
Erhållna förskott	0	0
Skulder till leverantören	0	0
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	3 626	3 286
Resultatregleringar	0	0
Kortfristigt	43 203	39 775
Masskuldebrevlån	0	0
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	31 491	28 978
Lån från offentliga samfund	40	40
Lån från övriga kreditgivare	0	0
Erhållna förskott	71	97
Skulder till leverantörer	5 207	5 565
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	1 447	1 033
Resultatregleringar	4 907	4 025
Latenta skatteskulder	40	37
PASSIVA TOTALT	95 428	92 414

Koncernbalansräkningens nyckeltal

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Soliditetsgrad, %	39,48	43,48
Relativ skuldsättningsgrad, %	64,00	57,38
Skulder och ansvar i procent av driftsinkomsterna	64,36	57,80
Koncernens lånestock 31.12, 1 000 €	41 372	37 401
Koncernskuldsättning, €/invånare	3 576	3 374
Koncernens lånefordringar, 1 000 €	306	306

Koncernbalansens slutsumma är 95,4 miljoner euro. Koncernsamfunden står för 21,6 miljoner euro. Koncernbalansen är 29 % större än kommunens balans. Koncernskuldsättningen ökade med 4,0 miljoner, vilket är 0,7 miljoner mera än ökningen av kommunens egen skuldsättning. Vid årsskiftet uppgick koncernens skulder till 41,3 miljoner euro eller 3 576 euro per invånare. Koncernsamfundens skuldsättning utgör således 38,8 % av kommunens egen skuldsättning.

Koncernbolag; förvaltning**Mål och resultat 2018**

Mål 2018; Pedersöre Vatten	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
Högklassig basservice			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Störningsfri leverans av vatten och störningsfri mottagning av avloppsvatten. ▪ Prissättningen konkurrenskraftig i förhållande till närregionen. ▪ Ekonomin i balans. 	Antal avbrott/stockningar €/anslutning, €/m ³ Bokslutsperiodens resultat	< 20st/< 40 st Under medeltal >0	29/34 Ok 65 301,15 €
Befolkningstillväxt			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utbyggnad av service där det finns tillräcklig efterfrågan. 			
Ett näringsliv i tillväxt			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erbjuder företag/företagare goda verksamhetsförutsättningar. 			
Livskraftiga boendemiljöer			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verksamhetsområden där bosättningen koncentreras. 			Arbete med uppdatering av verksamhetsråden för avlopp inleddes.

Mål 2018; Pedersöre Värme	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
Högklassig basservice <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontinuerlig leverans av fjärrvärme. ▪ Andelen lokal råvara i produktionen. ▪ Ekonomin i balans. ▪ Prissättningen konkurrenskraftig i förhållande till alternativa lösningar.	Tillgänglighet Träbaserat, % Bokslutsperiodens resultat	99,9 % 95 % >0	Ok Ok 297 662,73 €

Mål 2018; Pedersöre Värme	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
Befolkningstillväxt <ul style="list-style-type: none"> ▪ Utbyggnad av fjärrvärmenät och värmecentraler där det finns tillräcklig efterfrågan.			
Ett näringsliv i tillväxt <ul style="list-style-type: none"> ▪ Erbjuder företag/företagare goda verksamhetsförutsättningar samt erbjuder samarbete kring nya lösningar gällande energifrågor.			
Livskraftiga boendemiljöer <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fjärrvärme i mån av möjlighet där bosättningen koncentreras.			

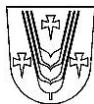
Mål 2018; Pedersöre Bostäder (o. andra bolag med snarlik verksamhet)	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
Högklassig basservice <ul style="list-style-type: none"> ▪ Balans i förhållande mellan pris kontra kvalitet samt god uthyrningsgrad. ▪ Ekonomin i balans	Beläggningsgrad i % Bokslutsperiodens resultat.	87 % >0	 40,38
Befolkningstillväxt <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tillgång till hyresbostäder runt om i kommunen.			Sandbackens radhus i Sandsund färdigställdes 31.7.18.

Mål 2018; Pedersöre Bostäder (o. andra bolag med snarlik verksamhet)	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
Ett näringsliv i tillväxt <ul style="list-style-type: none"> ▪ Erbjuda verksamhetsutrymmen o.d., samarbetspartner vid etableringar.			
Livskraftiga boendemiljöer <ul style="list-style-type: none"> ▪ Väl underhållna, friska bostäder.			

3.7 Styrelsens förslag till åtgärder med anledning av räkenskapsperiodens resultat

Räkenskapsperiodens underskott uppgår till -1 906 816,41 euro. Kommunstyrelsen föreslår att underskottet förs till kontot överskott från tidigare år.

3.8 Budgetens förverkligande

3.8.1 Uppföljning av målen för verksamheten och ekonomin

Resultatområde: Centralvalnämnden

Ansvarsperson: kanslichef Gundel Löf

Ordinarie

Melin, Martin, ordf.

Willman, Johan, viceordf.

Enqvist, Lena

Jansson, Tuija

Sjö, Mary

Löf, Gundel, sekr.

Ersättare (ersättarna i centralvalnämnden är inte personliga utan uppställda i den ordning de inkallas)

Bergqvist, Helena

Joskitt, Helena

Nybacka, Matias

Stubb, Kurt

Jämsä, Kari

Nuvarande verksamhet

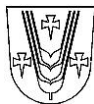
Centralvalnämnden och de tretton valnämnderna och valbestyrelsen för Pedersheim, Purmohemmet, Esselunden och Hedbo handhar de praktiska rutinerna och informationen i samband med valen. Kommunen ansvarar även för förhandsröstningen och hemmaröstningen inför varje val. Allmänt förhandsröstningsställe i kommunen finns i kommungården i Bennäs.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Centralvalnämnden	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
▪ Presidentval	Genomfört val	Totalt valdeltagande på minst 77 %.	Totalt valdeltagande 75,8 %.
▪ Landskapsval	Genomfört val	Totalt valdeltagande på minst 70 %.	Inget val hölls.

Ekonomi

Centralvalnämnden	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	0	50 000	0	50 000	17 079	-32 921
Kostnader	-26 835	-76 120	0	-76 120	-21 942	54 178
NETTO	-26 835	-26 120	0	-26 120	-4 863	21 257

Resultatområde: Revision

Ansvarsperson: revisionsnämnden

Ordinarie

Pettersson, Roger, ordf.
 Stenmark, Tore, viceordf.
 Eriksson, Roger
 Hägglund, Maila
 Muukkonen, Marina
 Östman, Majvor
 Wärn, Carina, sekr.

Ersättare

Backlund, Marlene
 Westström, David
 Inborr, Gun
 Kock, Viktor
 Nybacka, Sofia
 Käld, Markus

Verksamhetsidé

Revisionsnämnden granskar kommunens förvaltning och ekonomi. Till nämndens uppgifter hör även att bereda ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin för fullmäktige, samt att bedöma om de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige har fastställt även har uppnåtts.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Revision	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Revisionsnämnden organiserar revisionsverksamheten så att denna kan utföras i enlighet med god revisionsred. 	Tjänster för extern revision omfattande 16 revisionsdagar per år köps in.	100 %	100 %
<ul style="list-style-type: none"> Revisionsnämnden avger en utvärderingsberättelse som sporrar kommunens tjänstemän, anställda och förtroendevalda till fortsatt engagemang för kommunen bästa. 	Revisionsnämnden avger en utvärderingsberättelse för år 2017 till kommunfullmäktige för behandling inom juni månad.	100 %	100 %
<ul style="list-style-type: none"> Revisionstjänster köps från OFR-samfund. 		100 %	100 %

Ekonomi

Revisionsnämnden	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Kostnader	-25 870	-23 500	0	-23 500	-20 733	2 767
NETTO	-25 870	-23 500	0	-23 500	-20 733	2 767

Resultatområde: Allmän förvaltning

Ansvarsperson: kanslichef Gundel Löf

Kommunfullmäktige

Ordförande:	Holmäng, Johanna	SFP
I viceordförande:	Stenmark, Tore	SFP
II viceordförande:	Pettersson, Roger	KD
Ledamöter:	Backlund, Christian	SFP
	Berger, Helena	SFP
	Borgmästars, Yvonne	SFP
	Dahlin, Christian	SFP
	Ekman, Stephan	SFP
	Finne, Benita	KD
	Forsblom, Greger	SFP
	Granholt, Erica	KD
	Hjulfors, Bernhard	SFP
	Häggblom, Carola	SFP
	Häggman, Göran	KD
	Häggman, Roger	SFP
	Häll, Tarja	SFP
	Kock, Viktor	SDP
	Källman, Carl-Johan	SDP
	Lasén, Joakim	SFP
	Lillqvist, Anja	SFP
	Lindfors, Ralf	KD
	Löv, Jonas	SFP
	Mattsson, Annika	SFP
	Nylund, Tommy	KD
	Pettersson, David	KD
	Pettersson, Roger	KD
	Roslund-Nordling, Camilla	SFP
	Sandbacka, Markus	SFP
	Sjöskog, Niclas	SFP
	Snellman, Bernt	KD
	Sten, Christine	SFP
	Storbacka, Håkan	SFP
	Vik-Hästbacka, Carita	SFP
	Wiklund, Senja	KD
	Östman, Ronny	KD
	Överfors, Johanna	SDP
Ersättare:	Snellman, Patrik	SFP
	Cederström, Tiina	SFP
	Eklund, Guy	SFP
	Vähäkangas, Mathias	KD
	Härmälä, Elin	SDP
Sekreterare:	Löf, Gundel, t.o.m. oktober	
	Wärn, Carina, fr.o.m. november	

Den politiska representationen i kommunfullmäktige var SFP 22, KD 10 och SDP 3.

Bland frågor som kommunfullmäktige behandlade under året kan nämnas:

- Godkännande av ny byggnadsordning
- Beslut om livestreaming av kommunfullmäktiges sammanträden
- Beslut om Esse välfärdsstation
- Beslut om avgiftsfria preventivmedel för unga
- Ändring av delgeneralplan i Östensö, Lövä, Kållby och Forsby
- Ändring av detaljplan i Sandsund
- Utvidgning av detaljplanen för Kållby industriområde

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Kommunfullmäktige	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verka för att utveckla Pedersöre kommun till en intressant, attraktiv, livskraftig, serviceinriktad och konkurrenskraftig kommun – med en bibehållen självständighet och invånarnas bästa som ledstjärna i beslutsfattandet. 	<p>Befolkningstillväxt. Fler arbetstillfällen. Ökad växelverkan med omvärlden. Näringsliv i tillväxt Invånarkontakter och respons</p>	<p>Väl fungerande processer. Invånarna känner delaktighet i samhället. Konkret öppet arbetssätt, effektiv serviceproduktion. Konkurrenskraftig verksamhet.</p>	<p>Ökade invånarkontakter genom satsning på kommunikation. Näringsliv i tillväxt nyanställningar. Utvecklad service. Självständig verksamhet.</p>

Kommunstyrelsen

Ordinarie

Forsblom, Greger, ordf.	SFP
Backlund, Christian, viceordf.	SFP
Berger, Helena	SFP
Borgmästars, Yvonne	SFP
Hjulfors, Bernhard	SFP
Lindfors, Ralf	KD
Roslund-Nordling, Camilla	SFP
Sjöskog, Niclas	SFP
Snellman, Bernt	KD
Wiklund, Senja	KD
Överfors, Johanna	SDP
Svenfors, Stefan, föredragande	
Löf, Gundel, sekreterare t.o.m. oktober	
Wärn, Carina, sekreterare fr.o.m. november	

Ersättare

Häggman, Roger	SFP
Ekman, Stephan	SFP
Grön, Paulina	SFP
Kulla, Ingvar	SFP
Hägglom, Carola	SFP
Björkskog, Eva	KD
Häll, Tarja	SFP
Lasén, Joakim	SFP
Södö, Siv	KD
Lasén, Mikael	KD
Härmälä, Elin	SDP

Den politiska representationen i styrelsen var SFP 7, KD 3 och SDP 1.

Kommunstyrelsen har fyra sektioner; byggnadssektionen, ekonomi- och koncernsektionen, personalsektionen och planläggningssektionen.

Antalet förtroendeplatser i fullmäktige, styrelsen och nämnderna var under året 100 och av dessa var 45 % eller 45 kvinnor.

Under året har följande arbetsgrupper och kommittéer fungerat:

- handikappråd
- veterandelegeration
- äldreråd

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Kommunstyrelsen	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pedersöre är en attraktiv kommun att leva och bo i. Vi skapar livskvalitet för våra invånare. Kommuninvånarna i Pedersöre ska få ut bästa möjliga kommunala tjänster för sina skattepengar. Kommunalt finansierade verksamheter ska bedrivas effektivt med ständigt förbättrade resultat och kvalitet. Kommunikationen med invånarna utvecklas. Kommunens synlighet förstärks.	Serviceproduktionen i förhållande till invånarnas behov. Utvecklad kommunikation med invånarna, respons på kommunens verksamhet.	Nöjda kommuninvånare och besökare. God livsmiljö. Befolkningstillväxt.	Utvecklad kommunikation med kommuninvånarna. Större synlighet för kommunen i olika media. Effektiv serviceproduktion.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pedersöre kommun arbetar för att upprätthålla och förädla sitt positiva näringslivsklimat. Pedersöre ska fortsättningsvis vara attraktivt för företagsetableringar genom sin smidiga förvaltning och flexibla och företagstillvända service.	Nya företagsetableringar/utvidgad verksamhet. Ökad synlighet.	Företagsetableringar. Effektiverad markanvändning. God tillgänglighet. Kommunstyrelsen arbetar systematiskt och konsekvent.	Näringsliv i tillväxt. Fler arbetsplatser, nyanställningar.

Mål 2018; Kommunstyrelsen	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Vi förbättrar och effektiviserar vår samhällsplanering ytterligare i samråd med invånare och företagare.	Uppföljning av egen verksamhet, dokumentation, protokoll, bokslut. Förverkligade planer.	Det finns en långsiktighet och framsynthet i planeringen.	Förverkligad planläggning, pågående process. Ökade kontakter via satsningar på kommunikation.
<ul style="list-style-type: none"> Goda kommunikationer till och från kommunen är en förutsättning för tillväxt och välfärd.	Intressebevakning.	Dokumentation och beslut som bygger på tillförlitliga fakta.	Förverkligade infrastrukturprojekt, bl.a. Edesvöramperna. Uppklassning av E8, passagerarökning Bennis station.
<ul style="list-style-type: none"> Effektivare styrning och ökad effektivitet i den egna verksamheten, omfattande hela kommunkoncernen.	Konstruktiv kostnadsutveckling. Tillväxt och resultat inom koncernens verksamhet.	Effektiverad koncernstyrning.	Koncernen arbetar mer koncentrerat mot samma mål.
<ul style="list-style-type: none"> Förstärka inflytandet i samarbetsorganisationer.	Ökad effektivitet i samarbetsorganisationerna.	Ökad effektivitet i samarbetsorganisationerna, samt minskade kostnader.	Kostnaderna inom samarbetsorganisationer inom vården har ökat.

Utvecklande av näringslivet

Målsättning

Enligt ekonomiplanens skrivning skall Pedersöre kommun skapa förutsättningar för etablering av nya företag och tillväxt i existerande företag och därigenom bidra till fler arbetstillfällen och positiva klusterbildningar. Arbetslösheten som hösten 2017 var 3,1 % skall inte överstiga 4 % vid planperiodens utgång. Kommunen skall dessutom fortsätta med sin aktiva markanskaffnings- och industritomtspolitik och inte undandra sig sitt ansvar när det gäller att tillhandahålla industri- och affärslokaler. Övriga mål för näringspolitiken är att utnyttja de möjligheter som riksvägen erbjuder och att stärka kommuncentrum i Bennis. Kommunen skall planera tomter för utrymmeskrävande handel och industri och även planera alternativ för människor som vill ha stora bostadstomter. Åtgärder som stärker förutsättningarna för detaljhandeln bör vidtas. Fostran till entreprenörskap skall stödas.

Utvärdering

Under året sålde kommunen 44,2 ha mark, varav 3,42 ha som industritomter och 0,1 ha för bostadsändamål. Kommunen köpte 20,5 ha mark.

Kommunen utvidgade industriområden, byggde vägar och infrastruktur för att nya företag skall kunna etableras och befintliga företag utvidga sin verksamhet. Kommunen har två industrierhallar i egen balans. Den ena är uthyrd medan stora delar av den sk. Esse Möbel hallen är outhyrd.

År 2003 inrättade kommunen ett företagarpris som skall delas ut varje år i samband med företagar-middagen. År 2018 gick företagarpriset till Blomqvists Plantskola Ab. Företagarmiddagen hölls i Purmo skolas festsal.

Sysselsättningsläget förbättrades ytterligare under året. I december var arbetslösheten 2,6 %.

Jakobstadsregionens Näringscentral Concordia hade sitt adertonde verksamhetsår under år 2018. Concordia fungerar som en regional samordnare av utvecklingsstrategier för Jakobstadsområdet och koordinerar den regionala markanvändningsplaneringen via den markanvändningsgrupp som finns till-satt. Rådgivning och konsultering för nystartade företag sköts också av Concordia (nyföretagar-centralen). Från och med 2016 sköter Concordia också turistmarknadsföringen.

Reservering för sysselsättning

Nuvarande verksamhet

Kommunen ordnar sysselsättning för arbetslösa med hjälp av den lönesubvention som arbets- och näringsbyrån beviljar, ordnar sommararbete för ungdomar och stöder föreningar, företag och privatpersoner som anställer ungdomar från Pedersöre i sommarjobb. Dessutom aktiverar kommunen långtids-arbetslösa genom att ordna arbetsverksamhet i rehabiliterande syfte.

Korttidsjobb för ungdomar

Pedersöre kommun anställer pedersöreungdomar i korttidsjobb. Lönekostnaden faktureras av arbets-givaren, men kommunen står för försäkringar och sociala avgifter. Systemet har införts för att hjälpa unga i Pedersöre att få en första kontakt med arbetslivet.

- Arbetsgivare kan vara t.ex. privatpersoner, föreningar, företag eller församlingar.
- Kan beviljas från det år man fyller 14 (med beaktande av lagen om unga arbetstagare) till det år man fyller 21 år.
- Beviljas endast för sommarjobb (maj till september), undantag:
  - anställda för gräsklippning och trädgårdsarbete får fortsätta till säsongens slut
  - privatpersoner, församlingar och föreningar kan anställa korttidsjobbare även under vintern, t.ex. för snöskottning, barnskötsel, städning etc. Obs! inte för företagsverksamhet.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Sysselsättning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
▪ Sysselsättning för arbetslösa ordnas i den omfattning som arbets- och näringsbyråns anslag och antalet stödberättigade medger.	Antal arbetslösa som sysselsätts via lönestöd eller i rehabiliterande arbetsverksamhet.	40 personer	51 personer
▪ Företag, föreningar och privatpersoner som anställer ungdomar från Pedersöre i sommarjobb understöds via kommunens system för korttidsjobb.	Antal ungdomar anställda i korttidsjobb.	75 ungdomar	100 ungdomar
▪ Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet minskar.	Kommunens betalning 2017-	Minskning 5 %	Ökning 2 %
▪ Kommunen anställer sommarjobbare inom den egna organisationen och för tio ideella föreningars behov.	Antal ungdomar i sommarjobb.	115 ungdomar	106 ungdomar

Planläggning

Verksamhetsidé

Huvuduppgifterna för planläggaren är följande:

- Ansvarar för kommunens detalj- och generalplanering
- Är kommunens kontakt till myndigheter i planlägningsfrågor
- Deltar i uppgörandet av regionala planer
- Gör utredningar av markägar- och fastighetsutredningar i anslutning till planering
- Utför inventeringar i anslutning till detalj- och generalplanering
- Deltar i kommunens markförhandlingar
- Är kommunens offentliga köpvittne
- Är sekreterare i planlägningssektionen
- Deltar i trafiksäkerhets- och vägnätsplanering
- Kundservice och administration

Nuvarande verksamhet

Under 2018 reviderades de riksomfattande målen för områdesanvändning (VAT) som styr all planläggningsverksamhet på nationell nivå. Utöver detta förnyades markanvändnings- och bygglagen, vilket gav nya möjligheter för kommunerna att idka en mer möjliggörande planläggning. Under året har kommunen rätt ut möjligheterna till att använda sig av t.ex. områdesvisa planeringsbehovsbeslut.

Största delen av utredningarna som ska ligga till grund till revideringen av Ytteresse delgeneralplan blev färdiga under år 2018. Under våren och sommaren gjordes en kulturhistorisk inventering och en uppdatering av naturinventeringarna gjordes. Naturinventeringen kommer ännu att kompletteras med en utredning om förekomsten av bl.a. flygekorrar och fladdermöss.

Under året färdigställdes detaljplanerna för utvidgning av Kållby industriområde och revideringen av Sandsund detaljplan. Arbetet med revideringen av Edsevö detaljplan, för att möjliggöra byggande av trafikramperna, fortsatte under hela året. I övrigt godkändes flyttning av tre byggrätter under året.

Utvecklingen av Bennäs centrum har under året orsakat mycket arbete i form av utredningar gällande t.ex. placering av en fotbollshall och en lågstadieskola samt utredningar kring ”problembyggnader” i centrumområdet.

Utveckling av kommunens planläggning har varit aktuellt under hela året. Revideringen av den strategiska generalplanen, som styr planläggningen i kommunen, kommer att fortsätta under år 2019.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Planläggning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Utarbeta verktyg för en mer strategisk markpolitik. 	Andel av inköpta områden som tagits i bruk.	Inköpta områden tas i bruk och resurser placeras rätt.	Under arbete.
<ul style="list-style-type: none"> Mer internt samarbete vid planläggning. 	Antal möten gällande planer/år.	Ökad förståelse för innehållet i planerna vilket leder till smidigare handläggning.	Förståelsen för planläggningens betydelse och syfte har ökat i allmänhet.

Ekonomi

Allmän förvaltning	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	272 909	443 569	-75 770	367 799	308 617	-59 182
Tillverkning för eget bruk	7 619	0	0	0	6 541	6 541
Kostnader	-2 140 036	-2 479 350	156 046	-2 323 304	-2 207 073	116 231
NETTO	-1 859 509	-2 035 781	80 276	-1 955 505	-1 891 915	63 590

Resultatområde: Ekonomiförvaltning

Ansvarsperson: ekonomi- och utvecklingsdirektör Jan-Erik Backa

Verksamhetsidé

Ekonomiförvaltningen handhar uppgifter för övriga sektors räkning i den omfattning som kommunstyrelsen beslutar. Den interna servicen stöder resultatenheternas verksamhet och bidrar därigenom till att uppställda mål nås. De interna stödtjänsternas pris-kvalitetsförhållande är konkurrenskraftigt.

Nuvarande verksamhet

Resultatområdet innefattar kostnaderna för följande centralt skötta verksamheter: beredning av ekonomiplan och bokslut, bokföring, rapportering, betalningsrörelse, fakturering och betalningsuppföljning, löneuträkning, personaladministration och arbetarskydd, samt kosthålls- och städservice. Underhållskostnaderna för kommunens intranät och förvaltningens kostnader för Internetanvändning samt vissa gemensamma kostnader såsom IKT-stöd och kostnaderna för att upprätthålla kommunens hemsida ingår också i anslaget.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Ekonomiförvaltning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
▪ Den ekonomiska rapporteringen utvecklas och förbättras.	Bokslutsprognos uppgörs	2 ggr/år (30.4 och 30.8)	Målet har uppnåtts.
	Nytt rapporteringssystem tas i bruk.	50 aktiva användare	Målet har uppnåtts.
	System för rapportering av skadefall och incidenter förbättras.	Elektronisk rapportering införs.	Målet har inte uppnåtts.
▪ Löneräkning och fakturering koncentreras till ekonomikansliet.	Koncentreringsgrad.	100 %	Målet har uppnåtts till väsentliga delar.
▪ Inköpsfakturorna hanteras kostnadseffektivt.	Andel fakturor som cirkuleras elektroniskt.	100 %	Målet har uppnåtts.
	Andel FinVoice-fakturor.	50 %	Målet har uppnåtts.
▪ Faktureringen och löneuträkning sker smidigt och kostnadseffektivt.	Andel kunder som har e-faktura.	25 %	16 %
	Andel lönetagare som får lönebesked per e-post.	90 %	>85 %

Mål 2018; Ekonomiförvaltning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Samverkan och delaktighet betonas inom personalarbetet. 	<p>En personalstrategi utarbetas. Arbetsvärderingen inom AKTA uppdateras. Handlingsmodell för uppföljning och förebyggande av sjukfrånvaro. Enkät om likabehandling. En utbildningsplan sammanställs.</p>	<p>Strategin godkänd. En personalgrupp/år</p> <p>Sjukfrånvaron minskar ytterligare.</p> <p>Åtgärder genomförs 400 kursdagar.</p>	<p>Målet har inte uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Bespisningsverksamheten fungerar enligt den sk. regionsköksmodellen. Användning av utrymmen och personal optimeras. Verksamheten fungerar också i exceptionella situationer. 	<p>Mångprofessionalitet</p> <p>Mångkunnande</p> <p>Prestationskostnader</p>	<p>Antal personer som kombijobbar ökar.</p> <p>Antalet personer som kan flera än ett jobb ökar.</p> <p>2,53 €/skollunch 2,60 €/daghemslunch 1,65 €/morgon och mellanmål 18,60 €/kostdag</p>	<p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Kvaliteten inom kosthåll- och städning följs upp och förbättras på basen av kundenkäter och andra utvärderingar. Arbetet med att säkerställa och vidareutveckla bespisningens kvalitet inom äldreomsorgen fortgår. 	<p>Andelen nöjda kunder. Matsvinn. Kundanpassad salladsbuffé. Råvaruinnehåll. Potatis-varieras, fullkorn-maximeras, socker och E-koder-minimeras.</p>	<p>90 % 3 % 2 ggr/vecka</p> <p>Kötthalt > 50-70 % Fetthalt < 10 %</p>	<p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Kostnadseffektiv städning. 	<p>Kostnad/m²/dag.</p>	<p>13,00–16,00 cent/m²/dag.</p>	<p>Målet har uppnåtts.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Ergonomisk och miljövänlig städning. 	<p>Städmetoder och redskap.</p>	<p>Maskiner och metoder förnyas. Dimensioneringen uppdateras. Användningen av kemikalier minskas. Städrobotar testas.</p>	<p>Målet har uppnåtts.</p>

Prestationer

	<u>bokslut 2018</u>	<u>bokslut 2017</u>
Bokföringsposter	229 635	140 042
Löntagare/mån i medeltal	1 044	1 043
Antal lönetransaktioner	123 941	123 599
Antal luncher	523 100	536 128
Morgon- och mellanmål	187 472	185 203
Kostdagar vid åldringshem	27 537	35 342
Städyta m ²		
- Pedersöre kommun	48 918	47 988
varav		
- Pedersöre bostäder	1 314	1 914

IKT-stöd

Nuvarande verksamhet

IKT-enheten ansvarar för utveckling, datastöd, datasäkerhet och underhåll av två nätverk, ett administrativt nät och ett regionnät samt tillhörande routingfunktion och brandvägg. Dessutom finns skilda virtuella nätverk för IP-telefoni, kameraövervakning och fastighetsautomation. Kommunen upprätthåller även ett publikt trådlöst nät i sina fastigheter.

Internettjänster levereras av JNT och Pedersöre Öppna Fibernät.

För att kunna garantera tillräcklig hastighet och säkerhet i nätverkstrafiken mellan kommunala fastigheter har vi ett backbone-nätverk vars hastighet är 10 Gb/s samt anslutningspunkternas hastighet 1 Gb/s. Existerande anslutningar planeras i mån av möjlighet om så att de koncentreras i s.k. anslutningsområden och dessa anslutningsområden ansluts vidare till backbone-nätverket.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; IKT-stöd	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
▪ Skolornas datorer och skolnätverket överförs till samma domän som administrationen.	Windows AD samt Upkeeper installerat på skoldatorer.	Systemet i bruk för 50 % av datorerna.	Målet har uppnåtts.

Mål 2018; IKT-stöd	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Användarstödet fungerar bra. 	<p>Användarna får kontakt med ikt-personal vid behov.</p> <p>Användarna upplever att ikt-stödet fungerar bra.</p> <p>För verksamheten kritiska funktioner prioriteras.</p>	<p>Responstid max. 2 dagar.</p> <p>Positiv kundrespons.</p> <p>Systemen hålls igång under samtliga arbetsdagar.</p>	<p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p> <p>Målet har uppnåtts.</p>
<ul style="list-style-type: none"> IT-säkerheten hålls på en hög nivå 	<p>Störningar i systemen på grund av säkerhetsluckor.</p> <p>Säkerhetskraven för mobila enheter höjs.</p> <p>Användarna känner till säkerhetsriskerna i samband med dator-användning.</p> <p>Fungerande brandvägslösningar.</p>	<p>Inga driftsavbrott.</p> <p>Telefoner integreras i ett resurshante- ringssystem.</p> <p>Alla som har inlogg- ningsrätt har avlagt kursen i IT-säkerhet.</p> <p>Optimerad lösning med eget spamfilter.</p>	<p>Målet har uppnåtts</p> <p>Målet har inte uppnåtts.</p> <p>Målet har inte uppnåtts.</p> <p>Målet har inte uppnåtts.</p>

Ekonomi

Ekonomiförvaltning	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	4 652 952	4 733 494	-33 685	4 699 809	4 702 985	3 176
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	1 507	1 507
Kostnader	-4 969 333	-5 007 702	-104 982	-5 112 684	-5 126 305	-13 621
NETTO	-316 381	-274 208	-138 667	-412 875	-421 813	-8 938

Resultatområde: Avbytar-service

Ansvarsperson: t.f. chef för avbytar-service Maria Björk fr.o.m. 1.2
chef för avbytar-service Hanna Björk t.o.m. 31.1

Verksamhetsidé

Lantbruksföretagarna och pälsdjursuppfödarna i de kommuner som avbytar-service i Pedersöre administrerar skall ha tillgång till en välfungerande avbytar-service som ger dem avkoppling och välbehövlig ledighet. Möjlighet att få vikariehjälp vid t.ex. sjukdom och olycksfall skall utgöra en betydelsefull trygghetsfaktor för lantbruksföretagare, likaså tillgång till extraledighetstimmar för pälsdjursuppfödare.

Lantbruksavbytarerna skall få känna att de är en viktig och uppskattad yrkesgrupp som med sin arbetsinsats bidrar till såväl lantbruksföretagarnas som pälsdjursuppfödarnas välbefinnande.

Nuvarande verksamhet

Avbytar-serviceens lokala enhet i Pedersöre styrs och övervakas av LPA (Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt). Via uppdragsavtal mellan LPA och Pedersöre kommun ordnas avbytar-service i enlighet med Lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare och Lagen om avbytar-service för pälsdjursuppfödare. LPA förmedlar statsersättningar till såväl avbytarverksamheten som dess förvaltning.

Under 2018 fanns en tillfällig prissänkning av avgifterna för avbytar-service-tjänsterna; vikariehjälpavgiften var sänkt med 4,59 %, vikariehjälp för organisering av företagsverksamheten och subventionerad avgiftsbelagd avbytar-service var 12 €/h.

Avbytar-serviceverksamheten överförs i.o.m. landskapsreformen fr.o.m. 1.1.2020 att administreras av landskapet Österbotten. En helt ny avbytar-service-lag innefattande stora förändringar beträffande rättigheterna till avbytar-service, är planerad att skickas till riksdagen hösten 2019 och träda i kraft från 2020. Vilka lagändringar som träder ikraft är ännu oklart.

Avbytar-service i Pedersöre kommun administrerar verksamheten för lantbruksföretagare i kommunerna Korsholm, Korsnäs, Kronoby, Larsmo, Malax, Pedersöre och Vörå samt i städerna Jakobstad, Nykarleby, Närpes, Vasa jämte det område som utgjorde Karleby stad t.o.m. 31.12.2008. Fr.o.m. 1.1.2014 ingår också f.d. Lillkyro kommuns område då detta utgör en del av Vasa stad.

Avbytar-service i Pedersöre kommun administrerar verksamheten för pälsdjursuppfödare i kommunerna Bötom, Korsholm, Korsnäs, Kronoby, Larsmo, Malax, Pedersöre, Storå, Vörå och Östermark samt städerna Jakobstad, Kauhajoki, Kurikka, Kristinestad, Nykarleby, Närpes, Vasa, jämte det område som utgjorde Karleby stad t.o.m. 31.12.2008.

Antalet lantbruksgårdar som beviljats avbytar-service uppgick under året till 534 st. Företagarna som beviljats semester var 785 st. Antalet pälsfarmare som beviljats semesterrätt uppgick till 284 personer fördelat på 241 farmer.

Avbytar-service sköts på 84 % av lantgårdarna med kommunalt anställda lantbruksavbytare, 16 % av lantbruksföretagarna ordnar själva sin avbytar-tjänst genom att anlita en serviceproducent. Motsvarande siffror för pälsfarmarna är 39 % kommunalt ordnad avbytar-service och 61 % självordnad avbytar-service-tjänst.

Inom avbytarservicens förvaltning arbetar i nuläget totalt 9 personer. Av dessa är 5 personer åtminstone delvis stationerade vid huvudkansliet i Bennäs, en person i Vörå och tre i Korsholm. Därtill finns personal utlokaliserade på sidokanslierna i Karleby, Kronoby, Malax, Korsnäs och Övermark under begränsade öppethållningstider. På området har under 2018 arbetat 86 ordinarie månadsanställda och 331 timanställda personer.

En lagstadgad samarbetsgrupp bestående av 18 personer med representanter för serviceanvändarna, såväl lantbruksföretagare (ÖSP 7 representanter) som pälsfarmer (SÖP 3 representanter) finns tillsatt. I gruppen sitter också personal med från förvaltningen, lantbruksavbytnarna samt LPA:s ombudsman. Ett möte har hållits under året.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Avbytarservice	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Ordna bra avbytarservice åt lantbruksföretagarna och pälsdjursuppfödarna inom hela verksamhetsområdet. 	Uttagna semesterdagar. Dagarna inplaneras jämt fördelade under året.	95 % Uttagen semester fördelas jämnt på båda årshalvorna.	91,24 % Målet för en jämnare fördelning pågår.
<ul style="list-style-type: none"> Nöjda kunder. 	Kundundersökning utförs i början av 2018 (vitsordskala 1-5).	Svarsprocenten är minst 50 % på kundundersökningen.	53 %
<ul style="list-style-type: none"> Kunderna är nöjda med avbytnarnas yrkeskunskap. 	I samband med semesteravbytnings. I samband med vikariehjälpavbytnings.	Medelvitsord 4 Medelvitsord 4	Medelvitsord 3 Medelvitsord 3
<ul style="list-style-type: none"> Kunderna är nöjda med förvaltningens verksamhet. 	Kundservice. Nåbarhet. Tillräcklig information. Förverkligande av vikariehjälp. Förverkligande av semester. Tillgången på subventionerad avgiftsbelagd avbytarservice.	Medelvitsord 4 Medelvitsord 4 Medelvitsord 4 Medelvitsord 4 Medelvitsord 4 Medelvitsord 4	Medelvitsord 4 Medelvitsord 3 Medelvitsord 3 Medelvitsord 3 Medelvitsord 3 Medelvitsord 3

Mål 2018; Avbytar-service	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Kompetent och serviceinriktad personal. 	<p>Förvaltningspersonalen och avbytarens behov av skolning går igenom individuellt i samband med utvecklingssamtalen.</p> <p>Arbetsförhållandena på gårdarna fyller de krav som arbetarskyddet kräver. Avbytare beaktar arbetsskyddet i sitt eget arbete.</p>	<p>Förvaltningspersonalen och avbytare har tillräcklig skolning för sina arbetsuppgifter.</p> <p>Olycksfallen och sjukfrånvaron minskar från år 2017 nivå.</p>	Målet uppnått.
<ul style="list-style-type: none"> Avbytar-service ordnas lagenligt och kostnads-effektivt. 	<p>Den avbyttade dagen är uppmätt enligt lagen och avbytarens arbetstid motsvarar den avbyttade företagarens uppgiftsandel.</p> <p>Tidsuppgifterna och uppgiftsandelarna i lomituset är korrekta.</p> <p>Faktureringen av avbytar-service tjänster görs senast under utgången av därpå följande kalendermånad.</p>	<p>Den avbyttade semester- och vikariehjälpdagen är lika långa.</p> <p>De angivna klocklagen är de som används i planeringen.</p> <p>Faktureringen görs månatligen, gäller också de villkorliga besluten (kommunal avbytar-service).</p>	<p>2,43 % skillnad</p> <p>Målet uppnått</p> <p>Målet uppnått</p>

Prestations- och relationstal

	<u>Förv. 2016</u>	<u>Förv. 2017</u>	<u>Mål 2018</u>	<u>Förv. 2018</u>
Antal lantbruksföretag som ansökt om semester	605	569	538	534
Kommunal avbyttartjänst/själv ordnad	515/90	487/82	450/88	451/83
Antal personer som beviljats semester	880	846	794	805
Beviljade semesterdagar	22 880	21 996	20 644	20 930
Avbyttade semesterdagar	21 090	20 391	19 617	19 793
Avbyttade vikariehjälpdagar	8 916	7 348	8 047	4 955
Avgiftsbelagd avbyttartjänst, timmar	11 264	12 081	9 657	7 639
Antal pälsfarmer som ansökt om avbyttarservice	282	255	241	241
Kommunal avbyttartjänst/själv ordnad	103/178	94/161	90/151	93/148
Antal farmare som beviljats avbyttarservice	339	306	291	284
Beviljade semesterdagar	6 102	5 508	5 233	5 112

	<u>Förv. 2016</u>	<u>Förv. 2017</u>	<u>Mål 2018</u>	<u>Förv. 2018</u>
Avbytta semesterdagar	5 040	5 008	4 970	4 494
Extra ledighetstimmar	19 390	19 263	17 499	18 889
Antalet <i>lantbruksavbytare</i> , månadsavlönade	92	88	86	86
Antalet ledande avbytare	5	4,5	4,5	4,5
Avbytarsekreterare	4	3	3	3
Chef för avbytarservicen	1	1	1	1

Lantbruksföretagarnas semesterrätt har under 2018 varit 26 dagar, varav 3 helgdagar. Totala antalet avbytta semesterdagar för lantbruksföretagare på hela enheten uppgick till 17 095. Antalet avbytta vikariehjälpsdagar uppgick till 4 955. Antalet timmar för avgiftsbelagd avbytarservice uppgick till 7 639 h (uppgifterna från LPA:s statistik och Lomitusnetti 20.2.2018, obs! En del självordnade dagar saknas ännu ur statistiken eftersom ersättning får sökas ännu under februari månad). Minskningen av avbytta dagar för lantbruksgårdar jämfört med tidigare år har påverkats av att många gårdar upphört med sin verksamhet. Den svaga lönsamheten inom lantbrukssektorn påverkar bl.a. användningen av subventionerad avgiftsbelagd avbyttarhjälp, 120 h/år som varje lantbruksföretagare har rätt att använda utöver sin semester. Vikariehjälp som är avgiftsbelagd och som beviljas vid t.ex. sjukdom är även den en förmån som används i mindre mån vid ekonomiska svårigheter på gården.

Pälsfarmarnas semesterrätt uppgick under året till 18 dagar per person. Pälsdjursföretagarna har också kunnat köpa avgiftsbelagd extraledighet för max 120 h till priset 6,59 €/h. Totala antalet avbytta semesterdagar för pälsdjuruppfödare på hela enheten uppgick till 4 494. Antalet extra ledighetstimmar som användes var 18 889. Jämfört med tidigare år är det samma tendens att flera pälsdjursuppfödare har slutat.

Ekonomi

Avbytarservice	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	7 105 052	7 609 532	0	7 609 532	6 505 871	-1 103 661
Kostnader	-6 939 055	-7 478 482	0	-7 478 482	-6 347 798	1 130 684
NETTO	165 997	131 050	0	131 050	158 073	27 023

Utvecklingsprojekt

Utvärdering

Concordias projekt

Bokförda kostnader 90 497,96 euro.

Leaderprogrammet

Kommunens andel av kostnaderna för Leader och fiske-Leaderprogrammen uppgår till 44 344 euro

Övriga utvecklingsprojekt

Centria Ammattikorkeakoulu Oy (donationslektorat för pälsutbildning), Seinäjoen Ammattikoulu (SONet BOTNIA) och bytesprocesskartläggning 30 236,13 euro.

Ekonomi

Utvecklingsprojekt	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	47 245	0	0	0	2 950	2 950
Kostnader	-159 472	-182 380	0	-182 380	-165 078	17 302
NETTO	-112 227	-182 380	0	-182 380	-162 128	20 252

Pedersörenejdens landsbygdsnämnd

Ordinarie

Forsgård, Kjell, ordf. (Nykarleby)
Strandvall, Mårten, I viceordf. (Kronoby)
Löv, Jonas, II viceordf.
Lillmåns, Britt-Marie
Lasén, Mikael
Hagman Tea (Nykarleby)
Sjölund, Mirja (Kronoby)
Sjöskog, Niclas, kst-representant
Gunell, Benny, föredragande t.o.m. 31.8
Sundkvist, Jenny, föredragande fr.o.m. 1.9
Fagerholm, Jeanette, sekreterare t.o.m. 31.8
Björkgård, Maria, sekreterare fr.o.m. 1.9

Ersättare

Backlund, Fredrik (Nykarleby)
Flöjt, Jessica (Kronoby)
Lillqvist, Ole
Stagnäs-Sandberg, Josefin
Nybacka, Matias
Pott, Barbro (Nykarleby)
Björk, Mikael (Kronoby)

Resultatområde: Utvecklande av gårdsbruket

Ansvarsperson: landsbygdschef Jenny Sundkvist fr.o.m. 1.9
t.f. landsbygdschef Benny Gunell t.o.m. 31.8

Verksamhetsidé

Landsbygdskanslierna betjänar jordbrukare som söker EU och nationella jordbruksstöd i samarbetsområdet.

Nuvarande verksamhet

Landsbygdsnämnden bidrar till utvecklande av landsbygdsnäringsarna i nejden. Landsbygdsnäringsmyndighetens huvuduppgift är att administrera lantbrukets EU- och nationella stödansökningar. Förutom de lagstadgade uppgifterna är vi även ansvariga för skolning och information till jordbrukarna. Ett avtal om utbetalningsställe har gjorts mellan Pedersöre kommun och Livsmedelsverket. Villkoren i avtalet måste följas.

Landsbygdsnäringsmyndigheten sköter också flyghavregranskningar, värdering av skador orsakade av hjorddjur, rovdjur och fridlysta fåglar samt upprätthåller djurhållarregistret i samarbete med Livsmedelsverket.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Utvecklande av gårdsbruket	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utbetalning av EU- och nationella jordbruksstöd.	Handläggningar och stödutbetalningar inom utsatt tid. Landsbygdsverket övervakar.	100 % Inga betydande anmärkningar	100 % Ingen kontroll av samarbetsområdet 2018. Intern kontroll gjord i samband med att garantin uppgjordes.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Följa de verksamhetsmål som vi överenskommit med Landsbygdsverket i avtalet om utbetalningsställe. Uppföljning årligen i garantin om utbetalningsställe.	Registreringar gjorda före 27 juni. Besluten till odlarna skall överlämnas inom 2 månader från utbetalningen. Återkravs beslut skall fattas inom 6 månader från att grunder för återkravet uppkom. Utbetalningar ska få godkänd status i systemet inom en månad från det att hindret för utbetalningen avlägsnades.	100 % 100 % 100 % 100 %	100 % 95 % 95 % 100 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skolning och information åt jordbrukarna. ▪ Skolning i miljöstödet.	Antal skolningstillfällen. Antal informationsblad till jordbrukarna. Ändamålsenlig skolning som ordnas i samarbete med NTM-centralen.	3 skolningstillfällen. Minst 3 informationsblad.	3 skolningstillfällen Ett informationsblad, 11 e-postmeddelanden. Orsaken till att inte fler informationsblad skickats ut är pga. att Livsmedelsverket regelbundet skickar ut bra informationsbrev via e-post.

Prestations- och relationstal

PEDERSÖRE	2018	2017
Aktiva gårdsbruksenheter	305	315
Ansökningar, st.	1 856	2 063
Ansökt areal, ha	14 423	14 346
NYKARLEBY		
Aktiva gårdsbruksenheter	282	293
Ansökningar, st.	1 390	1 578
Ansökt areal, ha	12 975	12 952
KRONOBY		
Aktiva gårdsbruksenheter	249	250
Ansökningar, st.	1 360	1 556
Ansökt areal, ha	11 085	11 682
LARSMO		
Aktiva gårdsbruksenheter	18	18
Ansökningar, st	122	123
Ansökt areal, ha	1 206	1 174
JAKOBSTAD		
Aktiva gårdsbruksenheter	16	14
Ansökningar, st	70	86
Ansökt areal, ha	474	453

Ekonomi

Utvecklande av gårdsbruket	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	171 657	221 320	0	221 320	179 716	-41 604
Kostnader	-253 230	-307 752	0	-307 752	-265 645	42 107
NETTO	-81 573	-86 432	0	-86 432	-85 929	503

Nämnden för utbildning och småbarnspedagogik

Ansvarsperson: utbildningsdirektör Rolf Sundqvist

Ordinarie

Dahlin, Christian, ordf.
Nylund, Tommy, viceordf.
Ekman, Stephan
Grön, Paulina
Häll, Tarja
Lillqvist, Anja
Storbacka, Håkan
Forsblom, Terése
Granholm, Erica
Roslund-Nordling, Camilla, kst repr.
Sundqvist, Rolf, föredragande och sekreterare

Ersättare

Henriksson, Mathias
Hägglom, Ingrid
Cederström, Tiina
Ede, Torbjörn
Myrevik-Eklund, Nina
Lasén, Camilla
Eklund, Guy
Byskata, Trygve
Aspfors, Stefan

Svenska skolsektionen

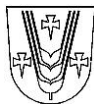
Dahlin, Christian, ordf.
Lillqvist, Anja, viceordf.
Lindqvist, Eva
Myrevik-Eklund, Nina
Sandbacka, Markus
Storbacka, Håkan
Granholm, Erica
Nylund, Tommy
Södö, Siv
Roslund-Nordling, Camilla, kst repr.
Sundqvist, Rolf, föredragande och sekreterare

Ingerström, Andreas
Grön, Paulina
Hägglom, Carola
Bodbacka, Carina
Björklund, Tommy
Häger, Glenn
Aspfors, Stefan
Hägglom, Ingrid
Jansson, Sören

Finska skolsektionen

Häll, Tarja, ordf.
Eklund, Guy, viceordf.
Mattjus, Ursula
Mattsson, Annika
Mäkitalo, Keijo
Backlund, Marlene
Forsblom, Terése

Lantto, Esa
Ormiskangs, Jari
Roslund-Nordling, Camilla, kst repr.
Järvinen, Mika, föredragande och sekreterare

Peltoniemi, Maria-Leena
Hjulfors, Kai
Nysund, Katariina
Nylund, Marjo
Haavisto, Martti
Byskata, Trygve
Pettersson, Martin t.o.m. 28.5
Snellman, Bernt fr.o.m. 28.5
Grankulla, Anja
Jämsä, Kari

Resultatområde: Förvaltning

Ansvarsperson: utbildningsdirektör Rolf Sundqvist

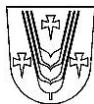
Nuvarande verksamhet

Verksamhetsområdet förvaltning omfattar hela förvaltningen inom avdelningen för utbildning och småbarnspedagogik. I överensstämmelse med kommunens allmänna målsättning vill avdelningen för utbildning och småbarnspedagogik skapa goda förutsättningar för Pedersöres barn och ungdomar att skaffa sig en bra start i livet. Nämnden har strategiskt helhetsansvar för fostran och utbildning i Pedersöre kommun. Vi arbetar mångprofessionellt tillsammans med barnen och föräldrarna. Resultatområdet innefattar småbarnspedagogik, förskola, morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolbarn, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. Utgångspunkten i nämndens arbete är Pedersöre kommuns strategiska målsättningar: högklassig basservice, befolkningstillväxt, ett näringsliv i tillväxt, livskraftiga boendemiljöer.

Inom sektorn bör finnas beredskap att snabbt agera så att förändringar i behovet av dagvårdsplatser och elevtillströmning kan hanteras på ett ändamålsenligt sätt. I verksamheten är utgångspunkten att fostrans- och undervisningsverksamheten skall ses som en helhet.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Nämnden för utbildning och småbarnspedagogik Förvaltning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Utarbetande av informations- och marknadsföringsmaterial för sektorn.	Konkret informations- och marknadsföringsmaterial finns utarbetat som kan distribueras via olika kanaler.	Attraktiv och professionellt informations- och marknadsföringsmaterial som finns lättillgängligt för alla.	Målet delvist uppfyllt. Material har utarbetats och enheterna verksamhet syns nu mera också på sociala medier.
<ul style="list-style-type: none"> Utvecklingsplaner för alla sektorer följs upp.	Utarbetade utvecklingsplaner som följs upp och utvärderas.	Alla enheter har utvecklingsplaner. Alla enheter arbetar med långsiktigt utvecklingsarbete.	Målet uppfyllt. Alla enheter har utvecklingsplaner.
<ul style="list-style-type: none"> Utarbetande av strategi utgående från servicenätsutredningens resultat.	Färdigt formulerad strategi för avdelningens verksamheterna.	En strategi för verksamheterna.	Målet inte uppfyllt. Strategiarbetet har igångsatts och en strategi beräknas vara klar sommaren 2019.

Ekonomi

Nämnden för utbildning och småbarnspedagogik Förvaltning	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	37 813	0	0	0	0	0
Kostnader	-605 281	-566 461	0	-566 461	-588 451	-21 990
NETTO	-567 468	-566 461	0	-566 461	-588 451	-21 990

Resultatområde: Småbarnspedagogik

Ansvarsperson: dagvårdschef Catarina Herrmans

Beskrivning av nuvarande verksamhet

Småbarnspedagogik avser en helhet som består av fostran, undervisning och vård. Småbarnspedagogikens uppdrag är att i samarbete med vårdnadshavarna främja barnens växande, utveckling och lärande med barnets bästa som utgångspunkt. Verksamhetens uppdrag definieras i Lagen om småbarnspedagogik och Planen för småbarnspedagogik. Enheternas arbetsplaner fungerar som verktyg för det praktiska förverkligandet av enheternas småbarnspedagogiska verksamhet.

En enhetlig lärtig småbarnspedagogik - förskola - skola betonas.

Småbarnspedagogikens och förskolans vision är VÄXTKRAFT, som åskådliggörs i form av dagvårdens träd och Pedersöre axet. Växtkraft konkretiseras i fyra ledord:

- TRYGGHET, grunden i vardagen för barn, föräldrar och personal
- FOSTRAN, dagvårdens kärna
- LÄRANDE MILJÖ, goda verksamhetsutrymmen, kreativa lärmiljöer och positiv atmosfär
- TILLSAMMANS MED ANDRA, samarbete, internt och externt

Beskrivning av nuvarande småbarnspedagogisk verksamhet:

Småbarnspedagogisk verksamhet erbjuds i

- ca 6-8 familjedaghem
- 7 daghem för barn 1-5 år
- 3 kombinerade enheter med både daghemsavdelningar och förskolverksamhet

Skiftes-, helg- och nattvård ordnas i daghemmet Hoppetossan i Sandsund.

Öppen verksamhet erbjuds 1 förmiddag/vecka i Kållby daghem.

Prestationer

	2014	2015	2016	2017	2018
Antal barn, sammanlagt 31.12	438	418	424	425	449
Familjedagvård	65	60	47	30	24
Gruppfamiljedaghem	18	-	-	-	-
Daghem	355	358	377	395	425

Barnvårdsstöd

Ansvarsperson: ledare för dagvårdsservice Yvonne Löf

Nuvarande verksamhet

Barnvårdsstödet är ett alternativ till dagvård för barn under tre år. Kommunen finansierar i sin helhet barnvårdsstödet, utbetalning sker via Folkpensionsanstalten. Barnvårdsstödet betalas antingen som hemvårdsstöd, stöd för privat vård eller partiell vårdpenning.

Prestationer

	2014	2015	2016	2017	2018
Mottagare/mån i snitt	271	269	277	260	275
Stöd/mån/mottagare €	366	358	388	345	336

Ekonomi

Småbarns-pedagogik	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	928 668	967 640	-183 856	783 784	780 099	-3 685
Kostnader	-6 553 171	-6 987 322	-31 040	-7 018 362	-6 999 696	18 666
NETTO	-5 624 503	-6 019 682	-214 896	-6 234 578	-6 219 597	14 981

Resultatområde: Förskolverksamhet

Ansvarsperson: ledare för förskola/eftermiddagsverksamhet Yvonne Borgmästars

Pedersöre kommun erbjuder förskoleundervisning 740 timmar under ett läsår. Vård före och efter förskoleundervisningen ordnas vid behov inom småbarnspedagogiken. Förskoleundervisningen ordnas i Pedersöre kommun i förskolor, småbarnspedagogisk enhet och skolor.

Nuvarande verksamhet

6 förskolenheter varav 1 finskspråkig i förskolor och skolor.

3 förskolenheter fysiskt kombinerade med småbarnspedagogisk verksamhet

Prestationer

Förskola	2014	2015	2016	2017	2018
Antal förskolbarn (20.9)					
- totalt	213	198	196	169	193
- svenska	201	187	186	160	184
- finska	12	11	10	9	9
- endast förskola	113	83	95	70	78
- förskola + dagvård	100	115	101	99	115

Ekonomi

Förskola	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	889 474	874 030	0	874 030	906 226	32 196
Kostnader	-2 179 900	-2 198 452	137 500	-2 060 952	-2 047 922	13 030
NETTO	-1 290 426	-1 324 422	137 500	-1 186 922	-1 141 696	45 226

Resultatområde: Morgon/eftermiddagsverksamhet för skolbarn

Ansvarsperson: ledare för förskola/eftermiddagsverksamhet Yvonne Borgmästars

Morgon – och eftermiddagsvårdens vision är: "Vi vill erbjuda en trygg och meningsfull dag för ditt barn på eftis". Verksamheten stöder skolans grundläggande uppgift och gör dagen till en harmonisk helhet för barnet.

Nuvarande verksamhet

Enligt L om grundläggande utbildning erbjuds morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolbarn i åk 1-2 samt barn i åk 3-9 med beslut om särskilt stöd. Verksamheten ordnas i skolans utrymmen eller i närbelägen förskolas utrymmen. Verksamhet ordnas enligt behov alla skoldagar i regel kl. 7 - till skoldagens början samt från skoldagens slut till kl. 17. Verksamhet erbjuds utöver lagstadgade 3-4 timmar/dag.

12 enheter med morgon- och eftermiddagsvård för skolbarn, varav 1 finskspråkig samt en enhet endast morgonvård

3 enheter i samband med skola

6 enheter i samband med skola/ förskola

3 enheter i samband med förskola/ småbarnspedagogik

Prestationer

Morgon- och eftermiddagsverksamhet	2014	2015	2016	2017	2018
Skolelever i för- och eftermiddagsvård (20.9)	175	177	193	170	179

Gemensamma mål och resultat för småbarnspedagogik, förskolverksamhet och eftis år 2018

Mål och resultat 2018

Mål 2018	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upprätthålla verksamhetsutrymmen av hög kvalitet. 	<p>Kyrkekans förskola och eftis- fortsatt planering för permanenta utrymmen</p> <p>Tummeliten daghem/Edsevö förskola- fortsatt utredning av verksamhet och lokaler.</p> <p>Planering av omdisponering av Dressinen enheten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fortsatt planering för nya utrymmen för Dressinen förskola och eftis. - Nuvarande förskoloutrymmen tas i bruk för småbarnspedagogiska platser. 	<p>Hälsosam miljö för barn och personal. För ändamålet lämpliga lärmiljöer i utrymmen av hög standard.</p>	<p>Pågående planering av</p> <ul style="list-style-type: none"> - nya utrymmen för förskol- och eftisverksamheten i samband med tillbyggnad av Kyrkoby skola. - nya utrymmen för småbarnspedagogik i Edsevö skola. - nya utrymmen för förskol- och eftisverksamhet i samband med planering av Bennäs-Östensö nya skola.

Mål 2018	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Utveckla innovativa lärmiljöer och olika pedagogiska inriktningar.	Genom olika pågående projekt under året förverkligas nya lärmiljöer. Lärmiljöer både inom och utomhus som främjar rörelse och fysisk aktivitet samt språk och kommunikation.	Nya innovativa lärmiljöer och pedagogiska inriktningar förverkligas och används på enheterna.	Pågående utveckling av nya lärmiljöer <ul style="list-style-type: none"> utomhuspedagogikrörelse inomhus språk och kommunikation digitala lärmiljöer; barnen bekantar sig med lärplattor i enlighet med styrdokumentet och IKT strategin.
<ul style="list-style-type: none"> Bibehålla och utveckla fostran, undervisning och vård av hög kvalitet.	Implementering av arbetsprocessen angående uppgörande av barnets plan. Fortsätta utvecklingen av nya arbetssätt i enlighet med styrdokument. Fortbildning och kollegialt lärande genom pedagogiska diskussioner och handledning. Självvärdering för barn och personal används. Enheternas verksamhet utvecklas enligt utvecklingsplanerna.	Ett helhetsperspektiv på barns lärande och utveckling. Verksamheten utgår från det enskilda barnets och barngruppens behov. Synliggjorda arbetssätt och rutiner.	Pågående processer. Bl.a. har hela personalen under året utbildats i arbetssättet <i>Lågaffektivt bemötande</i> .
<ul style="list-style-type: none"> Behörig personal bibehålls på hög nivå.	Andelen behöriga barnträdgårdslärare och barnskötare/barnledare.	Ordinarie anställd behörig personal 100 %.	Målet uppfyllt.
<ul style="list-style-type: none"> Hållbar utveckling och välmående.	Förstärka ett mångprofessionellt samarbete, både inom egen sektor och social-, hälso- och sjukvården, t.ex. genom konsultationer och diskussioner.	Personalens kompetensutveckling genererar ökad kunskap att möta barns olika behov	Pågående processer inom olika nätverk. LAPE arbetsgruppen fortsätter sitt arbete. Planering av en välfärdsavdelning har inletts.

Ekonomi

Morgon/efter-middagsverksamhet	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	140 945	147 740	0	147 740	142 459	-5 282
Kostnader	-399 458	-448 595	62 500	-386 095	-377 715	8 380
NETTO	-258 513	-300 855	62 500	-238 355	-235 257	3 098

Resultatområde: Grundläggande utbildning

Ansvarsperson: utbildningsdirektör Rolf Sundqvist

Nuvarande verksamhet

Resultatområdet omfattar 14 svenska skolor inom den grundläggande utbildningen samt en finskspråkig skola för åk 0–6. Sursik skola och Östensö skola har specialklasser för åk 7–9. Träningsundervisning sker i Östensö skola samt vid Jungmans skola i Jakobstad.

Alla skolor arbetar sedan 2013 med systematisk skolutveckling. Tyngdpunktsområden och utvecklingsobjekt som de enskilda skolorna arbetar med finns preciserade i de årligt uppgjorda verksamhets- och utvecklingsplanerna som uppgörs på enheterna. Utvecklingsarbetet följer de rekommendationer som Utbildningsstyrelsen gett.

Utbildningsstyrelsen anger följande övergripanden teman för skolutvecklingsarbete:

- Elevernas hälsa och välmående, motivation, bättre inlärningsresultat
- Pedagogik och undervisningsmetoder
- Lärarnas välmående och hälsa
- Skoldagens uppbyggnad och undervisningsarrangemangen
- Undervisningsteknologin (IKT)
- Elevernas delaktighet
- Kollaborativ undervisning och samarbete
- Lärmiljöerna
- Verksamhetskulturen
- Ledarskapet

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Grundläggande utbildning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Årlig uppföljning och utvärdering av elevernas inlärningsresultat i de s.k. kärnämnen.	Gemensamma kommunala prov genomförs i finska, matematik och modersmål.	Proven anordnas på alla skolor och åtgärdsprogram utarbetats med utgångspunkt i hur resultaten utfaller i proven. Inlärningsresultaten förbättras.	Målet delvist uppfyllt. Prov och uppföljningar gällande finska och modersmål verkställdes 2018.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skolornas utvecklingsarbete följs upp och utvärderas	Utvecklingsplanerna utvärderas. Utvecklingsprojekten utvärderas.	Skolornas utvecklingsarbete fokuseras på långsiktigt utvecklingsarbete där fokusområden tydligt finns definierade för den enskilda skolan.	Målet uppfyllt.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alla elever fortsätter i andra stadiets utbildning.	Andel elever som påbörjar gymnasieutbildning, yrkesutbildning och annan utbildning.	Gymnasieutbildning min 40 % Yrkesutbildning min 50 % Annan utbildning max 10 %	Målet uppfyllt.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Andelen lärare som är behöriga bibehålls på en hög nivå.	Andelen behöriga lärare.	Behöriga lärare min 95 %.	Målet uppfyllt.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lärarnas användning av IKT i undervisningen ökar och alla lärare har kompetens att använda de undervisningsplattformar som erbjuds i kommunen. <p>Alla skolor har egna IKT-mentor.</p>	Andelen lärare som använder IKT i undervisningen följs upp via en enkät till lärare och elever. IKT-mentor utsedda på alla skolor.	Användning av IKT i undervisningen sker dagligen. 100 % av lärarna kan använda digitala undervisningsplattformar.	Målet delvist uppfyllt. En ny IKT-strategi preciserar användningen av digitala hjälpmedel. Lärare behöver fortsatt få möjlighet till vidareutbildning på området.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elevvården arbetar i utökad omfattning med förebyggande åtgärder som gagnar elevhälsan.	Uppföljning av kuratorernas arbete med förebyggande elevvårdsarbete.	Uppföljning och utvärdering av det förebyggande arbetet.	Målet uppfyllt. Kommunen har aktivt deltagit i Lape-arbetet.

Mål 2018; Grundläggande utbildning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Behovet av utökade möjligheter för barn och ungas fritidssysselsättning i kommunen betonas. 	Antal klubbar i skolorna.	Minst 1 klubb/skola	Målet uppfyllt.
<ul style="list-style-type: none"> Elevernas fysiska aktiviteter under skoldagen ökar. 	Elevernas fysiska aktiviteter under skoldagen följs upp via en gemensam utvärdering.	Skola i rörelseprojektet fortsätter i alla skolor. Elevernas rör sig mera under skoldagen.	Målet uppfyllt.
<ul style="list-style-type: none"> Integrationen av flyktingar följs upp och samarbetet med andra sektorer effektiviseras. Sommar skola för nyanlända flyktingar införs på försök. Hemspråksundervisning kan erbjudas vid behov. 	Uppföljning och utvärdering av de utbildningsalternativ som invandrare erbjuds och påbörjar. Systematisk kartläggning och uppföljning av invandrarnas språkkunskaper.	Alla invandrare har en adekvat utbildningsplats. En processbeskrivning och plan för utbildning av invandrare på olika skolstadier finns utarbetad. Invandrarnas språkinläring förbättras.	Målet delvist uppfyllt. Ännu behövs utökat samarbete då det gäller möjliga studievägar för invandrare efter den grundläggande utbildningen.
<ul style="list-style-type: none"> Det pedagogiska ledarskapet betonas och ges möjlighet att utvecklas i organisationen. 	Uppföljning av deltagande i ledarskapsfortbildning. Plan för klassrumsbesök uppgörs och följs upp. Utvecklingsplan uppgörs och följs upp via utvecklingssamtal.	Alla rektorer har deltagit i minst ett ledarskapsseminarium eller ledarskapskurs under året. Alla rektorer genomför klassrumsbesök. Alla rektorer (100 %) har en egen utvecklingsplan.	Målet uppfyllt.

Prestationer

Läsår	2016-17	2017-18	2018-19
Timresurs åk 1-6, vh/elev	1,85	1,84	1,84
Timresurs åk 7-9, vh/elev	2,00	2,00	2,00

Elever 20.9

Läsår	2016-17	2017-18	2018-19
Svenskspråkiga elever åk 1-6	1 029	1 049	1 063
Svenskspråkiga elever åk 7-9	492	485	485
Finskspråkiga elever i förskola	9	10	9
Finskspråkiga elever åk 1-6	55	57	56
Finskspråkiga elever åk 7-9 i egen kommun	0	0	0
Finskspråkiga elever åk 7-9 i Jakobstad	26	31	27
Grundskolelever från andra kommuner i Pedersöre	5	11	16

Ekonomi

Grundläggande utbildning	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	181 682	118 230	5 578	123 808	211 748	87 940
Kostnader	-14 796 228	-15 013 596	-165 703	-15 179 299	-15 324 610	-145 311
NETTO	-14 614 545	-14 895 366	-160 125	-15 055 491	-15 112 862	-57 371

Resultatområde: Gymnasiet

Ansvarsperson: bitr. rektor Monika Eklund-Laurila
utbildningsdirektör Rolf Sundqvist

Nuvarande verksamhet

Gymnasiets verksamhetsidé utgår från begreppet delaktighet. Delaktighet innebär att gymnasiet och studerande blir/är delaktiga i utvecklingen av skolan och samhället. Pedersöre kommun räknar med att 40–50 % av eleverna fortsätter i gymnasium. Pedersöre gymnasium skall vara ett gymnasium som kan konkurrera med andra skolor i nejdén beträffande kvalitet och utbud av kurser. Skolan erbjuder specialiseringsalternativ som håller det egna gymnasiet attraktivt och därigenom landsbygden levande. Lärarkårens specialkunskaper utnyttjas vid profilering av skolan. Gymnasiets viktigaste uppgift är att ge en god grund för fortsatta studier. Resultatområdet omfattar ett eget gymnasium samt de studerande som går i gymnasium i andra kommuner. Pedersöre är ett attraktivt gymnasium för ungdomarna i Pedersöre med omnejd.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Gymnasiet	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Systematisk utveckling av gymnasiets verksamhet.	<p>Fyra delområden:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lärande (Förbättra studerandes inlärningsresultat) Personalens kompetens. (Stärka personalens pedagogiska färdigheter, särskilt inom IKT i undervisningen) Hållbart välbefinnande. (Att stärka en verksamhetskultur som främjar en trygg uppväxt- och lärmiljö i skolor och läroanstalter.) Ledarskap (Att stärka utbildningsanordnarens strategiska ledarskap)	<p>Gymnasiet har en utarbetad utvecklingsplan med utvalda utvecklingsobjekt som följs upp under planperioden.</p> <p>Nya arbetsrutiner förankras utgående från skolans läroplan och övriga styrdokument.</p>	Målet uppfyllt.
<ul style="list-style-type: none"> Gymnasiet deltar i utvecklande av regionala lösningar som utarbetas för gymnasieutbildningen i regionen. Gymnasiet är aktivt med i det nationella utvecklingsnätverket LUKE och det regionala lärmiljöprojektet "Det gränslösa gymnasiet".	<p>Antal regionala ämneslärarträffas följs upp.</p> <p>Antalet gemensamma kurser i regionens gymnasier.</p> <p>Antalet virtuella kurser.</p>	<p>Nya, innovativa och kostnadseffektiva samarbetslösningar som konkretiseras genom gymnasienämndens arbete.</p> <p>Samarbetet mellan lärarna i regionen blir mera aktivt och utgör en vardaglig del av gymnasiets verksamhet.</p> <p>Ökat antal gemensamma och virtuella kurser.</p>	Målet delvist uppfyllt. En ny lärplattform "ITS-Learning" har tagits i bruk i regionens gymnasier hösten 2018.
<ul style="list-style-type: none"> Upprätthålla och utveckla samarbetsformerna med YA så att intresset för kombiexamen (student/när-vårdarexamen).	Antalet kombistuderande som erbjuds kurser vid Pedersöre gymnasium.	2 grupper/läsår	Målet inte uppfyllt.

Mål 2018; Gymnasiet	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
▪ Antalet studerande är minst 180	Antalet studerande	Minst 180 studerande.	Målet inte uppfyllt. Hösten 2018 fanns 165 studerade inskrivna vid gymnasiet.

Prestationer

Antalet studerande 20.9

Läsår	2016-17	2017-18	2018-19
Studerande	198	167	165

Ekonomi

Gymnasie-undervisning	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2017	Avvikelse
Intäkter	148 179	153 600	0	153 600	120 781	-32 819
Kostnader	-1 767 816	-1 636 575	0	-1 636 575	-1 615 876	20 699
NETTO	-1 619 637	-1 482 975	0	-1 482 975	-1 495 095	-12 120

Resultatområde: Övrig undervisning

Ekonomi

Övrig undervisning	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2017	Avvikelse
Kostnader	-132 254	-113 520	-20 130	-133 650	-124 764	8 886
NETTO	-132 254	-113 520	-20 130	-133 650	-124 764	8 886

	<u>Budget</u>	<u>Bokslut</u>	<u>Avvikelse</u>
Musikinstitutet	99 710,00	86 983,00	12 727,00
Kvarnen sk	33 940,00	37 781,35	-3 841,35

Projektverksamhet

Inom dagvårds- och utbildningsnämndens verksamhetsområde har det blivit vanligare med olika typer av projektverksamhet, oftast finansierade av de statliga myndigheterna dock med en viss kommunal andel.

Följande projekt har pågått under 2018:

- Utveckling av klubbverksamhet, 2017-2018, 2018-2019
- Projekt DILE
- Tutorverk 2.0
- Den nya grundskolan, försök med språk, 2017-2018, 2018-2019
- Jämställdhets projekt 3, 2017-2018
- Skolan i rörelse, 2017-2018, 2018-2019
- Inspirera till aktivt lärande
- Det gränslösa gymnasiet, 2017-2018
- Finn framtiden med Flex, 2017-2018
- Likvärdighet inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildning 2018-2019
- Läsning, läsförståelse och "spelifiering" i Pedersöre

Ekonomi

Projektverksamhet	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	158 161	87 200	0	87 200	171 958	84 758
Kostnader	-231 390	-150 117	0	-150 117	-236 162	-86 045
NETTO	-73 229	-62 917	0	-62 917	-64 204	-1 287

Resultatområde: Social- och hälsovård

Ansvarsperson: tf. social- och hälsovårdsdirektör Pia-Maria Sjöström/kommundirektör Stefan Svenfors

Verksamhetsidé

Social- och hälsovårdsverket producerar service inom primärhälsovård, lokalt producerad specialistsjukvård, socialomsorg, äldreomsorg och miljöhälsovård i syfte att främja välbefinnande och hälsa för invånarna i samarbetskommunerna samt att förebygga social otrygghet och negativa konsekvenser av sjukdomar och en ohälsosam miljö.

Förändringar i verksamhetsmiljön

Lagstiftningen om den nationella social- och hälsovårdsreformen är fortsättningsvis oklar. Enligt den aktuella tidtabellen träder den i kraft 1.1.2020. Parallellt med att den nuvarande verksamheten fortgår och vidareutvecklas pågår arbetet med att på sikt överföra verksamheten i landskapets regi. I nuläget planeras det första valet av landskapsfullmäktige hösten 2018. Tills det finns en fungerande politisk beslutandenivå sköts förberedelserna av den nya landskapsorganisationen av tjänstemän i det temporära beredningsorganet. Social- och hälsovårdsverkets personal deltar i sakkunniggrupperna som fungerar som stöd för organet. Den förnyade hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) planeras träda i kraft fullt ut 1.1.2018, detta påverkar jourverksamheten och dagkirurgin.

Nationellt beslut om social- och hälsovårdsreformen finns ännu inte (18.2.2019). Under hösten 2018 har utredning av förutsättningarna för en frivillig samkommun för integrerad social- och hälsovård inklusive specialiserad sjukvård inom landskapet Österbotten påbörjats. Planeringen för en frivillig samkommunmodell fortsätter ifall inte beslut om att genomföra social- och hälsovårdsreformen tas av nuvarande riksdag under vintern 2019. Personal från social- och hälsovårdsverket har deltagit i de utredningar för de båda möjliga scenarierna som pågått under året.

Under 2018 pågår omfattande fastighetsarbeten som tidvis kan påverka verksamheten:

- Renoveringen av Björkbacka fortsätter
- Nykarleby hvc-mottagning renoveras
- Pedersheim renoveras
- Malmskas kök med intilliggande utrymmen, samt omändringsarbetena på sjukhusets första våning färdigställs

Integreringen av verksamheterna fortsätter. Statliga projektmedel har beviljats för utveckling av servicehandledning för äldre (personlig budgetering). Samarbetet med kommunernas övriga sektorer i arbetet med barn och unga förtydligas via LAPE-projektets kommunvisa arbetsgrupper. En helhetsutredning av vilka serviceformer för regionens barn, unga och familjer som behöver förstärkas har startat i samarbete med kommunernas bildningssektorer och universitetscentret Chydenius. Olika aktörers service för äldre tas i beaktande i den uppdaterade planen för äldres välbefinnande som godkändes av social- och hälsovårdsnämnden i december 2018. I arbetsgruppen för uppdatering av planen hade även samarbetskommunernas äldreråd en gemensam representant. Social- och hälsovårdsverket har representation i staden Jakobstads arbetsgrupper för förnyande av generalplanen och förnyelse av det bostadspolitiska programmet.

Familjeservicen flyttade till utrymmen i anslutningen till rådgivningen på Malmskas våning 1 under våren. Barn- och ungdomspoliklinik, psykiatri och barnskydd finns i intilliggande utrymmen på Malmskas våning 5 sedan september 2018. Fortsättningsvis sker en stor del av familjeservicens klient-

arbete ute i de olika kommunerna. Genom flytten har samarbetet blivit klart smidigare och man hittar nya samarbetsformer. Handikappservice deltar också aktivt i samarbetet. Omorganisering av familjeservicen har inneburit att barn har kunnat flytta från klientskap inom barnskyddet till klientskap enligt socialvårdslagen. Detta har frigjort resurser inom barnskyddet som under året har utbildats i systemiskt arbetssätt enligt Hackney-modellen och bildar arbetsteam tillsammans med familjeterapeuter från familjerådgivningsbyrån och barn- och ungdomspsykiatrin. Familjer med mångfasetterad problematik har möjlighet att få intensivt stöd via MDFT (multidimensionell familjeterapi)-teamet. Implementeringen av MARAK-modellen har påbörjats. Inom vuxensocialt arbete har det konkreta klientarbetet inklusive hembesök ökat. Det är svårt att rekrytera socialarbetare och läkare och detta syns främst inom familjeservicens utredningsenhet, handikappservice och barn- och ungdomspsykiatrin.

Hemsjukhusverksamheten, både för vuxna och barn fortsätter att öka och fungerar i två skiften alla dagar. Resurser har inte kunnat frigöras för sjukvårdsbesök i hemmet nattetid. Doctagons ansvars-läkarmodell har tagits i bruk på de privata enheterna för effektiverat serviceboende. Klienterna som får stöd via Stella ökar och klienter har också kunnat flytta från stödboendet till eget boende.

Personalresursen har förstärkts enligt plan, men svårigheten att rekrytera behörig personal, innebär att förmännen måste lägga mycket tid på att få den dagliga verksamheten att rulla. Därmed försenas planerade utvecklingsprojekt. Detta är speciellt tydligt inom hemvården. Fysio- och ergoterapeut med ansvar för hemrehabilitering har rekryterats. Hälso- och ergoterapeuter av >65 åriga närstående vårdare har till stor del kunnat förvekligas. Styrningen av intervallklienter har blivit mera effektiv då dataprogram för ändamålet tagits i bruk. Landskapets arbetsgrupper för handikappservice har haft paus i verksamheten i väntan på beslut om social- och hälsovårdsreformen. Inom landskapet finns arbetsgrupp för utvecklandet av digitala tjänster, viktigt att arbetet är koordinerat på landskapsnivå. Inom hälso- och sjukvården krävs en stor uppdatering av patientdatasystemet innan arbetet med digitala lösningar för invånarna kan gå vidare, arbetet har påbörjats. Social- och hälsovårdsverkets hemsida har förnyats helt och information om verkets olika verksamhetspunkter har införts i den nationella databasen suomi.fi. Under året har överföring av social- och hälsovårdens datastöds- och it-funktioner till 2M-it förberetts och verkställdes 1.1.2019. Social- och hälsovårdsverket har också beslutat att gå med i anskaffningen av ett gemensamt patient- och klientdatasystem på landskapsnivå.

Bakjoursverksamheten 24/7 har avslutats. Vuxenavdelningarna rondas av erfaren läkare under helger, barnläkare är i beredskap kvällar tom kl. 20 och helger 9-18. Barnavdelningen flyttade i anslutning till jouren våren 2018 och platsantalet minskade till 3-4. Samarbetet mellan jouren, vårdavdelningarna och prehospitla vården har förbättrats och arbetsfördelningen har förtydligats, akutremisserna till centralsjukhusen har ökat. Dagkirurgin har varit på paus under året och beslut om fortsättningen finns ännu inte. Polikliniska kirurgiska ingrepp som inte kräver anestesiläkare görs. Enligt ett lagförslag kunde sjukvårdsdistrikten få bedriva elektiv kirurgi utanför egna sjukhus, förslaget behandlats som bäst av riksdagen. Om det blir möjligt planeras fortsatt dagkirurgi på Malmska i samarbete med Vasa sjukvårdsdistrikt. Röntgenenheten överfördes till Vasa sjukvårdsdistrikt 1.1.2018. Utredning om överförande av laboratorieverksamheten gjordes under året och överföringen skedde 1.1.2019. I enlighet med den förnyade hälso- och sjukvårdslagen har en avdelning för akut, krävande rehabilitering startat inom Vasa sjukvårdsdistrikt och antalet klienter från Vasaområdet på Malmskas avdelning 2 minskade under våren. Efter diskussioner med sjukvårdsdistriktet om arbetsfördelningen i den krävande rehabiliteringen och då verksamheten småningom hittat sina nya former har antalet klienter från andra än samarbetskommunerna igen ökat. För att stärka den specialiserade sjukvården på Malmska har samarbetet med Vasa centralsjukhus ökat, främst via utbyte av läkartjänster. En gemensam strategi för utvecklingen av den specialiserade sjukvården i Vasa sjukvårdsdistrikt har godkänts av social- och hälsovårdsnämnden och sjukvårdsdistriktet.

Kunder, patienter och klienter har möjlighet att ge respons om verksamheten muntligen, via responsformuläret på web-sidan eller enligt lagstadgade förfaringssätt vid missnöje klagomål till social- och

hälsovårdsverket eller övervakande myndigheter. Under 2018 har responsautomater för kontinuerlig uppföljning tagits i bruk med början vid Malmska området. Totala NPS-värdet under året var 60,89 (> 0 bra, >50 utmärkt). Totalt 94,7 %, 85 % av finskspråkiga angav att de fått service på sitt modersmål.

Mål och resultat 2018, social- och hälsovårdsverket

KUNDEN OCH KOMMUNINVÅNAREN

Tillgång och kvalitet på service

Mål 2018; Social- och hälsovårdsverket	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Bestämmelserna om vårdgaranti inom hälso- och sjukvården och fataliteterna inom socialomsorgen uppfylls/THL:s uppföljning av tillgång på service.	100 %	Planering och uppföljning av verksamheten. Omorganisering av familjeservicen. Lyckad rekrytering. Minskad sjukfrånvaro.	Barnskydd påbörjad utr. <7 dagar 100 % (1.4-30.9) Färdig <3 mån (1.4-30.9) Jakobstad 99 % Larsmo 92,3% Pedersöre 94,6% Nykarleby 100 % Vårdgarantin uppfylls inom munhälsovården, primärvården och specialiserad sjukvården.
<ul style="list-style-type: none"> Väntetiderna för boendeplats inom äldreomsorgen minskar/uppföljning av väntetider.	Målsättning 3 mån, max 5 mån för effektiverat serviceboende, demensboende och långvård.	Bättre förebyggande arbete och rehabilitering via hemvården minskar behovet. Servicesedel tas i bruk. Digital koordinering av vårdplatser. Samarbete med tredje- och privata sektorn.	Medelväntetiden till boendeplats är ca 5 månader för effektiverat serviceboende och demensboende, 2,5 månader till åldringshem.

Invånarnas delaktighet, trivsel och trygghet

Mål 2018; Social- och hälsovårdsverket	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Bättre förebyggande åtgärder och minska de negativa konsekvenserna av missbruk/antal besök på beroendevårdskliniken och ungdomsstationen, antal klienter som fått rehabilitering, antal missbruksrelaterade omhändertaganden.	<p>Ökat antal besök på beroendevårdskliniken.</p> <p>Ökning av antalet klienter som fått rehabilitering för drogmissbruk .</p> <p>Antalet missbruksrelaterade omhändertaganden minskar.</p>	<p>Ökad personalresurs till beroendevården och barn- och ungdomspsykiatri. Ungdomsstation.</p> <p>Ökade budgetanslag för rehabilitering.</p> <p>Nya arbetsmetoder för att stöda unga och familjer i behov av barnskydd (Hackney, MDFT).</p> <p>Substitutionsbehandling för tunga missbrukare tas i bruk.</p> <p>Station för byte av sprutor/nålar.</p>	<p>Personalen på beroendevårdskliniken har förstärkts. På BuM gör ledigheter bland personalen och personalomsättning att ökad personalresurs ännu inte syns fullt ut och besöken minskade 2018. Besöken på Fiilis 336 st.</p> <p>Kostnaderna för placerade barn har minskat med 0,6 milj. euro.</p>

Förbättrad regional konkurrenskraft

Mål 2018; Social- och hälsovårdsverket	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	
<ul style="list-style-type: none"> Servicen ges inom samarbetsområdet när det är möjligt och ekonomiskt försvarbart.	<p>Specialsjukvården ges lokalt i den mån patientsäkerhet och lagstiftning förutsätter.</p>	<p>Aktivt deltagande i soteplaneringen.</p> <p>Samarbete med central sjukhusen.</p> <p>Barn- och ungdomsavdelningen i anslutning till jouren.</p> <p>Läkarkonsultationer via videolänk inom psykiatri.</p> <p>Piloteras också inom inre medicin i samarbete med VCS.</p>	<p>Strategi för specialiserade sjukvården inom landskapet godkänd av social- o. hälsovårdsnämnden. Samarbetet med VCS ökat. Läkare från 5 specialiteter har återkommande mottagning på Malmska, utökning planeras.</p> <p>Barn- och ungdomsavdelningen har flyttat i anslutning till jouren i april.</p>

PERSONALEN

Målinriktad och bra ledarskap

Mål 2018; Social- och hälsovårdsverket	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Personalens välmående ökar/välmåendeundersökning, sjukfrånvaro, personalomsättning.	Utifrån personalens välmåendeundersökning hösten 2017 görs åtgärdsplaner på alla enheter. Frisknärvaron ökar.	Utbildning av förmän i förändringsledarskap. Extra stöd för förmän och personal på de enheter som inte har ett gott arbetsklimat. Analys av orsakerna till att många enheter har ett gott arbetsklimat och goda exempel sprids.	Åtgärdsplaner har gjorts. Personalchefen har deltagit på de enheter som haft mindre goda resultat.

Aktiv och välmående personal

Mål 2018; Social- och hälsovårdsverket	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Personalens frisknärvaro ökar.	Målsättning: sjukfrånvaron minskar med 2 dagar/anställd. Minimi 2 dagar/anställd inom äldreomsorgen.	Genomgång av sjukfrånvarorsakerna på enheterna. Välmåendeplaner. Tidigt ingripande vid längre eller återkommande sjukfrånvaro. Lyckade omplaceringar. Organisering av arbetet, förstärkt personalresurs. Samarbete med företagshälsovården (ledning, förmän, välmåendekoordinator, anställda).	Antalet sjukfrånvarodagar har jämfört med 2018 minskat med 1,5 dagar/anställd till 17,5 dagar. Inom äldreomsorgen har sjukfrånvaron ännu ökat. Hälsa- och sjukvård 13,3 (16,4 2017). Socialomsorg 14,0 (19,0 2017). Äldreomsorg 23,5 (22,9 2017).

Lyckad personalrekrytering

Mål 2018; Social- och hälsovårdsverket	Mätare	Aktiviteter för att nå målet, ansvarig	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Behörig personal kan rekryteras till nya eller lediga tjänster och befattningar.	Ökat antal behöriga socialarbetare. Förstärkt läkarresurs inom äldreomsorgen och inre medicin. Alla nya befattningar inom hemvården, befattningarna för socialhandledare och fysioterapeuter besätts med behörig personal.	Aktiv rekryteringsprocess. Positiv arbetsmiljö (respektive förman i samarbete med ledningen och arbetsenheten).	Generellt svårt att hitta vikarier. Stor omsättning av personal på pool-befattningarna inom hemvården Samarbete med Doctagon för att förstärka läkarresursen inom äldreomsorgen och psykiatri. Inre medicinspecialist har rekryterats. Fysioterapeut- och socialhandledarbefattningar har sökande. Rekryteringssidorna på hemsidan har förnyats. Aktiv information på facebook och instagram. Deltagande i rekryterings-evenemang för olika personalgrupper och besök på utbildningsenheter.

SERVICEPRODUKTION OCH PRODUKTIONSSÄTT

Effektiv och ändamålsenlig organisation

Mål 2018; Social- och hälsovårdsverket	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Lyckad omorganisering av familjeservicen, ökad användning av service inom socialvårdslagen, minskad specialservice/antal klienter inom barnskyddet, antal utredningar av servicebehovet inom socialvårdslagen.	Antal barnskyddsklienter 40, max 50/ansvarig socialarbetare.	Omorganisering av verksamheten enligt plan. Överföring av klienter från barnskydd till service enligt socialvårdslagen. Gemensamma utrymmen. Samarbete med övriga yrkesgrupper som jobbar med barn, unga och familjer för att öka möjligheterna till tidigt ingripande. Nya arbetsmetoder för klientarbetet (Hackney, MDFT).	Antal barnskyddsklienter per ansvarig socialarbetare ca 46. Familjeservicen och barnskyddet har flyttat till Malmska. Antalet barnskyddsklienter har minskat med ca 10 %, antalet barn inom SvL-teamet ökar. Antalet bedömningar av servicebehov enligt socialvårdslagen har ökat med ca 40.

RESURSER OCH EKONOMI

Ökning av produktivitet

Mål 2018; Social- och hälsovårdsverket	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Möjligheten att sköta ärenden digitalt ökar/ antal digitala tjänster.	Minst två nya möjligheter för invånarna att sköta ärenden digitalt.	Utredning av behov och möjligheter. Modernare internetsida med bättre förutsättningar (it-sakkunnig i samarbete med ledningen).	Social- och hälsovårdsverkets websida har förnyats. Apparaturlösning för direktrespons elektroniskt tagits i bruk. Uppdatering av journalsystemet effica till Lifecare krävs innan mera omfattande digitala tjänster kan tas i bruk, arbetet har påbörjats.

Balanserad ekonomi

Mål 2018; Social- och hälsovårdsverket	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Balans mellan egen verksamhet och köptjänst.	Kostnaderna för köp av kundtjänster max på samma nivå som 2017, undantaget kostnader för servicesedel och av nämnden godkända köptjänster.	Omfördelning av medel för köptjänster till personalresurs inom familjeservice. Vartefter behovet av personliga betalningsförbindelser för boende inom äldreomsorgen minskar, styrs resursen till servicesedel.	Kostnaden för köp av övriga kundtjänster än servicesedel är på samma nivå som 2017. Totalt har kostnaderna ökat med ca 2,9 % Personalen inom familjeservice har ökat, kostnaderna köptjänsterna har minskat med 9 %, kostnaderna för placeringar med 11 %. Äldreomsorgens köp av kundtjänster inkl. servicesedel +9,5 %. Handikappomsorgens köp av kundtjänster 5,8 % Läkarbrist har lett till ökad mängd läkar köptjänster (polikliniker, psykiatri, äldreomsorg, jour)

Social- och hälsovård, förvaltning

Förändringar i verksamhetsmiljön

Social- och hälsovårdsnämnden bär det politiska ansvaret för social- och hälsovården inom samarbetsområdet. Nämnden har 4 sektioner: Personalsektionen, individsektionen, övervakningssektionen och suomenkielinen jaosto. Förvaltningen samordnar och stöder verksamheten så, att behövlig social- och hälsovård kan upprätthållas och utvecklas.

Planeringen av förnyandet av de nationella och regionala strukturerna för social- och hälsovården fortsätter. Enligt nuvarande lagberedning indelas landet i 18 landskap med ansvar för stora delar av samhällsservicen. Målet är att de nya landskapen tar över ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster och andra regionala uppgifter. På organisationsnivå berör reformen bl.a. kommunerna, sjukvårdsdistrikten, social- och hälsovårdens samarbetsområden, räddningsverken, landskapsförbunden,

närings- trafik och miljöcentralerna och TE-byråerna. I dagsläget är det oklart om Sote- och landskaps-reformen blir av. Sote-reformen påverkade verksamheten också år 2018 med anpassningar av verksamheten och kostnader mot nationell behovsindexjusterad medelnivå. Enligt den senaste statliga kostnadsberäkningen 28.5.2018 är kostnadsnivån för social- och hälsovården i Österbotten något för hög (ca 10 miljoner för hela landskapet) i förhållande till de statliga medel som landskapet kommer att få för vårdkostnaderna efter genomförandet av Sote-reformen. De behovsindexjusterade kostnaderna för social- och hälsovården i Jakobstad, liksom i hela Österbotten, ligger 6 % över landsmedeltalet (THL 2016).

Åtstramningen av kommunalekonomin och organisationsförändringen i social- och hälsovården kräver åtgärder. Ledningen och förvaltningen ska inom ramen för en hållbar ekonomi anpassa verksamheten till en åldrande befolknings ökande behov av service och omsorg.

Verksamhetens rutiner för hela social- och hälsovården har säkrats genom kvalitetsutvärdering och kvalitetserkännande enligt SHQS år 2016, efter att självbedömningar och interna auditeringar har förverkligats på samtliga enheter 2015 och 2016 och den externa auditeringen 2016. De interna auditeringarna har fortsatt 2017 och upprätthållande extern auditering ordnades 2017. Auditeringen fortsatte 2018 med intern auditering och upprätthållande extern auditering. Kvalitetsprogrammet stöder förvaltningen i att följa strategin med målsättningen att ge god vård och omsorg.

Mål och resultat 2018

KUNDEN OCH KOMMUNINVÅNAREN

Mål, mätare och aktiviteter på den egna enheten som berör

- klienternas delaktighet (vårdplanering, patientrespons)
- väntetider och kösituation
- kvalitets- och förbättringsarbete
-

Mål 2018; Social- och hälsovård, Förvaltning	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korrekt och snabb behandling av ärenden.	Inga påpekanden eller anmärkningar om dröjsmål i förvaltningsärenden.	God yrkeskunskap och handlingsberedskap hos alla berörda.	Social- och hälsovårdsnämnden behandlade 151 § år 2018. Inga påpekanden eller anmärkningar om dröjsmål i förvaltningsärenden.

Mål 2018; Social- och hälsovård, Förvaltning	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Högre kvalitet i vården. 	Färre rättelseyrkanden, besvär, patient-skadeanmälan i hela social- och hälsovårdsverket. Behov av mindre kontakter till Social-ombudsmannen.	God yrkeskunskap och handlingsberedskap hos alla berörda.	Rättelseyrkan, besvär, patientskada: 68 (2016) 42 (2017) 41 (2018) Patientombudsman, kontakter 173 (2016) 166 (2017) 100 (2018) Socialombudsman, kontakter sochv 24 (2016) 17 (2017) 22 (2018).
<ul style="list-style-type: none"> Kvalitetsutvärdering enligt SHQS. 	SHQS används på samtliga verksamhetsenheter.	Upprätthållande extern auditering för fortsatt SHQS kvalitetserkännande. Årliga interna auditeringar.	De interna auditeringarna 2018. Tema: Processen för personal-administration. Hälso- och sjukvården januari – februari. Äldreomsorgen april. Miljöhälsovården juni. Socialomsorgen september-oktober. Extern uppföljningsauditering 24.5.

Ekonomi

Förvaltning	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Kostnader	-32 372	-22 560	0	-22 560	-29 753	-7 193
NETTO	-32 372	-22 560	0	-22 560	-29 753	-7 193

Äldreomsorg

Förändringar i verksamhetsmiljön

En arbetsgrupp som social- och hälsovårdsnämnden tillsatt gjorde en plan för den äldre befolkningens välbefinnande för åren 2018–2021. Tyngdpunkten för strukturförändringen för servicen har flyttats till

förebyggande och rehabiliterande verksamhet. Social- och hälsovårdsreformen på landskapsnivå har inte framskridit enligt den ursprungliga tidtabellen och vid sidan om den har man som alternativ modell, under ledning av Vasa sjukvårdsdistrikt, börjat bereda en frivillig samkommun för kommunerna. Vid delvis motstridiga och föränderliga omständigheter har man strävat efter att fokusera på att upprätthålla högklassig service och utveckla funktionerna.

I februari granskade Regionförvaltningsverket väntetiderna för boendeservice och krävde åtgärder för att förkorta väntetiderna. Väntetiderna blev längre då två privata servicehem avslutade verksamheten i början av året. Man var snabbt tvungen att hitta boende vid ett annat servicehem för de totalt ca 30 klienter som bodde där. De köpta platserna ökades med totalt 6 st. Dessutom fattades långtidsbeslut, enligt bedömning, för en del klienter som länge varit på primärvårdsavdelningar. På grund av Regionförvaltningsverkets och Valviras överraskningsinspektion tvingades social- och hälsovårdsverket ta ansvar för medicinvården vid Esperio Care. Av denna orsak fördröjdes även ibruktagningen av service-sedar för boendeservice. Under hösten började kösituationen, som under våren hade förbättrats, utvecklas mot det sämre.

De äldres (över 75 år) hemmaboende har ökat i alla kommuner på samarbetsområdet. Deltagandet i Kraft i åren-projektet har öppnat upp nya samarbetsmöjligheter speciellt med föreningar. Tillsammans med organisationen har man börjat koordinera samarbetet som ska göras tillsammans med frivilliga. På detta sätt försöker man hitta frivilliga som kan vara en vän eller motionssällskap för ensamma äldre eller ha en annan uppgift. Samarbetet som görs med kommunerna för att främja hälsa och välmående har egentligen inte kommit igång ännu. Beredningen av Jakobstads bostadspolitiska strategi har inletts och i gruppen finns representanter för äldre- och socialomsorgen.

Spetsprojektet De äldre och närståendevården avslutades i slutet av 2018. Beredningen av servicehandledningsmodellen på landskapsnivå torde fortsätta på annat sätt. Inom äldreomsorgen strävar man efter att utveckla servicehandledningsmodellen så att även andra funktioner, t.ex. handikappomsorgen, skulle vara en del av den. Detta skulle utvidga verksamhetsmodellen "en lucka" och skulle tjäna klienterna bättre. Man har inletts preciseringen av servicekriterierna. Den utvidgade användningen av digitala tjänster har förberetts, t.ex. genom att bekanta sig med olika lösningar. Ärendet framskrider under 2019 och en projektarbetare anställs för uppgiften. I hemvården har man haft tillgång till regelbunden läkarresurs, vilket har underlättat arbetsplaneringen. För att stöda privat serviceboende tog man i bruk Doctagon-läkartjänsten från och med 1.2 vid de enheter som har köptjänster från social- och hälsovårdsverket. Den har skött om bl.a. klienternas regelbundna läkarundersökningar. Den har fungerat i samarbete med hemsjukvården. Man har utrett möjligheten till maskinell medicinutdelning och man har planerat inleda i mindre skala under år 2019. Hemvårdens dimensionering har ännu inte kunnat beräknas eftersom beräkningsgrunderna inte är entydiga.

Renoveringen av Pedersheim har framskridit enligt tidtabell. Intervallavdelningen kunde flytta tillbaka till de renoverade utrymmena i april. Långvårdsavdelningens verksamhet har fungerat bra på fjärde våningen vid Östanlid.

Servicesedel för serviceboende för minnesjuka togs i bruk i augusti. Aktörer som producerar denna service uppmanades bli servicesedelproducenter. Syftet är att ändra servicen som skaffas med personliga betalningsförbindelser till servicesedelservice då klienterna byts ut. Antalet servicesedelproducenter för boendeservice ökade under hösten och en del av ansökningarna väntar på beslut. Vid årsskiftet användes 48 servicesedelplatser i boendeservicen (Edit, Rauhala, Ahlbäckhemmet). 31.12.2018 uppgick köptjänsterna till totalt 445 (422 platser år 2017). Tillsynen av privat socialservice har ökat i betydande grad under det gångna året.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Äldreomsorg	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Högklassiga tjänster för äldre personer.	<p>RAI-kvalitetsindikatorer</p> <p>Boendeservice, målnivå = den nationella nivån:</p> <ol style="list-style-type: none"> förändringar i ADL-funktionerna sängliggande 22 h/dygn begränsad rörlighet användning av läkemedel användning av sömnmedicin social isolering <p>Hemvård, målnivå, absoluta värden:</p> <ol style="list-style-type: none"> viktminskning medicineringen har inte granskats av läkare nödvändiga hjälpmedel saknas ingen rehabilitering även om det finns förutsättningar för rehabilitering faller social isolering otillräcklig smärtlindring sjukhusvård.	<p>RAI-bedömning görs åtminstone 2 ggr/år</p> <p>Resultaten uppföljs och jämförs med den nationella nivån och med andra kommuner.</p> <p>Utgående från resultaten övervägs åtgärder för individer och enheter.</p> <p>Anställda och enheter ska få feedback på de mätningar och bedömningar som gjorts. Förbättringsåtgärder planeras på enheterna tillsammans med de anställda: för mannen spelar en viktig roll.</p> <p>Klientens vård- och serviceplan grundar sig på RAI-mätningar och på en helhetsbedömning.</p> <p>Vården planeras, genomförs och uppföljs utgående från dem.</p>	<p>RAI-bedömning görs åtminstone 2 ggr/år.</p> <p>Resultaten uppföljs och jämförs med den nationella nivån och med andra kommuner.</p> <p>Anställda och enheter ska få feedback på de mätningar och bedömningar som gjorts.</p> <p>Förbättringsåtgärder planeras på enheterna tillsammans med de anställda: för mannen spelar en viktig roll.</p> <p>Klientens vård- och serviceplan grundar sig på RAI-mätningar och på en helhetsbedömning. Vården planeras, genomförs och uppföljs utgående från dem</p>
<ul style="list-style-type: none"> Äldre klienter delaktiga i tjänster som gäller dem.	<p>Kvalitetsenkäter riktade till klienter och anhöriga.</p>	<p>Kvalitetsenkät inom hemvården våren 2018.</p> <p>Regelbundet samarbete med äldreråden.</p>	<p>Kvalitetsenkät inom hemvården våren 2018.</p> <p>Regelbundet samarbete med äldreråden.</p>

Ekonomi

Äldreomsorg	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	5 132	0	0	0	0	0
Kostnader	-7 573 940	-7 874 436	-100 000	-7 974 436	-7 881 952	92 484
NETTO	-7 568 808	-7 874 436	-100 000	-7 974 436	-7 881 952	92 484

Socialomsorg

Förändringar i verksamhetsmiljön 2018

Den nya socialvårdslagen som trädde i kraft 1 april 2015 har som målsättning att stärka basservicen och främja tidigt stöd. Klienten ska ses ur ett helhetsperspektiv och socialvården ska i synnerhet hjälpa personer som behöver särskilt stöd. Alla klienter har rätt att vid behov få en bedömning av servicebehovet samt en egen kontaktperson. Andra myndighetspersoner är skyldiga att hänvisa personer som behöver socialvård till rätt myndighet. Lagen främjar samarbetet mellan socialvården och olika aktörer för att upprätthålla klienternas välmående. All socialservice skall i första hand ordnas enligt socialvårdslagen, först i andra hand tillhandahålls service enligt speciallagar. Socialvårdslagen utesluter ingen på grund av ålder eller funktionshinder utan alla kommuninvånare skall behandlas jämbördigt vid behov av service.

Familjeservicecentralen

Flytten till Malmskas vån.1verkställdes i februari 2018 och i slutet av augusti 2018 flyttade barnskyddet till vån. 5. En intern omstrukturering av familjeservicen görs i och med flytten. Servicen indelas i fyra enheter: 1) Enheten för bedömning av servicebehov 2) Enheten för familjetjänster enligt socialvårdslagen 3) Enheten för barnskydd 4) Enheten för familjerättsliga ärenden. Omstruktureringen har verkställts. P.g.a. socialarbetarbortfall har 2 enheter haft stora svårigheter att klara av arbetssituationen under hösten.

Familjeservicecentralens omorganisering ger mera integrerat samarbete inom social- och hälsovården. Arbetsprocesserna effektiveras och blir mera mångprofessionella. Speciellt barnskyddsarbetarna på vån. 5 upplever närheten till barnläkare, barnpk och MVC:s barn- och ungdomsmottagning som positiv och främjande av samarbetet. Missnöje med utrymmena, som inte motsvarar personalens behov.

Syftet är att minska klienterna inom barnskyddet samtidigt som de ökar inom enheten för familjetjänsterna. På så sätt kan man minska antalet barn som blir omhändertagna och samtidigt tygla kostnaderna. Tröskeln för barnfamiljer att söka hjälp ska vara låg. Barnets bästa och stöd i föräldraskapet står i fokus. Målsättningen är att främja tidiga stödinsatser och på sikt förebygga behovet av egentligt barnskydd. Många barn har överförs från klientkap inom barnskyddet till klientkap enligt socialvårdslagen. På så sätt har antalet barn inom barnskyddets öppenvård minskat. Då föräldrar och barn är mottagliga för samarbete kan öppenvårdens stödtjänster enligt socvL vara tillräckliga. Många barn har dock under året också överförs tillbaka från familjetjänster till barnskyddet.

Övrigt förebyggande barnskyddsarbete ges i kommunernas basservice, dvs. i dagvård, skola och ungdomsarbete. Kommunerna har under år 2018 bildat egna Lapegrupper.

Vuxensocialarbete

Från 1.1.2017 överfördes det grundläggande utkomststødet till FPA. Det kompletterande och förebyggande utkomststødet finns kvar i kommunerna. Personalstyrkan minskades radikalt. Socialarbetarnas fokus ska framöver vara på socialt arbete dvs. handledning, vägledning, uppgörande av planer samt förebyggande arbete i samarbete med övriga samarbetspartners. Detta har inte infriats under år 2018 då personalens arbetstid har gått åt till att hjälpa klienter med ansökningar till FPA och att bistå FPA i olika ärenden vilket har varit mycket tidskrävande. FPA:s överföring av ärenden till det kompletterande och förebyggande utkomststødet tar onödiga resurser av socialarbetarna. En förmånshandläggare kunde mycket väl handha grundarbetet i de ärenden som kommer via FPA. Då skulle socialarbetarna bättre frigöras för socialt arbete.

Den ena socialarbetaren fokuserar på unga vuxna som kommer från eftervården och den andra handhar i huvudsak familjer inom barnskyddet i behov av både ekonomiskt stöd och handledning. Socialhandledarna har fokuserat på att göra hembesök och arbeta konkret med klienter inom vuxensocialarbetet.

Klienternas delaktighet i det sociala arbetet har varit målsättningen när det gäller att utveckla nya arbetssätt och metoder. Besök i klienternas hem har utökats. Nytt för 2018 är också att klienter kan komma utan tidsbeställning på jourtider måndagar och tisdagar kl. 10-12.00. Tiderna har varit eftertraktade.

Förebyggande utkomststöd har beviljats mycket mera än planerat under året. Detta beror till stor del på att klienterna har haft hyresskulder och obetalda elräkningar som FPA endast delvis beaktat. Hot om vräkning etc. har också föranlett utgifter till hyror. Matpengar har också beviljats som förebyggande utkomststöd, p.g.a. att FPA inte kan svara snabbt på klienternas akuta behov.

Detta har varit ungdomsstationen Fiilis första verksamhetsår. Syftet är att erbjuda stödtjänster med lågröskel för unga i åldern 12-29 år från Jakobstad, Pedersöre, Nykarleby och Larsmo. Fiilis verksamhet har indelats i följande delområden: samtalsstöd och rådgivning, stödgrupper, föreläsningar och workshops, arbetsgrupper och att synliggöra arbetet med hjälp av media, hålla öppet hus m.m.

Handikappomsorg

Frånvaron bland ordinarie personal har förorsakat mycket extra arbete för socialarbetarna och socialhandledarna. Det har varit svårt att hitta behöriga socialarbetare med kunskaper i de båda inhemska språken, vilket gjort att den ena språkgruppen drabbats.

Vikariearrangemangen har för ordinarie personal inneburit mycket handledning till nyanställda, vilket försvårat arbetssituationen. Handikappomsorgen arbetar med speciallagstiftning och det juridiska kunnandet är av stor betydelse, vilket gjort att tiden för klientarbete har varit otillräcklig. Situationen kommer att bli något lättare från årsskiftet 2018/2019.

Inom handikappomsorgen har socialarbetarnas och socialhandledarnas arbetsuppgifter omfördelats så, att två socialarbetare är ansvariga för i huvudsak barn, familjer och unga upp till 21 år, medan två socialarbetare handhar vuxna. Ledande socialarbetaren leder klientarbetet samt deltar i komplicerade klientärenden som berör alla ålderskategorier.

Indelningen i barn och vuxna har inte kunnat fullföljas som planerat då antalet behöriga socialarbetare i förhållande till mängden arbetsuppgifter inte varit tillräckligt. Trots att det inom handikappomsorgen

finns duktiga socialhandledare så förutsätter socialvårdslagen att det är en socialarbetare som innehar huvudansvaret för klientens helhetsituation och har den behövliga juridiska kunskapen vid bedömning av servicebehov.

Socialhandledarna arbetar som arbetspar med socialarbetare, och har hand om närståendevård för vuxna, arbetsverksamhet inom öppna arbetsmarknaden samt färdtjänst för funktionshindrade. Inom landskapet har en harmoniseringsprocess påbörjats gällande kriterier för färdtjänst och personlig assistens.

Harmoniseringsprocessen gällande personlig assistent har stannat upp under hösten eftersom landskapets vara eller icke vara har tagit time out. Gällande upphandlingen av färdtjänst kommer inte Vasa att i detta skede delta. Handikappomsorgen har upphandlat en konsultbyrå, Sitowise Oy som kommer att sammanställa upphandlingshandlingar för medlingscentralen. Offert begärdes av fyra olika företag och arbete inleds genast efter.

Servicesedlarna togs i bruk i början av år 2018 och som man befarade har det tagit mycket arbetstid av socialarbetarna att få igång systemet. Många väljer gärna servicesedel för att det är enklare för klienten. Servicesedelsystemet kommer också att inverka på årets budget som överskridning av budgetanslag eftersom medel ska överföras för 3 månader i taget till Vaana, vilket är ett servicesedeldata-program där serviceviceproducenterna fakturerar utfört arbete. Senaste överförning gjordes i december 2018.

Handledning, rådgivning, stödfamiljs- och stödpersonsverksamhet har överförts från Kårkulla till handikappservicen. Ändringarna har inneburit omstrukturering av kriterierna, vilka harmoniserats med barnskyddet.

Detta har inte gått smärtfritt eftersom Kårkulla haft andra resurser att handha familjevårdare och stödpersoner. Kårkullas ersättningar har varit högre än de som betalas ut nu, vilket också väckt missnöje. En stödform "vårdperson" har blivit insatt, vilken styrs till de mycket vårdkrävande barnklienterna som även kan ha behov av viss sjukvårdsinsats. Klienter med stort behov av vårdinsatser hör under sjuk/hälsovårdens vårdning.

Övriga, betydande ändringar i verksamhetsformer som sker är att klienterna inte längre kan vända sig till Kårkulla/Eskoo för läkarutlåtanden för B- och C- intyg. Alla funktionshindrade är hänvisade till sin egen hälsovårdscentral för att erhålla utlåtanden liksom kommunernas övriga invånare.

Mål för år 2018, Socialomsorg

Mål, mätare och aktiviteter på den egna enheten som berör

- klienternas delaktighet (vårdplanering, patientrespons)
- väntetider och kösituation
- kvalitets- och förbättringsarbete

Mål 2018; Socialomsorg	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Uppfylla lagstadgade behandlingstiden om 3 mån vid bedömning av servicebehovet inom familjeservicen samt 7 dagar för behandling av ansökan om kompletterande och förebyggande utkomststöd.	Utredningstiderna granskas av THL 2 ggr/år.	Nyorganisering av familjeservicecentralen; gemensam enhet för bedömning av servicebehovet för alla 4 kommuner. Tillräckliga personalresurser.	<p>Bedömning av servicebehovet vid familjeservicecentralen under granskningstiden 1.4-30.9.2018: Bedömning påbörjats inom 7 vardagar: 198 st. Utredningar som färdigställts inom 3 månader: 166. Pågående utredningar inom 3 mån: 70 st. Utredningar som gått över 3 mån: 9 st, varav 4 från år 2016.</p> <p>Utkomststödet: Antalet ansökningar som behandlats inom 7 vardagar 2561st. Antalet ansökningar som behandlats inom 8-9 vardagar 58 st. Antalet ansökningar som behandlats över 10 dagar 71 st. Behandlingstid i medeltal 2 vardagar.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Ungdomsstation som förebygger problem bland ungdomar.	Antal besök.	Anslag för verksamhetsledare som koordinerar personal vid ungdomsstationen och marknadsför verksamheten. Fungerande utrymmen vid AfterEight.	Ledare för ungdomsstationen budgeterad för 2018. Ungdomsstationen Fiilis har haft 339 besök för enskilt samtal (108 ungdomar), 58 % pojkar och 42 % flickor. 79 % svenskspråkiga, 15 % finskspråkiga, 6 % övriga. J:stad 68, P:öre 20, Nkby 8, Larsmo 6, andra kommuner 6. 72 besök i stödgrupp.

Mål 2018; Socialomsorg	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Öka antalet hembesök inom vuxensocialarbetet. 	Registrering av hembesök	Frigöra arbetstid för utökad socialt arbete och hembesök. Förändrat arbetssätt och arbetsmetoder för socialarbetarna. Förmånshandläggare.	Under året har gjorts totalt 275 hembesök. Förmånshandläggare anställts med 50 % arbetstid.
<ul style="list-style-type: none"> Kartläggning/klientplan för personer som kommer i kontakt med vuxensocialarbetet (speciellt personer under 30 år). 	Antal uppgjorda kartläggningar/klientplaner.	Samarbeta med andra instanser. Deltagande i ProSos-projektet med Chydenius.	Under året har uppgjorts totalt 61 klientplaner inom vuxensocialarbetet (frivilligt för klienten).
<ul style="list-style-type: none"> Utgifter för kompletterande och förebyggande utkomststöd på samma nivå som år 2016. 	Kostnader för kompletterande och förebyggande utkomststödet.	FPA:s hantering av och kriterier för grundläggande utkomststödet utslagsvisande. Socialvårdens ansvar att beakta klientens helhetssituation och vara ett sista handsstöd.	Utgifter för kompletterande och förebyggande utkomststöd ökar årligen sedan grundläggande utkomststödet överfördes till FPA.
<ul style="list-style-type: none"> Service och stöd inom handikappomsorgen ordnas så att de till innehållet och omfattningen motsvarar behovet i kommunen. 	Utveckla servicehandledning och kartläggning av servicebehovet samt serviceplan	Samarbeta med hemvården och fysioterapin vid servicehandledning och kartläggning av servicebehovet.	Fungerande samarbete med hemvården och fysioterapin vid bedömning av servicebehovet.
<ul style="list-style-type: none"> Stöda klientens delaktighet och låta klienter göra sina egna val i vardagen enligt rätten till självbestämmande inom handikappomsorgen. 	Personlig serviceplan. Antal klienter som beviljats personlig budgetering. Antalet beviljade servicesedlar.	Klienternas åsikter beaktas i verksamheten och vid uppgörande av serviceplaner. Utöka användning av personlig budgetering. Ta i bruk servicesedel inom personlig assistens.	Klienternas åsikter beaktas alltid vid uppgörandet av serviceplaner. Självbestämmanderätten har betonats.

Ekonomi

Socialomsorg	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-5 693 614	-5 496 200	0	-5 496 200	-5 828 805	-332 605
NETTO	-5 693 614	-5 496 200	0	-5 496 200	-5 828 805	-332 605

Hälsa- och sjukvård, mental- och beroendevård

Förändringar i verksamhetsmiljön 2018

Enligt den förnyade hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 50 § kan Malmska sjukhuset efter den 1.1.2018 inte fortsätta med samjour mellan primär- och specialsjukvård. Social- och hälsovårdsministeriet har däremot beviljat specialtillstånd för upprätthållning av primärvårdsjour vid Malmska dygnet runt till slutet av år 2019, varefter landskapet förväntas ta ny ställning. Jouren och specialvårdens avdelningar anpassar verksamheten så att den motsvarar lagens krav. Bakjouren i anesthesi, som kunnat tillkallas utanför tjänstetid vid akuta situationer på jouren och avdelningarna, upphör.

Jouren och specialiserade sjukvårdens avdelningar har anpassat verksamheten enligt gällande lagstiftning. Jouren fungerar på primärvårdsnivå 24/7. Barnläkarna har beredskap till kl. 20 (18), övriga specialistläkare kan konsulteras tjänstetid. Avdelningarna rondas av erfaren läkare även helger. Antalet jourbesök har inte påverkats nämnvärt, men patienter som väntar på transport på jouren eller för fortsatt vårdplats har ökat.

Dagkirurgiska verksamheten har varit på paus hela året, kirurgiska ingrepp som inte kräver anesthesi har utförts.

Personalens vaccinationstäckning har kartlagts och kompletterats. 73 % av hälso- och sjukvårdens personal tog influensavaccin inför vintersäsongen 2018. På enheter med högriskpatienter var täckningen 100 %.

En vaccinationskampanj har pågått med återkommande inlägg på sociala medier. I början av året drabbades området av en kikhoste-epidemi med omfattande smittskyddsarbete. Smittskyddsprocessen auditerades externt i maj som ett led i kvalitetsprogrammet. Organisationen deltog i en nationell smittskyddssimuleringsövning under ledning av THL i augusti. Övningen gav nödvändiga färdigheter för kommande epidemi.

I november utlystes undantagstillstånd i organisationen p.g.a. en hotande mässlingsepidemi i samarbetsområdet. Smittskyddsarbetet omfattade alla enheter som vårdar barn och unga och uppskattade förorsaka tilläggskostnader om drygt 50 000€. Under några veckor vaccinerades över 600 personer.

Organisationen har haft flera personer involverade i landskapsberedningen i Österbotten. I slutet av året har Vasa sjukvårdsdistrikt påbörjat en utredning av en samkommunmodell för social- och hälsovården i Österbotten. Organisationen har aktivt deltagit i spetsprojektet för barn och unga (LAPE).

Röntgen överfördes administrativt till Vasa centralsjukhus från 1.1.2018. I slutet av året förbereddes överföring av laboratorieverksamheten till Vasa centralsjukhus motsvarande. Överföringen genomfördes 1.1.2019.

Samarbetet har ökat mellan specialistpoliklinikerna i Vasa och Jakobstad, utbyte av läkartjänster sker och digital mottagning piloteras bl.a. inom njurmedicin och hudsjukdomar. Första digitala läkarmottagningen skedde i januari 2018.

En gemensam strategi för samarbetet inom den specialiserade sjukvården i Jakobstad och Vasa har godkänts av social- och hälsovårdsnämnden i Jakobstad och styrelsen för Vasa sjukvårdsdistrikt.

Kommunfaktureringen har stegvis överförs till faktureringssteamet, men arbetet fortsätter ännu 2019. Äldreomsorgens och hälso- och sjukvårdens faktureringssteam har sammanslagits och förenhetligar sina arbetsprocesser under gemensam ledning.

Utrymmen för en gemensam enhet för Info och anmälan (fd. patientbyrå) har tagits i bruk. Arkivutrymmena vid Malmska har genomgått en omfattande utrensning för att ge utrymme för hela social- och hälsovårdsverkets arkivbehov.

Familjeservicen, barn- och mödrarådgivningen samt gynekologiska och mödrapolikliniken har flyttat till våning 1 i byggnad H vid Malmska. Psykiatriska barn- och ungdomsmottagningen och barnskyddet har flyttat till våning 5 i anslutning till barn- och ungdomspolikliniken. På detta vis har skapats förutsättningar för arbetsätt enligt familjecentermodellen.

Primärvården på Malmska området och specialistsjukvården har gemensam astmaskötare för barn och unga. Barn- och ungdomsavdelningen har minskat platserna till 3-4 och flyttat till utrymmen i närheten av jouren. Hemsjukhusverksamheten för barn- och unga har förstärkts. Barn- och ungdomsmottagningens personalresurser har förstärkts.

Överföring av långtidssjukas medicinering till Sympati har verkställts.

Träffen-modellen i Pedersöre omarbetas, men fortsätter två dagar per vecka kompletterad med hembesök och uppsökande verksamhet.

Substitutionsvård och sprutbyte har påbörjats småskaligt i slutet av året, utvecklingsarbetet fortsätter 2019.

Specialistpoliklinikernas operativa verksamhet har samordnats till ingrepp utan anestesi vid Åtgärdsplikliniken (fd. operationsavdelning). Dialysens patientunderlag växer och allt äldre patienter med högre vårdbehov får dialys. Samarbetet med VCS fungerar bra.

Inremedicinska polikliniken hade p.g.a. läkarbrist tre månaders remiss-stopp i början av året. Delvis med hjälp av köptjänster och samarbete med centralsjukhusen är kön nu inom vårdgarantin. Antalet reumapatienter har ökat från distriktets övriga kommuner. Reumamottagningen fungerar integrerat tillsammans med hvc.

Hemsjukhusets verksamhet växer gradvis och ersätter avdelningsvård. Dag- och hemsjukhuset för vuxna fungerar som en enhet i flexibelt samarbete med avdelning 7.

Diskussioner har förts om samarbetet med VCS inom fysiatri och rehabilitering. Distriktets enda fysioter finns vid Malmska och stöder även fysiater vid VCS.

Ca 50 % av vård dagarna inom smärtrehabiliteringen ges till klienter utanför social- och hälsovårdsverkets kommuner. Avdelningen för avancerad rehabilitering hade mindre andel av patienter från andra kommuner i början av året. Mot slutet av året har andelen patienter från distriktets södra kommuner ökat. Den geriatriska rehabiliteringen har stabil kösituation. Avancerad hemrehabilitering har piloterats i liten skala.

Regional hjälpmedelscentral har verkställts. Nya utrymmen för hjälpmedelsservicen vid Malmska har efter flera års planering färdigställts till årsskiftet 2018-2019.

Endast mikrobiologiska analyser har flyttats från Nykarleby till Malmskas laboratorium.

Instrumentvården börjar ge service också till munhälsövården med början från Marja tandklinik i början av 2019.

I Pedersöre byggs utrymmen för Esse mottagning. Utrymmena tas i bruk våren 2019.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Hälso- och sjukvård, mental- och beroendevård	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Jämlik och behovsprövad tillgång till vård på rätt nivå.	Uppföljning av kösituation, nåbarhet, vård dagar, medelvårdtider, antal besök i öppenvård	Optimal användning av vårdplatser Vård via dag- och hemsjukhuset eller poliklinik/mottagning då möjligt. Barnens hemsjukhus förstärks Klientläkarkontakt via videokonferens, elektronisk tidsbeställning och avbokning av tid, kontakt till sjukskötare/hälsovårdare (chat) Lågtröskelmottagning, grupper.	Hög beläggningsgrad av vårdavdelningsplatserna för vuxna. Hemsjukhusverksamheten har kontinuerligt ökat sina besök. Distansmottagning påbörjats småskaligt i samarbete med VCS Elektronisk tidsbeställning och andra digitala lösningar fortsätter 2019.
<ul style="list-style-type: none"> Effektfull rehabiliterande vård där patienten och v.b. anhöriga är delaktiga.	Antal oplanerade besök Återintagning eller ny kontakt av samma orsak Andel utskrivning direkt hem från avdelningar Antal vårdplaner Beläggningsgrad på avd.	Effektiva in- och utskrivningsprocesser. Samarbete mellan olika aktörer. Vårdkoordinator-systemet utvidgas till att omfatta även psykiatrisk öppenvård. Vårdperiodvis vårdplan till 100 %. Handledning och info till anhöriga hur de kan delta i patientens vård. Rehabiliteringen sker i patientens hem då det är möjligt.	Utskrivningsprocesserna vidareutvecklas, inskrivning till avdelningarna koordineras i samarbete jourenavdelningar. Vårdkoordinering omfattar även psykiatrisk öppenvård. Hemrehabilitering av äldre har fått tilläggsresurser och teamarbetet utvecklats vidare.

Mål 2018; Hälso- och sjukvård, mental- och beroendevård	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Patientvården är trygg och säker, patienterna nöjda. 	Patientenkät Patientrespons, anmärkningar, klagomål Merparten av apparatur och utrustning införd i apparaturregistret Hai-pro-anmälningar Infektionsstatistik Personalens vaccinationstäckning.	Rätt patienturval till polikliniska kirurgiska, ögon, öron, gynekologiska och tandtekniska ingrepp utan anestesi. Överenskomna principer för val av rätt patient till avdelningarna. Analys och åtgärder efter patientenkät hösten 2017.	Patientresponsresultaten används i verksamhetsutvecklingen "Snabb respons" i samband med besök, Roidu-responsplatta, tagits i bruk Arbetsprocesserna har förändrats på åtgärdsolikliniken och avdelning 7 samt joutren som följd av att bakjoutren i anestesi, inremedicin har avslutats. 73 % av hälso- och sjukvårdens personal har tagit influensavaccin, övrig vaccinationstäckning på enheter med särskilda behov har säkerställts enligt lag. Förmännen följer med budgeten och produktionen för sina enheter och kontakter ledningen vid avvikelser.

Ekonomi

Hälso- och sjukvård	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Kostnader	-10 094 556	-9 732 530	-300 000	-10 032 530	-9 705 586	326 944
NETTO	-10 094 556	-9 732 530	-300 000	-10 032 530	-9 705 586	326 944

Miljöhälsovård

Förändringar i verksamhetsmiljön 2018

Miljöhälsovården består av resultatenheterna hälsoinspektion och veterinärvård. Arbetsuppgifterna är till stor del myndighetsövervakning och styrs av centralmyndigheter som Evira och Valvira samt regionförvaltningsverket.

Hälsoinspektionen

Inom hälsoinspektionen är nationellt flera stora förändringar på gång. Förändringar görs både i livsmedels- och hälsoskyddslagen. För att förenhetliga tillsynen av livsmedelslokaler i landet har OIVA-systemet införts. Uppdateringar av lagar och förordningar är på gång, bl.a. en helt ny livsmedelslag är under utarbetande.

I det riksomfattande tillsynsprogrammet för miljöhälsovården för åren 2015 – 2019, uppdatering för åren 2018-2019, finns följande mål för att främja tillsynen:

- Säkerställa att tillsynen är riskbaserad och effektivt inriktad. Tillsynsplanen för 2018 är riskbaserad enligt utförd riskbedömning av objekten.
- Ta i bruk utvärderings- och vägledningsbesök. Ett utvärderings- och vägledningsbesök utfördes av Rfv i november 2018.
- Främja att tillsynen är avgiftsbelagd. Den planerade tillsynen faktureras enligt den godkända taxan.
- Utveckla och utnyttja datasystemen (KUTI, YHTI och VYHA), förbereda för ett nytt nationellt datahanteringssystem VATI, som ska ersätta de tidigare systemen. Det nya datahanteringssystemet VATI har krävt en hel del förberedande åtgärder.
- Säkerställa att tillsynen är synlig. Hälsoinspektionen har under år 2018 sänt ut två informations- och nyhetsbrev till alla livsmedelsföretagare samt viktig information till olika objekt inom hälsoskyddet. Allmänheten har informerats vid epidemier. Vi kan ännu bli bättre på att informera om vår verksamhet.

Veterinärvården

Veterinärvårdens kostnader fördelas mellan kommunerna enligt 50 % på basen av antalet kommuninvånare och 50 % på basen av hur kommuninvånarna använt våra veterinärtjänster. De praktiserande veterinärerna finns i Jakobstad, Bennäs och Nykarleby. Vården av smådjur styrs rätt långt till mottagningen i Jakobstad och veterinärerna i Bennäs och Nykarleby sköter främst nyttodjuret i området. Kommunen ska se till att det finns en fungerande veterinärjour under alla tider av dygnet. Vi har en gemensam journing tillsammans med Kronoby och Karleby och där ingår fem veterinärer. Antalet besök jourtid har ökat med 10,2 %. Det är smådjursbesöken som ökar medan besök hos nyttodjuret minskar både under tjänste- och jourtid. Satsningar på den förebyggande vården behövs.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Miljöhälsovård	Mätare	Aktiviteter för att nå målet	Resultat
<p>Hälsoinspektion och veterinärvård:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ En trygg och hälsosam livsmiljö för samarbetsområdets alla invånare och djur. 	Tillsynsplanerna förverkligas till 90 %.	Tillsynsplanerna är riskbaserade enligt centralmyndigheternas rekommendationer och tillgängliga dagsverken/ Chefen för miljöhälsovård, hälsoinspektörer, veterinärer.	Hälsoinspektionens tillsynsplaner har förverkligats till 77 %. Orsaken till att målet inte nåddes är främst att endast 5 av de 6 hälsoinspektörstjänsterna varit besatta under året. Förverkligandet av veterinärvårdens plan för uppgifter inom tillsynen har lidit av att vi var utan tillsynsveterinär en del av året.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fortsätta kvalitetsarbetet enligt SHQS. 	Föreslagna åtgärderna vid interna auditeringar och självbedömningar utförs.	Åtgärder och utvecklingsförslag uppföljs systematiskt via egna kvalitetsmöten/Chefen för miljöhälsovård.	De sex planerade kvalitetsmötena har hållits och åtgärder från auditeringar och självbedömningar har vidtagits.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Beslut och handläggningar som gäller våra kunder sker inom rimlig tid. 	<p>Beslut bör göras inom 60 dagar.</p> <p>Handläggningar bör göras inom 14 dagar.</p>	Behandlingen av beslut och handläggningar prioriteras/hälsoinspektörer, veterinärer.	Tider för beslut och handläggningar har kunnat följas.

Ekonomi

Miljöhälsovård	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Kostnader	-216 775	-245 600	0	-245 600	-201 773	43 827
NETTO	-216 775	-245 600	0	-245 600	-201 773	43 827

Resultatområde: Specialsjukvård

Ansvarsperson: direktör Marina Kinnunen/kommundirektör Stefan Svenfors

Under verksamhetsåret förnyade Vasa sjukvårdsdistrikt sina mål i programmet VCS 2025 och började arbeta för att uppnå dessa mål. Dessa mål som godkändes av full-mäktige är följande:

- Vårdresultaten är bevisligen av toppklass i landet.
- En god kvalitet och goda upplevelser lockar kunder till sjukhuset.
- Kundernas behov bemöts konkurrenskraftigt och kostnadseffektivt genom att utveckla verksamheten och utrymmena.
- En uppskattad, välmående, innovativ, ansvarsfull och belåten personal rekommenderar oss som arbetsplats.
- Tvåspråkighet ger oss ett nationellt försprång och underlättar det nordiska samarbetet.
- Patientsäkerhet är en vägvisare för forskning och utveckling.
- En heltäckande kundservice möjliggörs.
- Mångsidigare kundservice med hjälp av digitalisering.

Målen i programmet är en del av verksamhets- och ekonomiplan, varför utvärderingen görs i samband med behandlingen av verksamhetsberättelsen. Många diskussioner fördes fortsättningsvis om jour- och centraliseringsförordningen. Vasa centralsjukhus är fortfarande ett sjukhus med omfattande jourverksamhet, och jourförordningen påverkade inte verksamheten på sjukhuset. Kraven i centraliseringsförordningen gick också igenom under verksamhetsåret.

Landskaps- och vårdreformen fick åter en ny tidtabell, varvid beredningsarbetet fick en tilläggsfrist på ett år. Enligt den nya tidtabellen ska landskapet ta över ansvaret för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna 1.1.2021. Beredningen i landskapet Österbotten framskred även om man inte var säker på om reformen överhuvudtaget skulle kunna ros i hamn, vilket oundvikligen påverkade framskridningen av beredningen. Sjukvårdsdistriktets personal deltog fortsättningsvis i beredningsarbetet. På grund av osäkerheten beslutade sjukvårdsdistriktets styrelse inleda diskussioner för att kartlägga möjligheten om att genomdriva en egen integration av social- och hälsovårdstjänsterna i Österbotten. Inom ramen för det här beredningsarbetet, som syftar till att grunda ett välfärdsområde för Österbotten, besökte man varje kommun i distriktet för att diskutera frågan, och arrangerade också ett gemensamt sammanträde där kommunernas syn sammanfattades. Målet med beredningen är att se till att invånarna i Österbotten även i framtiden har tillgång till högklassiga, tvåspråkiga social- och hälsovårdstjänster. Därutöver beslutade sjukvårdsdistriktets styrelse att sjukvårdsdistriktet ska medverka i Mellersta Finlands sjukvårdsdistrikts konkurrensutsättning av ett klient- och patientdatasystem.

Planeringen av H- nybyggnationen fortsatte med det valda konsortiet i form av en samarbetsallians som getts namnet Botnia high five. Under hela verksamhetsåret arbetade man i alliansen med det alliansavtal som anknyter till utvecklingsfasen. Denna fas genomdrevs i form av s.k. Big Room-dagar som hölls två dagar i veckan och där samtliga alliansparter deltog i planeringsarbetet. Detta arbete resulterade i att man kunde uppgöra en projektplan och preliminär tidtabell för planeringsfasen.

Sjukvårdsdistriktets nygrundade in house bolag Oy Mico Botnia Ab och Oy Teese Botnia Ab inledde sin verksamhet 1.5.2018. Mico Botnia med service inom HR, ekonomi och ICT och Teese Botnia inom städning, underhåll, transporter, matservice och kantinverksamhet. Sjukvårdsdistriktet köper service inom löneräkning, ekonomitjänster, matservice, städservice och transporttjänster. Sjukvårdsdistriktets sektion för ägarstyrning har under hösten tagit del av respektive bolags verkställande direktörers redogörelser för hur verksamheten har kommit igång.

Samarbete bedrevs inom Åbo universitetssjukhus specialupptagningsområde, men användningen av Åbo universitetssjukhus minskade under verksamhetsåret. Vi deltog också i det arbete som görs via västkustens cancercenter i syfte att förenhetliga vårdprocesserna för att skapa en bättre och jämnare kvalitet i behandlingen av cancersjukdomar. Västkustens cancercenter är en stark aktör även inom cancerforskning och -utbildning.

Trots viss framgång i rekryteringen av specialister så var läget inte tillfredsställande inom alla specialiteter. Framförallt neurologin, fysiatri, radiologin, den kliniska fysiologin och den kliniska neurofysiologin samt psykiatri led av ett läkarunderskott. Däremot lyckades rekryteringen inom reumatologin och hematologin, ortopedin, geriatri och plastikkirurgin.

Klientrådet sammanträdde fyra gånger under verksamhetsåret och tog bland annat ställning till planeringen av H-huset i sina resolutioner. Därutöver deltog medlemmar i klientrådet i verksamhet som görs i tre olika arbetsgrupper. Antalet kundresponser tilltog i jämförelse med följåret med ca 9 %, och uppgick totalt till 5 038 stycken, med ett medelvärde på 4,7 på en skala från 1 till 5. Rekommendationstalet NPS var 73, vilket låg en aning under det fastställda målet. I fråga om den språkliga servicen var 95 % av respondenterna belåtna med den erhållna servicen.

Det forsknings- och utvecklingsprojekt som påbörjades år 2017 inom patientsäkerhetsområdet gav upphov till många utvecklingsobjekt som nu kunde användas för att främja kvaliteten och säkerheten, vilket också gjordes. Nya arbetsgrupper tillsattes både inom sjukhuset och i hela sjukvårdsdistriktet för det arbete som anknyter till patientsäkerhet i syfte att kunna förankra patientsäkerhetskompetensen mera vittomfattande i organisationerna.

I fråga om patientsäkerhet och kvalitet lyckades vi få både nationell och internationell synlighet genom de många seminarier där vårt kvalitets- och säkerhetsarbete presenterades. Casemanager-verksamheten utvidgades.

Den föregripande riskhanteringen förankrades i vår verksamhet, samtidigt som man inom ramen för förändringsprocesser aktivt strävade efter att redan på förhand dryfta risker som kan uppstå vid förändringar, men även föregripa uppkomsten av risker.

Verksamhets- och volymmässigt överskred sjukvårdsdistriktet sina målsättningar.

- antalet remisser var 57 359, +5,8 %
- antalet besök var 242 105, - 4,4 %
- antalet DRG-paket var 21 839, - 3,4 %
- antalet vård dagar var 86 638 + 9 %
- antalet operationer var 10 831, - 1,5 %
- nettoindexet för kundrekommendationer NPS var 80, vilket är utmärkt.

Verksamhetsintäkterna var 236,8 miljoner euro. De underskred budgeten med 0,04 %. Verksamhetskostnaderna var 233,4 miljoner euro, de överskred budgeten med 2,9 %. Nettoinvesteringsutgifterna för år 2018 blev 29,3 miljoner euro. De största enskilda projekten var F-delen och H-huset.

Ekonomi

Specialsjukvård	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Kostnader	-8 749 983	-8 715 170	-600 000	-9 315 170	-9 410 030	-94 860
NETTO	-8 749 983	-8 715 170	-600 000	-9 315 170	-9 410 030	-94 860

	Budget 2018			Bokslut 2018		
	Antal	€	å pris	Antal	€	å pris
Vasa centralsjukhus						
Pkl-besök/somatik	3517	1 023 447,00	291,00	4025	1 105 971,50	274,78
Pkl-besök/psykiatri	63	11 403,00	181,00	78	19 396,00	248,67
Vård dagar/somatik	366	353 190,00	965,00	21	8 946,00	426,00
Vård dagar/psykiatri	493	296 293,00	601,00	240	159 156,00	663,15
Hjärtpaket	0	0,00	0,00	0	0,00	
Hjärtpaketets outlier	0	0,00	0,00	0	0,00	
Drg-paket		2 057 621,00		692	2 276 094,00	3289,15
Outlier-dagar	187	109 021,00	583,00	156	88 495,00	567,28
Klinikfärdiga patienter	0	0,00	0,00	6	3 468,00	578,00
Andningsförlamade patienter		0,00		364	354 536,00	974,00
Patienthem				13	1 313,00	101,00
Allmän medicin	16	9 248,00	578,00	48	6 257,00	130,35
Flyttning förbr. Dgr	1	578,00	578,00			
Totalt		3 860 502,00			4 023 632,50	
Återbetalning					0,00	
Totalt		3 860 502,00			4 023 632,50	
Vård i andra inrättningar						
Pkl-besök univ/somatik		780 655,00			212 479,16	
Pkl-besök univ./psyk.		49 164,00			2 871,80	
Pkl-besök övriga/somatik					728 584,52	
Pkl-besök övriga/psykiatri					60 744,00	
Pkl-besök MHSO/somatik					98 365,00	
Pkl-besök MHSO/psykiatri					0,00	
Pkl-besök medicinsk rehab.		10 437,00			16 605,65	
Vård dagar univ./somatik		3 071 221,00			1 011 254,29	
Vård dagar univ./psyk.		95 316,00			1 112,44	
Vård dagar övriga/somatik					1 529 139,18	
Vård dagar övriga/psyk.					275 773,00	
Vård dagar MHSO/somatik					0,00	
Vård dagar MHSO/psyk.					0,00	
Vård dagar medicinsk rehab.		0,00			0,00	
Åtgärds paket övr.sjukhus, bädd						
Åtgärds paket övr.sjukhus, öppenv.						
Åtgärds paket univ.sjukhus, bädd						
Åtgärds paket univ.sjukhus, öppen						
Övriga inrättningar						
Totalt		4 006 793,00			3 936 929,04	
Gemensamma betalningsandelar						
Kreditering för köavk.						
Kreditering för dyr vård					-306 272,18	
Medlemsavgift					442 847,44	
Spec.sjukv. jourberedskapsavg.					378 348,07	
Prehospitala akutvården					478 333,69	
Tilläggsbet. För dyr vård					317 509,13	
Utjämningsavg. För dyr vård						
Totalt		847 880,00			1 310 766,15	
Vsvd:s budget samt kommunens förverkligat		8 715 175,00			9 271 327,69	
Pedersöre kommuns budget 2018		8 715 170,00				

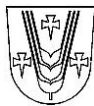

Övrig social verksamhet

Kostnadsstället innehåller kommunen andel av arbetsmarknadsstödet, kostnader för flyktingmottaning, socialombudsmannatjänster och skuldrådgivning.

Ekonomi

Övrig social verksamhet	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	212 856	364 950	200 000	564 950	543 417	-21 533
Kostnader	-134 617	-235 590	0	-235 590	-111 306	124 284
NETTO	78 239	129 360	200 000	329 360	432 111	102 751

Tekniska nämnden

Ordinarie

Vik-Hästbacka, Carita, ordf.
Snellman, Patrik, viceordf.
Björnvik, Michaela
Häggman, Göran
Höglund, Ida
Källman, Carl-Johan
Löv, Jonas
Nyberg-Sundqvist, Åsa
Stenmark, Tore
Backlund, Christian, kst-representant
Liljedahl-Lund, Yvonne, föredragande
Björkvik, Lillemor, sekreterare

Ersättare

Björklund, Annika
Sten, Hans-Erik
Vähäkangas, Mathias
Backlund, Marlene
Rudenko, Nadiia
Holmblad, Birgitte
Eriksson, Christian
Bonde, Petter
Mattjus-Sandström, Monica

Under nämnden verkar en vägförordningssektion bestående av tre medlemmar. Sektionen ansvarar för kommunens vägförordningar.

Trafiksäkerhetsfrågor bereds för den tekniska nämnden av en trafiksäkerhetsgrupp bestående av fem medlemmar; tre förtroendevalda och två tjänstemän.

Resultatområde: Förvaltning

Ansvarsperson: tekniska verkets chef Yvonne Liljedahl-Lund

Nuvarande verksamhet

Det ansvarsområde som lyder under tekniska nämnden producerar service och tjänster som ska öka möjligheterna för boende och verksamhet i kommunen. Stor vikt läggs vid skötsel och underhåll av goda kommunikationer och trivsamma bostadsområden. Kommunens strategiska mål utgör därför en viktig grund i arbetet och avdelningen strävar till att i det arbete som utförs bidra till en högklassig basservice som gynnar livskraftiga boendemiljöer runt om i hela vår kommun.

En välkött fastighetsmassa underlättar verksamheten för kommunens egna funktioner liksom för utomstående aktörer. Tekniska verket har som målsättning att i alla sammanhang arbeta för välfungerande och friska byggnader. Inom fastighetsidan är lyhördheten för behoven en viktig del av verksamheten.

Den elektroniska fastighetsserviceboken som nyligen tagits i bruk kommer framtida att underlätta underhåll och uppföljning.

Tekniska verkets primära uppgift är att upprätthålla den kommunaltekniska servicen i kommunen på en så god nivå som möjligt. De tilldelade budgetmedlen bör förvaltas på ett kostnadseffektivt sätt för att ge mesta möjliga utdelning.

Tekniska kansliet bidrar även med sakkunskap och rådgivning i frågor som rör verksamhetsområdet och avdelningen ansvarar för en kontinuerlig utveckling inom sektorn.

Sektorn samarbetar med koncernbolagen vilket breddar verksamhets- och kompetensområdena för bägge parter.

Samarbetet med myndigheter i olika frågor, som t.ex. vid planering och byggande av det statliga vägnätet är en viktig del av sektorns arbete. Kommunens upprätthållande av ett gott kontaktnät underlättar samarbetet.

Byggnadssektionens verksamhet har kommit bra igång. Formen med ett organ som leder planering och förverkligande samt uppföljning är ett bra sätt att skapa en kontinuitet i arbetet.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Förvaltning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Alla verksamhetsområden är delaktiga i profileringen och utvecklingen av tekniska sektorn. 	Enkät till alla anställda inom tekniska sektorn.	En starkare känsla av teamtillhörighet samt möjlighet till påverkan av verksamheten.	Regelbundna avdelningsmöten som ger bredare insyn och skapar delaktighet.
<ul style="list-style-type: none"> Mera aktiv och säljande marknadsföring av kommunens tomtmark. 	Utgivna tomter per områden.	Ett ökat byggande på kommunens markområden.	Utvecklingsarbetet pågår.

Ekonomi

Tekniska nämnden Förvaltning	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	10 708	0	0	0	7 233	7 233
Tillverkning för eget bruk	42 482	50 000	0	50 000	45 809	-4 191
Kostnader	-313 194	-307 048	-739	-307 787	-303 167	4 620
NETTO	-260 005	-257 048	-739	-257 787	-250 125	7 662

Kommentar:

Varje delområde har på bästa sätt arbetat med målsättningen att producera resultat och service med god standard till våra kommuninvånare och till övriga sektorer inom kommunförvaltningen.

Den tilldelade drifts- och underhållsbudgeten har i huvudsak räckt till för ansvarsområdet. Avdelningens personella resurser sätter också gränser för storleken på verksamhetsinsatsen.

En noggrannare och mera långsiktig planering av underhåll och reparationer av fastigheterna borde kunna genomföras (PTS). Detta kräver både mera personal- och ekonomiska resurser.

Under år 2018 kunde flertalet planerade investeringsprojekt förverkligas.

Arbets säkerheten har lyfts upp som en viktig fråga och en del av personalen har deltagit i skolning inom området. Arbetet med riskbedömningsprocesserna och säkerhetsledningens verktyg och arbetsmetoder har utarbetats. Arbets säkerhet kommer att vara en kontinuerligt pågående process i sektorns arbete framöver.

Tekniska avdelningen satsar medvetet på personalens trivsel genom avdelningsmöten, kursverksamhet och andra arrangemang som skapar delaktighet och insyn i arbetet.

Tekniska verkets chef samt fastighetschefen deltar i EduYA:s specialyrkesexamen för ledarskap i form av läroavtal och två förmän kommer att påbörja EduYA:s specialyrkesexamen år 2019 i chefskap. Denna kurs helhet genomförs också i form av läroavtal.

Tekniska sektorn är mycket transparent i förhållande till en del andra sektorer. Synligheten leder ibland till snabb feedback, både positiv och negativ sådan. Feedbacken är en viktig faktor i avdelningens utvecklingsarbete.

Resultatområde: Mätning

Ansvarsperson: byråtekniker och mätningstekniker Tage Back

Nuvarande verksamhet

Huvuduppgifterna för mätningsteknikern är följande:

- Upprätthållande av ett databaserat baskartasystem
- Utföra kartläggningar
- Utföra utpålningar av tomter och byggnader
- Kartlägga och påla ut vägar och avlopp
- Upprätta och komplettera GIS kartor
- Uppfölja och komplettera adresssystemet
- Rita mindre detalj- och delgeneralplaner
- Uppgöra mindre gatu- och vägritningar
- Värdera mindre skogsbestånd
- Framställa och modifiera speciella kartor
- Datastödsuppgifter inom tekniska avdelningen
- Uppgöra enhetsberäkningar för enskilda vägar
- Kundenservice

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Mätning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Skapa nerladdningsbara kartor och planer (dwg-format) för snabb service åt kunderna.	Kunden får service "24/7" utan att behöva kontakta kommunen.	Färre beställningar av kartutdrag.	Beställningar av utdrag har minskat med ca 75 %.

Ekonomi

Mätning	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Kostnader	-61 338	-61 635	0	-61 635	-65 141	-3 506
NETTO	-61 338	-61 635	0	-61 635	-65 141	-3 506

Resultatområde: Lokaltjänster, byggnader

Ansvarsperson: fastighetschef Peter Sundqvist

Verksamhetsidé

Verksamhetsområdet omfattar drift och underhåll av kommunens byggnader. Avdelningen medverkar även i planering och förverkligande av olika byggprojekt i kommunal regi. Avdelningen tillhandahåller fastighetsunderhållstjänster till av kommunen hel- och delägda fastighets- och bostadsbolag. Avdelningen ansvarar även för uthyrning av kommunens bostadslägenheter samt för uthyrning av industriutrymmen åt företagare.

Nuvarande verksamhet

Kommunens eget fastighetsbestånd	67 702 m ² vy	259 726 m ³
Fastighetsbestånd i kommunägda bolag	22 013 m ² vy	69 380 m ³
Totalt	89 715 m ² vy	329 106 m ³

- Hyr ut utrymmen internt till övriga sektorer samt externt till privatpersoner och företag.
- Ansvarar för driften av kommunens fastighetsbestånd.
- Ansvarar för underhållet av kommunens fastighetsbestånd.
- Medverkar i planeringen och förverkligandet av byggprojekt i kommunal regi.
- Säljer fastighetsservicetjänster till kommunägda bolag.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Lokaltjänster byggnader	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Utveckla skötsel och drift av kommunens fastigheter för att uppnå god inomhusmiljö och driftsekonomi.	Aktivare kommunikation mellan användarna och fastighetsförvaltningen.	Felanmälningar via fastighetsunderhållsprogrammet och anvisningar gällande behandling av inomhusklimatproblem tillämpas.	Felanmälningar via fastighets-skötsel-programmet har tagits i bruk. Fastighets-skötare och användarna skolade. Arbetet med uppgörande av anvisningar för behandling av inomhusklimat-problem pågår.
<ul style="list-style-type: none"> Utveckla förverkligandet och uppföljningen av byggnadsprojekt.	Planeringen ska motsvara verkliga behov och projekten vara rätt budgeterade.	Kostnader för projekt rätt uppskattade.	En kontinuerlig utveckling av rutinerna pågår.

Prestationer

Under det gångna året har följande investeringsprojekt färdigställts/påbörjats:

- Purmo skola och bibliotek, färdigställande av yttre områden
- Leplax skola, förstoring av festsal
- Sursik skola, byte av matta i avdelning C
- Kommungården i Bennäs, omändring av infodisk
- Pedersheim, tillbyggnad och renovering
- Esse välfärdsstation, ombyggnad
- Maskindepån, yttre områden
- Flynbo, förnyande av vattentak
- Daghemmet Dressinen, förnyande av fastighetsautomatik
- En projektingenjör har anställts som bl.a. ska arbeta med energiförbättringsåtgärder i kommunen.
- Fastighetsservicebilen har förnyats. En ny mindre hjullastare har införskaffats för fastighetsskötselns behov.

Under gångna året har följande fastigheter avyttrats:

- Försäljning av f.d. Lillby daghem

Större projekt som genomförts med underhållsbudgeten:

- Purmo skola, nedmontering av baracker och återställande av område
- Purmohemmet, sanering av vattenskadad takkonstruktion samt gamla fuktskador i innertak
- Esselunden, installationer för kylning
- Sursik skola, akustiksanering av klassrum A7, delning av klassrum C2
- Ytteresse skola, ändring av städskrub, wc och kopiering samt byggande av mellanvägg mot undervisningsutrymme 184
- Ytteresse skola, ändring av värmesystem, schuntgrupper
- Överesse skola, förbättring av akustiken i trapphus, grupprum samt fyra klassrum
- Dressinen daghem, sanering av mellanvägg efter gammal vattenskada, förbättring av belysning på gården
- Laddstationer för iPad och Cromebook i skolor, brandsäkerhetsåtgärd.

Oförutsedda projekt:

På grund av den stora fastighetsmassan är det naturligt att det uppstår behov av åtgärder som inte finns inplanerade i arbetsbudgeten. Under senaste år har det bland annat krävts åtgärder för att upprätthålla värmesystemen i flera fastigheter, bl.a. vid Ytteresse skola.

Kommunen har under året besparats från större oförutsedda skador på fastighetsmassan. Därför har vi lyckats hålla kostnaderna för byggande och underhåll av byggnader under budgeten.

Utveckling av verksamheten:

- Programvara för fastighetsunderhåll har tagits i bruk, användare och fastighetsskötare har skolats.
- Arbetet med att utveckla arbetarskyddet har påbörjats. Riskanalyser och kemikalieförteckningar har uppgjorts.
- Allmänna instruktioner för fastighetsskötsel har utarbetats, ansvarsområden specificeras.
- Fastighetschefen deltar i EduYA:s utbildning för specialyrkesexamen i ledarskap.

Boende

Verksamhetsidé

Bostadssökande erbjuds ändamålsenliga och mångsidiga boendeanternativ till ett rimligt pris i alla kommundelar.

Nuvarande verksamhet

En stor del av verksamheten består av att administrera uthyrningen av kommunens ca 200 hyresbostäder. Resultatområdet omfattar även handläggning av bostadsfrågor med anknytning till statsbelånad bostadsproduktion och den kommunala bostadslånefonden samt övervakning av bostadslånens säkerheter.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Boende	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Utarbeta en hållbar ekonomisk bostadspolitik.	Antalet in- och utflyttningar, beläggningsprocenten.	Beläggningsprocenten i hyresbostäderna hålls på god nivå. Undvika "tomgång"!	Målet uppfyllt.
<ul style="list-style-type: none"> Utvecklande av bostadslånefonden.	Omarbetade villkor.	Tillmötesgå kundernas behov.	Kommunfullmäktige beslutade 18.6.2018 att bostadslånefonden avslutas. Administrationen av de ca 70 aktiva lånen fortgår tills dessa är bortbetalade.

Ekonomi

Lokaltjänster, byggnader	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	6 931 374	7 175 786	0	7 175 786	7 137 833	-37 953
Tillverkning för eget bruk	25 665	50 000	0	50 000	23 659	-26 341
Kostnader	-3 615 115	-3 062 367	-65 000	-3 127 367	-3 395 970	-268 603
NETTO	3 341 924	4 163 419	-65 000	4 098 419	3 765 522	-332 897

Kommentar:

Som framgår ovan har nettobokslutets budgeterade plusresultat inte uppnåtts. Orsaken är bl.a. följande:

- Behovet av rese- och transporttjänster (km-ersättningar) är större än budgeterat.
- Kostnader för inventarier är högre än vad som budgeterats. Som inventarier bokförs verktyg och maskiner som krävs för verksamheten samt en del inredningar och utrustning till fastigheterna. I och med att fastighetskötselprogrammet har tagits i bruk har iPad införskaffats till alla fastighetsskötare.
- Kostnaderna för el och uppvärmning har varit högre än budgeterat.

Resultatområde: Trafikleder

Ansvarsperson: vägmästare Stefan Hellund

Nuvarande verksamhet

Verksamheten omfattar nybyggnad, grundförbättring och underhåll av trafikleder och grönområden samt trafiksäkerhetsärenden. Begreppet underhåll innefattar sommar- och vinterunderhåll av byggplane- och enskilda vägar samt underhåll av vägbelysning.

Verksamheten sköts till största delen genom entreprenadavtal. Kommunens maskinpark används dock maximalt i den mån kapaciteten räcker till.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Trafikleder	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Ökad trafiksäkerhet i centrumområden.	Genomföra åtgärder enligt vägnätsutredningen.	Mindre olyckor och skador i centrumområden.	Hastighetstavlorna utnyttjade till fullo.
<ul style="list-style-type: none"> Aktivera bestyrelserna i väglagen ute i byarna.	Begära in årsmötesprotokoll.	Förbättra vägnätet och använda resurserna på rätt ställe, vilket leder till lägre underhållskostnader.	Resultatet tillfredsställande.

Prestationer

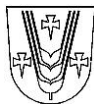
Kassnänsbron sanerades och blev samtidigt bräddad samt fick bättre bärförmåga. Även Finnvistbron samt en större utfallstrumma i Kållby blev sanerad. Dessa projekt erhöll 75 % i statsbidrag.

Nybyggande av gator

- Leplax; Lillhagagränd/vägen färdigställdes.
- Lövö; Teppogränd.
- Ytteresse; Storklubb detaljplan färdigställdes.
- Överesse industriområde skede 1; gatan färdigställdes.

Vägförbättring, enskilda vägar

- Kassnänsbron och Finnvistbron sanerades.
- En stor utfallstrumma på Dalabäckleden och Kassnäsvägen förnyades.
- Dikning av bl.a. Hummelholmsvägen, Finnevägen, Starabyvägen, del av Nåpivägen och Konjärsvägen.

Ytbeläggningar, detaljplanevägar

- Esse; Sportplansvägen, Bärlarsvägen, Skolbackavägen, Kärrstigen, Flackkullvägen
- Bennäs; Nyjälövägen, Vasavägens infart
- Sandsund; Skolhusgränd, Bennäsvägen
- Kållby; Soldatvägen
- Lepplax; Finnevägen
- Diverse ilappningar

Vägbelysning

- Bennäs; Östensövägen ca 40 lampor
- Edsevö detaljplan ca 65 lampor, Hotellvägen 26 lampor
- Sandsund II 85 lampor, Lillsandsundsvägen 14 lampor, Banvägen 5 lampor
- Esse; Storklubb detaljplan 24 lampor

Ekonomi

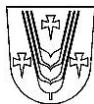
Trafikleder	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget- ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	79 450	166 570	0	166 570	139 838	-26 732
Kostnader	-825 963	-908 720	-30 000	-938 720	-945 958	-7 238
NETTO	-746 514	-742 150	-30 000	-772 150	-806 121	-33 971

Resultatområde: Markområden

Ansvarsperson: trädgårdsmästare/arbetsledare Hans Björklund

Nuvarande verksamhet

Till verksamhetsområde hör huvudsakligen underhåll av kommunens skogsbestånd ca 746 ha, impediment ca 110 ha, detaljplaneområden och parkområden ca 95 ha samt åkermark ca 138 ha. Åkermarken utarrenderas för 5-års perioder genom auktion till jordbrukare. Skogen sköts i samråd med Skogsvårdsföreningen. Lannäslunds lantbruksskola ansvarar i undervisningssyfte för skötseln av ca 100 ha skog i Skutnabba. I verksamhetsområdet ingår planering och underhåll av grönområde och parker på byggplaneområden på ca 95 ha.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Markområden	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
▪ Planera och utveckla park- och rekreationsområden på detaljplaneområden.	Ökat intresse för byggande.	Tilltalande boendemiljöer.	Genomförda åtgärder på basen av växelverkan med invånare.
▪ Utarbeta ett verktyg för fördelning av budgetmedel.	Uppgjort dokument för arbetsplanering.	Kostnadseffektivt utnyttjande av resurser.	Under arbete.

Prestationer

- Samtliga avverkningsposter kunde förverkligas under budgetåret.
- Många av Sandsunds parkskogar har gallrats på förslag av boende på områdena.
- Lannäslunds lantbruksskola har utfört en del plantröjningar.
- Avkastningen från avverkningarna uppnådde budgetmålet.
- Flera dikningsarbeten utfördes under året.
- Kommunen deltog i ett antal grundförbättringar av skogsvägar.

Ekonomi

Markområden	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	571 037	612 370	6 006	618 376	530 590	-87 786
Kostnader	-186 164	-207 358	-11 389	-218 747	-233 571	-14 824
NETTO	384 873	405 012	-5 383	399 629	297 019	-102 610

Resultatområde: Övrig verksamhet

Ansvarsperson: vägmästare Stefan Hellund

Nuvarande verksamhet

Upprätthålla en fungerande enhet som ansvarar för grundunderhållet för kommunens anläggningar och markområden med målsättningen att tillgodose kommuninvånarnas bästa. Betjänar andra sektorer gällande transporter och olika uttryckningar och insatser. Ansvarar för gatu- och vägunderhåll samt skötsel av grönområden. Enheten underhåller och utför i viss mån nybyggnadsarbeten av kommunalteknik på nya och befintliga detaljplaneområden.

Resultatområdet består av verksamheterna maskincentralen och verkstaden samt projektlöner som påförs underhålls- och investeringsprojekt.

Mål och resultat 2018

Mål 2017; Övrig verksamhet	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Sträva till en bättre skötsel av områden samt effektivare användargrad av fordonsparken.	Utredning av brister, behov och kostnader.	Effektiverad arbetsledning och övervakning.	Fordonsparken har använts effektivt.
<ul style="list-style-type: none"> Rätt anskaffad fordonspark enligt tilldelade resurser.	Investeringsprogrammets uppföljning.	Fordon anskaffade enligt plan.	Investeringsprogrammet uppfylldes.

Ekonomi

Övrig verksamhet	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	567 204	583 561	4 331	587 892	623 315	35 423
Tillverkning för eget bruk	36 854	107 266	0	107 266	77 148	-30 118
Kostnader	-501 933	-506 848	-12 072	-518 920	-537 840	-18 920
NETTO	102 126	183 979	-7 741	176 238	162 623	-13 615

Brand- och räddningsväsendet

Pedersöre – Österbottens regionräddningsverk

Enligt lagen om räddningsväsendet ansvarar kommunerna för räddningsväsendet och staten styr och övervakar verksamhetens lagenlighet. Lagen om räddningsväsendet förpliktar kommunerna att sköta om förebyggandet av olyckor, skyddandet av människor, egendom och miljö samt räddandet av människor ur olyckor, eldsvådor och andra farosituationer. Till lagen hör även befolkningsskyddet, till vilket hör att skydda befolkningen i undantagsförhållanden och att förbereda sig för detta i form av byggandet av befolkningsskydd, upprätthållandet av lednings-, kommunikations- och alarmerings-system samt planerandet av de organisationer och skyddsåtgärder som behövs vid undantagsförhållanden.

Enligt avtal med Pedersöre kommun skall regionräddningsverket svara för skötseln av räddningsväsendet och oljebekämpningen inom Pedersöre kommuns område i enlighet med gällande lagar och förordningar, av inrikesministeriet givna direktiv och anvisningar samt av fullmäktige i Pedersöre kommun godkänd plan för räddningsväsendets grundservicenivå.

Ekonomi

Brand- och räddningsväsendet	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Kostnader	-820 967	-800 290	-17 200	-817 490	-817 189	301
NETTO	-820 967	-800 290	-17 200	-817 490	-817 189	301

Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: byggnadsinspektör Carina Ahlvik-Fors fr.o.m. 1.9
t.f. byggnadsinspektör Max Sågfors t.o.m. 31.8
miljövårdssekreterare Sonja Sundqvist-Pellinen

Ordinarie

Häggman, Roger, ordf.
Johansson, Tommy, viceordf., t.o.m. 18.6
Wikström, Daniel, viceordf. fr.o.m. 18.6
Backlund, Margot, t.o.m. 3.9
Grankulla, Anja, fr.o.m. 3.9
Edström, Hanna
Lillqvist, Anja
Rönnlund, Carina
Westström, David
Östergård, Jan-Olof
Östman, Ronny
Snellman, Bernt, kst-repr.
Ahlvik-Fors, Carina, föredragande o. sekreterare fr.o.m. 1.9
Sågfors, Max, föredragande o. sekreterare t.o.m. 31.8
Sundqvist-Pellinen, Sonja, föredragande o. sekreterare

Ersättare

Sandberg, Ola
Grankulla, Anja, t.o.m. 3.9
Aspfors, Stefan, fr.o.m. 15.10
Sundkvist, Johan

Inborr, Gun
Mattjus, Camilla
Ena-Vikström, Camilla
Stenmark, Tore
Holmbäck, Nicklas
Finne, Benita

Byggnadstillsyn

Ansvarsperson: byggnadsinspektör Carina Ahlvik-Fors fr.o.m. 1.9
tf. byggnadsinspektör Max Sågfors t.o.m. 30.8

Verksamhetsidé

Miljö- och byggnadsnämndens och byggnadstillsynsbyråns övergripande målsättning med verksamheten är att genom rådgivning och övervakning främja ekologiskt, ekonomiskt och till miljön välanpassat byggande samt att informera om aktuella förändringar. I och med detta strävar man samtidigt till att åstadkomma så hållbar utveckling som möjligt i byggandet.

Nuvarande verksamhet

Nämndens och byggnadstillsynsbyråns huvudsakliga uppgiftsområden:

- Fungera som kommunens tillsynsmyndighet enligt MBL § 21
- Bygglov, åtgärdstillstånd, vissa undantagsbeslut och beslut angående behov av planering
- Övervakning av byggandet
- Rådgivning

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Byggnadstillsyn	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
▪ Kartläggning och bredare uppföljning av beviljade lov som är äldre än 5 år.	Antal byggprojekt som ej är slutsynade.	Antal ikraftvarande samt slutförda lov ökar.	Antalet slutförda slutsyner ökade.
▪ Utredning över anskaffning av programvara (Lupapiste) som möjliggör ansökan av bygglov elektroniskt.	Antal lov inlämnade elektroniskt i övriga Finland.	Smidigare ansökningsförfarande för kunderna.	Fortsatt utredning tillsammans med grannkommunerna över anskaffning av programvara (Lupapiste).

Prestationer

Beviljade lov:	2018	2017	2016
- Bygglov	156	170	176
- Åtgärdstillstånd	82	50	52
- Anmälningssärenden	34	44	46
- Rivningslov	12	17	2
- Avgörande om planeringsbehov enligt 137 § MarkByggl	18	5	8
- Undantag beviljade av nämnden	7	5	9
- Undantag beviljade av kommunstyrelsen	3	1	1
- Färdigställda byggnader	134	133	102
Sammanlagd byggnadskubik m ³	308 193	186 886	133 071

Verksamheten är lagstadgad och efterfrågan på tjänsterna är därför beroende av byggnadskonjunkturen och kommuninvånarnas behov av tillstånd och därav föranledd tillsyn. Den markanta ökningen av byggnadskubiken i år beror delvist på att flera större projekt blev beviljade under året som t.ex. Ekerinas produktionshall i Kållby, Allaktivitetshallen i Bennäs samt utbyggnad av Herrmans höglager i Sandsund.

Beviljade bygglov

	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Egnahemhus, nya	35	30	20
Radhus	-	2	-
Parhus	6	4	7
Flervåningsbostadshus, renovering	-	1	1
Egnahemshus, tillbyggnad o. renovering	12	6	21
Parhus/radhus, tillbyggnad o. renovering	1	-	2
Ekonomibyggnader, garage	44	46	44
Byggnader inom socialväsendet	1	-	-
Fritidshus o. bastubyggnader	17	17	26
Skolor/daghem, nya o. tillbyggnader	-	2	1
Allmänna byggnader	1	2	5
Industri/småindustrihus o. lager	15	17	10
Affärs- o. övriga butiksbyggnader	-	-	2
Ladugårdar, svinhus, djurstall	3	8	3
Pälsdjursfarmer, servicehus, skugghus	1	-	1
Häststall	-	3	-
Övriga byggnader för jord- o. skogsbruk	15	23	18
Övriga byggnader	5	9	5
Beviljade bygglov	156	170	166

Beviljade bygglov för bostadshus/antal lägenheter fördelning byavis

By	Detaljplan	Generalplan	Ingen plan	Lägenheter	Våningsyta
Bennäs	-	-	-	-	-
Edsevö	-	-	-	-	-
Forsby	-	1	-	1	167 m ²
Karby	-	-	-	-	-
Katternö	-	-	-	-	-
Kyrkoby	3	-	-	3	579 m ²
Kållby	4	8	-	12	609 m ²
Lepplax	1	-	-	2	206 m ²
Lövö	-	1	-	1	222 m ²
Sundby	-	-	1	1	218 m ²
Östensö	-	3	-	3	712 m ²
Nederlappfors	-	-	-	-	-
Ytteresse/Bäckby	8	4	1	17	2 417 m ²
Överesse	-	1	-	1	157 m ²
Överlappfors	-	-	-	-	-
Nederpurmo	-	1	1	2	335 m ²
Överpurmo/Lillby	1	1	3	6	733 m ²
Sammanlagt 2018:	17	20	6	49	6 355 m²
2017	15	14	8	47	6 413 m ²
2016	13	9	6	36	4 221 m ²

Ekonomi

Byggnadstillsyn	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	94 000	116 740	0	116 740	136 396	19 656
Kostnader	-230 503	-237 390	0	-237 390	-239 406	-2 016
NETTO	-136 503	-120 650	0	-120 650	-103 009	17 641

Miljövård

Ansvarsperson: miljövårdssekreterare Sonja Sundqvist-Pellinen

Nuvarande verksamhet

Miljövårdens uppgift:

- handha den kommunala miljövårdsmyndighetens uppgifter
- handläggning av miljötillståndsärenden och övervakning av miljötillstånd
- handläggning av marktäktsärenden
- uppföljning av miljöns tillstånd
- bistå övriga förvaltningsenheter med utlåtanden och sakkunskap i miljöfrågor
- bistå allmänheten med information och rådgivning i miljöfrågor

Miljö- och byggnadsnämndens och miljövårdsbyråns målsättning har varit att behandlingstiden gällande miljötillstånd, beslut och utlåtanden skall hållas inom rimliga gränser samt att genom information och rådgivning åstadkomma hållbar utveckling i miljöfrågor.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Miljövård	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ En landsbygd i Pedersöre där bosättning och djurhållning samsas och där eventuella olägenheter från näringsverksamheten hålls inom en nivå som inte nämnvärt påverkar trivselen inom boendemiljön.	Antal klagomål från boende på landsbygden minskar.	Färre klagomål.	Uppnått.

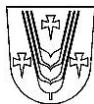
Mål 2018; Miljövård	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Miljövården beaktas inom alla sektorer så att tillgången på rent hushållsvatten och god vattendragsstatus i Pedersöre bibehålls för nästkommande generationer. 	Vattendragens ekologiska status förbättras.	Den i vattenförvaltningsplanen granskade ekologiska statusen är tillfredställande.	Inte uppnått.

Prestationer

	2018	2017	2016	2015	2014
Miljötilstånd	5	6	6	11	7
Registreringar och beslut	6	4	5	7	2
Marktäktstillstånd	2	2	-	-	1
Utlåtande för bygglov	26	27	29	45	40
Utlåtande för avloppsvattenbehandling	25	25	24	26	45
Utlåtande till andra myndigheter	15	29	35	30	30
Muddringar och dikning	4	9	-	5	3
Beslut om bidrag	4	6	6	8	11
Stacklagringar samt spridning i undantagsfall	9	28	30	26	40
Tillsynsgranskningar enligt tillsynsprogram	25	-	-	-	-
Projekt, kartläggningar, undersökningar	2	2	4	3	15
EU-projekt	1	1	1	2	2

Ekonomi

Miljövård	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	24 712	21 440	0	21 440	34 616	13 176
Kostnader	-115 852	-128 260	0	-128 260	-105 347	22 913
NETTO	-91 140	-106 820	0	-106 820	-70 731	36 089

Kultur- och idrottsnämnden

Ansvarsperson: kulturchef Ulrika Stenmark

Ordinarie

Finne, Benita, ordf.
Mattsson, Annika, viceordf.
Bonde, Petter
Enkvist, Carina
Norrena, Mikael
Pettersson, Martin t.o.m. 31.3
Vähäkangas, Mathias fr.o.m. 14.6
Sten, Christine
Törnfeldt, Alexander
Wikström, Daniel
Överfors, Johanna, kst-representant
Stenmark, Ulrika, föredragande
Lund, Solveig, sekreterare

Ersättare

Värnström, Lukas
Lindqvist, Eva
Solvin, Jonas
Forsblom, Ann-Britt
Björkman-Laihorinne, Mikaela
Södö, Siv

Lasén, Joakim
Wärn, Mathias
Långnabba, Sanna

Nuvarande verksamhet

Verksamheten omfattar bibliotek, medborgarinstitut, kultur-, idrotts- och ungdomsarbete samt projektarbete.

Kultur- och idrottsnämnden ska med sin verksamhet skapa förutsättningar för en meningsfull fritid och för livslångt lärande. Avdelningen arbetar aktivt med kommunens sociala kapital, dvs. kulturlivet och tredje sektorn, som har stor betydelse för kommunens livskraft och folkhälsa. Arbetet är inriktat på att öka den positiva hälsan; gemenskapskänsla och välbefinnande bland kommuninvånarna. Välmående och aktiva kommuninvånare är nöjda invånare som trivs. Riskerna för utanförskap och utslagning minskar.

Ett välmående och engagerande kultur- och föreningsliv ökar kommunens attraktionskraft gentemot både invånare, företagare och besökare.

Kulturhuset-Kulttuuritalo AX är avdelningens administrativa centrum men här finns även specialutrymmen som är en viktig förutsättning för en mångsidig verksamhet. Kulturhusets samlingsrum används också av många utomstående aktörer. Galleri Bruno är en viktig del av verksamheten med sina månatliga utställningar.

Kultur- och idrottsnämnden förvaltar Lövisfastigheten. Förutom kursverksamhet, används huset för mathjälp en gång i veckan och av Pedersöre 4H som har kontor och verksamhetsutrymmen i Lövis. MusikerFarsorna rf och Konstföreningen Artis använder även huset som samlingslokal.

I samband med byte av oljetank samt efterföljande sanering av mark gjordes även en granskning av Lövisfastigheten inomhus. Det rum som används för trumundervisning bedömdes av hälsovårdsmyndigheten vara olämpligt för undervisning eftersom pannrummet ligger i anslutning till rummet. Verksamheten fick dock lov att fortgå under hela året under förutsättning att det sk. trumrummet inte används för undervisning från och med 1.1 2019.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Kultur- och idrottsnämnden förvaltning	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> En aktiv användning av Kulturhuset-Kulttuuritalo AX. 	Antalet besökare.	15 000	41 317*)
	Antalet evenemang (utställningar, kurstillfällen, klubbtilfällen, teater, författarbesök, öppna för allmänheten).	100	Totala antalet bokningar: 159 (ateljén) 198 (samlingsrum)
	Antalet bokningar för slutna (tillställningar, möten, skolningar eller motsvarande).	50	+ 12 utställningar i Bruno
<ul style="list-style-type: none"> Aktiv, strategisk marknadsföring av den service som avdelningen ger. 	Antalet följare på sociala medier.	600	728 (1.1.18) 814 (14.1.19)
	Antalet artiklar i dagspress.	10	Galleri Bruno (12). Aktiv förening (5) samt övriga ämnen (10).
	Statistik över antalet besök på hemsidan		
<ul style="list-style-type: none"> Aktivt projektarbete 	Godkänd och bekräftad finansiering för projektplan.	Inleda projektet Aktiv förening 2018-2019.	Projektet beviljades finansiering och inleddes i april.

*) antalet är en uppskattning på basen av de besökare som registrerades av våra nya besöksräknare, som felmonterades, faktiskt blev registrerade och antalet lån i jämförelse med fjolårets besöksantal/lån.

Prestationer

Galleri Bruno i AX har under året haft 12 utställningar.

Pedersöreklockan 2018 tilldelades Tommy Olin. Pedersöreklockan offentliggjordes i samband med föreningsmingelfest i januari 2019 samtidigt som Årets ungdom 2018 och Årets idrotts- och kulturprestationer 2018 premierades.

Ekonomi

Kulturnämnden Förvaltning	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Kostnader	-90 280	-76 365	-577	-76 942	-62 979	13 963
NETTO	-90 280	-76 365	-577	-76 942	-62 979	13 963

Resultatområde: Bibliotek

Ansvarsperson: bibliotekschef Solveig Lund

Nuvarande verksamhet

Lånen har hållits på samma nivå som föregående år om man ser på hela kommunen. Det finns dock skillnader mellan enheterna, Ytteresse och Purmo bibliotek har ökat mest, medan de största minskningarna ses på Överesse bibliotek och Lappfors och Sundby utlåningsstationer. Av boklånen är det skönlitteraturen för barn som ökat mest, medan facklitteratur minskat mest. Transporterna mellan Fredrika-biblioteken startade i slutet av 2017, men fick upp farten först under fjolåret. Mycket pga detta har fjärrlånen ökat stort, både inkomna och utgående fjärrlån. Besökarnas antal fortsätter att växa, likaså antalet webbesök.

Tack vare den nyanställda specialbibliotekarien har vi under hösten kunnat erbjuda skolorna bokprat i mycket högre grad än tidigare. Inom ramen för olika slags användarutbildningar har vi nått ungefär dubbelt fler än föregående år. Lånen till skolorna visar också på en liten ökning.

Antalet evenemang som biblioteket har varit huvudansvarig för var ifjol något lägre till antalet än föregående år, men antalet deltagare har tredubblats.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Bibliotek	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Bibliotekets utvecklingsplan- och strategiplan förverkligas enligt det alternativ som väljs	Ökad lönsamhet för biblioteket <i>(Lönsamhet = (personal-kostnader + medie-anskaffning)/ (besök +lån).</i>	Lönsamheten närmar sig landets medeltal på 1,52 (Pedersöre nu 1,75)	Inga beslut har fattats.
<ul style="list-style-type: none"> Bibliotekets öppettider ökas med meröppet utan personal på plats.	Biblioteket anhåller om projektbidrag för att möjliggöra meröppet på Purmo bibliotek. Erfarenheten som det ger används för den fortsatta planeringen av meröppet.	Purmo biblioteks besök ökar. Fortsatt planering av meröppet.	Eftersom bibliotekssystemet byts 2019, och de tekniska lösningarna för meröppet är avhängigt av systemet, har genomförandet av meröppet skjutits upp tills det nya bibliotekssystemet är igång.

Mål 2018; Bibliotek	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Utveckling av samarbetet med åk 7-9 och utbildning på andra stadiet. 	Kartläggning av verksamheten och önskemål, diskussioner med berörda parter.	En samarbetsplan utarbetas.	Arbetet med detta startade först hösten 2018, eftersom specialbibliotekarien började jobba då. Samarbetsplanen kommer att bli klar och godkänd våren 2019.
<ul style="list-style-type: none"> Personalens kunnande används till att förbättra servicens kvalitet, rutinarbeten blir köptjänster. 	Transporter av böcker mellan enheter och plastning av nya böcker blir köptjänster, och personalen får mer tid för att planera evenemang och gallra och sköta mediebeståndet.	Fler evenemang. Ett mer tidsenligt mediebestånd.	Transporterna och plastningen är nu köptjänster. Evenemangens antal minskade något under året, medan antalet deltagare ökat.

Prestationer

	2016	2017	2018 (mål)	2018 (förverkligat)
Besök/invånare	7,2	7,4	7,6	9,3
Lån till skolor	24 925	25 400	25 800	25 710
Klassbesök *)	1 500	1 600	1 700	1 246
Användarutbildning	64	68	72	75
Biblioteksanvändare	3 129	3 200	3 250	3 013

*) Klassbesök där ingen användarutbildning ingår har inte statistikförts, för år 2016 har en uppskattning gjorts.

Utlåning 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	Förändring	
Huvudbibliotek	26 771	15 424	32 704	29 457	29 592	135	0 %
Kyrkoby	23 889	24 422	22 021	19 400	19 124	-276	-1 %
Kållby	12 061	13 958	12 059	9 351	9 268	-83	-1 %
Purmo	23 640	17 738	19 615	18 563	19 179	616	3 %
Ytteresse	31 054	30 113	29 123	27 722	29 865	2 143	8 %
Överesse	19 315	18 918	16 338	16 579	14 648	-1 931	-12 %
Lappfors	4 111	3 364	3 309	3 253	3 015	-238	-7 %
Lepplax	11 348	12 414	13 639	12 272	11 692	-580	-5 %
Sundby	3 854	3 879	3 732	2 952	2 645	-307	-10 %
Summa	156 043	137 755	152 540	139 549	139 028	-521	0 %

Extern finansiering

För verksamheten har följande externa finansiering beviljats:

- Från Regionsförvaltningsverket
  - 15 000 € för Meröppet
  - 2017 beviljades biblioteket 23 000€ för Utveckling av användarutbildningen, del 2. Största delen av det projektbidraget har använts 2018. Förlängning av användningen har beviljats till 31.5.2019
- Från Undervisnings- och kulturministeriet
  - Inköpsstöd för förlagen, biblioteket fick skaffa böcker för 3 600€
  - Inköpsstöd för kulturtidskrifter, biblioteket fick göra prenumerationer för 652€

Ekonomi

Biblioteket	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	17 641	6 290	0	6 290	19 183	12 893
Kostnader	-683 204	-723 125	11 600	-711 525	-730 274	-18 749
NETTO	-665 564	-716 835	11 600	-705 235	-711 091	-5 856

Resultatområde: Medborgarinstitutet

Ansvarsperson: rektor Monica Svenfelt

Nuvarande verksamhet

Medborgarinstitutet skapar goda miljöer för inläring och utveckling i Pedersöre kommun. Möjlighet till självförverkligande och personlig utveckling erbjuds kommuninvånarna genom ett brett kursutbud som riktar sig till vuxna samt till barn och unga.

Kursverksamheten är decentraliserad och bedrivs i de flesta byar i Pedersöre, på ca 50 olika kursplatser. En stor del av verksamheten bedrivs i kommunens skolor, men även många marthagårdar, byagårdar och samlingshus används som kursplatser. Medborgarinstitutet förfogar tillsammans med den övriga kulturavdelningen över egna utrymmen i kulturhuset AX (samlingsrum och ateljé) samt över utrymmen för undervisning (främst musikundervisning) i LÖVIS. Kursutbudet är varierat för att erbjuda möjlighet till en meningsfull, utvecklande fritidssysselsättning åt så stor del av befolkningen som möjligt.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; MI	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Kursverksamhetens kvalitet höjs genom att besätta alla institutets befattningar. Målet för verksamhetsvolymen återgår till tidigare målnivå (2005-2016), efter en minskning 2017. 	<p>Antalet undervisningstimmar</p> <p>Antalet kurser</p> <p>Kanslipersonalens storlek</p>	<p>Ca 7 500 undervisningstimmar.</p> <p>Ca 360 kurser.</p> <p>Deltidskanslisttjänsten besätts.</p>	<p>7 838 undervisningstimmar.</p> <p>367 kurser</p> <p>Deltidskanslistbefattningen kunde inte besättas p.g.a. att anslag inte beviljades.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Fortsätta satsa på barn och unga genom att utveckla den grundläggande konstundervisningen. 	<p>Utarbetande av en strategisk utvecklingsplan för den grundläggande konstundervisningen har fördröjts, och fortsätter under 2018.</p>	<p>Den strategiska utvecklingsplanen färdigställs.</p>	<p>Ny läroplan för grundläggande danskonstundervisning har gjorts under året. För grundläggande konstundervisningen har inte någon utvecklingsplan gjorts.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Utveckla den del av kursverksamheten som stöder integrering av invandrare. 	<p>Antal kurser som stöder integrationen av invandrare.</p> <p>Antal utdelade studiedlar till invandrare.</p> <p>Ansökan om extern projektfinansiering.</p>	<p>2-5 kurser</p> <p>20 studiedlar</p> <p>Ansökan inlämnad.</p>	<p>3 språkkurser för invandrare har hållits.</p> <p>16 studiedlar</p> <p>Ansökan till SFV beviljad, projektet påbörjat.</p>

Prestationer

År	2015	2016	2017	Mål 2018	2018
Antal kurser	383	362	367	360	367
€/lektion, totala kostnader*	85,15	81,02	78,96	78,61	77,94
€/lektion, exkl. inkomster	62,21	63,73	61,10		61,36
€/lektion, exkl. (inkomster + statsbidrag),	26,26	27,80	27,56		28,16
Självfinansieringsgrad (kommun) %	30,8	34,3	34,9		36,1
Studerande, fysiska personer		3 121	3 312		2 943
Kursdeltagare, totalt	6 274	5 453	5 454		5 390
Antal lektioner, totalt	7 637	7 698	7 720	7 500	7 838
Antal lektioner inom fritt bildningsarbete	7 630	7 693	7 713		7 822

Extern finansiering

Av Utbildningsstyrelsens studiesedelmedel, som är avsedda att sänka deltagaravgifter för vissa grupper (seniorer, pensionärer, invandrare), har under året använts 3 448 €.

För integrering på svenska har erhållits projektmedel 7 000 € av Svenska Folkskolans Vänner. Under 2018 har 2 502 € använts för ändamålet.

Ekonomi

Medborgarinstitutet	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	138 036	120 660	0	120 660	129 978	9 318
Kostnader	-611 114	-589 588	0	-589 588	-609 001	-19 413
NETTO	-473 079	-468 928	0	-468 928	-479 023	-10 095

Resultatområde: Kulturarbete

Ansvarsperson: kulturchef Ulrika Stenmark

Nuvarande verksamhet

Kulturarbetet ska med olika åtgärder stöda kulturlivet i Pedersöre. Kulturarbetet riktar sig till personer i alla åldrar.

Stödformer till föreningar, enskilda konstutövare och arbetsgrupper är en viktig del av verksamheten. Tredje sektorn aktiverar och bjuder på olika kulturupplevelser för personer i alla åldrar i hela Pedersöre. Verksamhets- och projektbidrag är det viktigaste stödet men våra föreningars medverkan och samarbete är även avgörande när kulturavdelningen ordnar större och mindre evenemang.

Verksamhet för barn och unga styrs av kulturläroplanen. Utöver kulturläroplanen arrangeras evenemang och aktiviteter med målsättningen att erbjuda möjligheter till en mångsidig fritid och erbjuda verksamhet som öppnar upp kultur för barn och unga. Samarbetet med utbildningssektorn är avgörande för att alla barn ska ha likvärdiga möjligheter till kulturupplevelser.

KulturreSOR utanför egen kommun ordnas självständigt eller i samarbete med andra aktörer. Samarbetet är avgörande för att kunna erbjuda ett kontinuerligt utbud på finska. Samarbetet med vår regionteater Wasa Teater är också en viktig del av verksamheten.

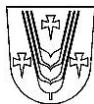
Förutom publika arrangemang stöder eller arrangerar kulturavdelningen kultur i vården. Projektfinansierade insatser är också en viktig del av kulturarbetet.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Kulturarbete	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Kultur i vården. 	Antalet åtgärder riktade till målgruppen.	Utökade resurser för målgruppen	Ett utökat budgetanslag (1 500 €) samt projektmedel har möjliggjort mera kultur i vården
<ul style="list-style-type: none"> Verkställa kulturläroplanen. 	<p>Påbörja materialbanken.</p> <p>Ansökan om projektmedel för e-läromedel som stöder kulturläroplanens målsättningar. Förverkligade kulturbyråns åtgärder i enlighet med planen.</p>	<p>Materialet finns tillgängligt på pedersore.fi</p> <p>8 000 €</p> <p>80 %</p>	<p>Endast 1 000 € beviljades för projektet och arbetet med att sammanställa material fortsätter.</p> <p>Kultur genom köptjänster har genomförts planerligt.</p> <p>Program som arrangeras i egen regi eller i samarbete med föreningar: tidsresor för åk 6 och åk 8. 2019 ska temadag för åk 5-6 inkluderas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Aktivt föreningssamarbete. 	Antalet gemensamma evenemang inom ramen för projektet Aktiv förening 2018-19.	Barnfest Mångkulturellt evenemang. Streetfest	Barnfest 27.5 Folkfest med mångkulturellt tema 8.7 SwimRun 4.8 Julkul (3 tillfällen i december)

Prestationer

	2016	2017	Mål 2018	2018
Antal aktiva föreningar				
- beviljade verksamhetsbidrag	28	28	28	26
- beviljade projektbidrag	21	22	28	10
- antalet evenemang i händelsekalendern	36	40	40	*)114

	2016	2017	Mål 2018	2018
Evenemang i egen regi				
- teater- och hantverksresor				
*antal resor	4	4	4	4
*antal deltagare	176	176	170	170
- Utterledens vandringsmaraton	400	400	400	**)230
- övriga evenemang, festligheter				
*antal evenemang	7	7		7
*antal deltagare	1 100	1 500		1 100
- erhållna projektbidrag	3	3	3	3
- lovaktivitet				
*antal aktiviteter	5	5	5	5
*antal deltagare	400	400		400
- övriga barnevenemang				
*antal evenemang	2	3		3
*antal deltagare	150	150		150
Kultur i vården, antal/år	3	3	9	8 + 10
Kultur i dagis, förskola, antal/år	1	1	1	1
Kultur i skola åk 1-6, antal/år	1	2	2	1
Kultur i skola åk 7-9, antal/år	1	1		1

*)samtliga evenemang i evenemangskalendern på pedersore.fi

**)Utterledens vandringsmaraton arrangeras fr.o.m. år 2018 av IK Falken

Ekonomi

Kulturarbete	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	36 611	14 050	2 396	16 446	47 864	31 418
Kostnader	-149 798	-119 849	-4 544	-124 393	-152 110	-27 717
NETTO	-113 187	-105 799	-2 148	-107 947	-104 246	3 701

Resultatområde: Ungdomsarbete

Ansvarsperson: ungdomssekreterare Mari-Louise Backlund

Nuvarande verksamhet

Ungdomsbyrån vill med sin verksamhet fånga upp barn och ungdomar som behöver aktiviteter och ge dem redskap att utveckla sin sociala kompetens. Ungdomsbyrån har ett nära samarbete med ungdomsföreningarna, 4H, kommunens skolor samt övriga sektorer för sam användning av resurserna. Olika barnläger, evenemang och resor ordnas/understöds årligen.

Flera gemensamma projekt och åtaganden förverkligades i samarbete med övriga kommuner t.ex. ungdomsrådgivnings portalen Decibel, ungdomsverkstaden vid After Eight samt de uppsökande ungdomsarbetarna som är anställda för hela regionen. De uppsökande ungdomsarbetarna hjälper ungdomar som riskerar att marginaliseras. Under året anställdes en Navigator via TE-byrån (statliga pengar) för att hjälpa regionens ungdomar som behöver rådgivning.

Ungdomsbyråns personal var med i olika regionala nätverksgrupper som jobbar med information, vägledning, rådgivning samt drogförebyggande arbete för barn och unga.

Bidrag delades ut till ungdomsföreningar och ungdomsgrupper för att få verksamhet i byarna. Ungdomars egna initiativ understöddes. Ungdomar uppmuntras till internationell verksamhet. Ungdomsrådet var aktivt med i olika arbetsgrupper. Ungdomsledaren arbetade ute på fältet med föreningsbesök samt hade egna klubbar för barn och ungdomar.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Ungdomsarbete	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Motverka utslagning av unga. 	Nätverkssamarbete. Samarbete med uppsökarna. Ungdomsverkstad Decibel Tillgänglig ungdomsledare.	Ungdomar ska få stöd och vägledning av vuxna inom 3 vardagar.	Nätverksarbetet med övriga kommuner har varit intensivt under året kring serviceutbudet för ungdomar.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Välfungerande/aktiva föreningar. ▪ Tillgängliga utrymmen. 	Beviljade bidrag till föreningar. Aktivt samarbete med ungdomsbyrån.	Alla aktiva föreningar marknadsför sin verksamhet. Minst 6 aktiviteter/förening.	Bidrag delades ut till 12 föreningar. Bra kontakt med uf-föreningarna.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ungdomsutrymmen/Aktivitetssplats i Sandsund. 	Ungdomsutrymmen ingår i planeringen av Kyrkoby skolas tillbyggnad.	Ungdomsrådet med i planeringsgruppen.	Utrymmen för ungdomar finns inplanerade.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öka ungdomars intresse för andra länders kultur och seder. 	Utbytesverksamhet/internationell samvaro.	En internationell/mångkulturell klubb startas.	Mångkulturellt sommarläger ordnades.

Mål 2018; Ungdomsarbete	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Aktivt drogförebyggande åtgärder samt attitydfost- ran. 	<p>En resursperson 8 h/vecka anställd med projekt medel. (extern finansiering +kommunal andel)</p> <p>Sponsorera drog-förebyggande arbete i skolorna</p>	<p>Anställa en manlig ledare för att starta bl.a. pojkgrup- per.</p> <p>Klubbverksamhet för barn och ungdomar.</p> <p>Påverka attityder till droger. Färre ungdomar som an- vänder droger.</p>	<p>En pojkgrupp star- tade på hösten med manlig ledare.</p> <p>Drogförebyggande material har erbjude- ts till skolorna. Attitydfost- ran genomsyrar all verksamhet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> En ny kommunal droggrupp bildas som samarbetar med skolornas elevvårdsgrupper samt med Hem & skola föreningarna kring det drogförebyggande arbetet 	<p>Med utgångspunkt från den Regionala droggruppen upp- görs en egen hand- lingsplan an-passad för olika ålders- grupper.</p> <p>Informationskam- panj till föräldrar via Hem & skola före- ningar.</p>	<p>Skolornas elevvårdsplaner innefattar drogföre- byggande arbets-insatser.</p> <p>Föräldrar har aktuell och relevant information om drogsituationen och om det drogförebyggande arbetet.</p>	<p>Den regionala droggruppens arbete påbörjades. Den kommunala droggruppens sammansättning är ännu inte fast- ställd. Finns projekt- anställd som arbe- tar med material framställning för skolornas behov.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Söka projektpengar för droggruppens behov. 	<p>En resursperson anställd med projekt medel.</p>	<p>Relevant material finns till- gängligt för elever i åk 3-9.</p>	<p>Informationstill- fällerna ordnades för allmänheten av olika aktörer.</p>

Prestationer

	2016	2017	2018
Antal aktiva föreningar			
- beviljade verksamhetsbidrag	13	13	12
- beviljade driftsbidrag	8	7	6
- beviljade renoveringsbidrag	3	3	2
Aktiviteter			
- antal samarbetsprojekt/aktiviteter	10	13	10
- antal "egna" resor, lägerdagar, klubbar m.m.	44	73	61
Uppsökande ungdomsarbete			
- ungdomar/antal från Pedersöre	207/17	210/35	179/37

	2016	2017	2018
Ungdomsportalen Decibel			
- antal besökare	518 318	761 194	1 071 687
- antal frågor	2 198	660	2 225
- antal frågor från Pedersöre kommun	170	162	240
Ungdomsrådet			
- antal egna möten	6	7	7
- arbetsgupper + samarbetsmöten	4	15	10

Ekonomi

Ungdomsarbete	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget-ändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	9 955	6 330	0	6 330	9 945	3 615
Kostnader	-164 824	-168 738	0	-168 738	-159 484	9 254
NETTO	-154 869	-162 408	0	-162 408	-149 539	12 869

Resultatområde: Idrottsarbete

Ansvarsperson: idrottssekreterare Leif Harjulin

Nuvarande verksamhet

- Genom ett stort antal bas- och näridrottsanläggningar kunnat erbjuda en god idrottservice.
- Samarbete med föreningar och andra instanser har varit av stor vikt.
- Traditionellt föreningsinfo med premiering av FM-medaljörer har hållits
- Idrottsbiblioteket fortsatte som ett samarbetsprojekt med biblioteket. Utlåningen har varit god.
- Skolmästerskap har i samarbete med föreningar hållits i skidning, ishockey, fotboll och friidrott.
- Motionslotteri för prestationer från motionslådor.
- Inom ramen för hallbidraget erbjöds föreningarna träningstider i såväl Tellushallen och AW arenan.
- Tider för skolor och allmänheten köptes i AW arenan och i Esse Hallen
- Idrottssekreteraren har på sedvanligt sätt gjort ett antal föreningsbesök.

Mål och resultat 2018

Mål 2018; Idrottsarbete	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Goda verksamhetsförutsättningar och mångsidig näridrottservice. 		8 små projekt.	Utfört.

Mål 2018; Idrottsarbete	Mätare	Förväntat resultat	Resultat
<ul style="list-style-type: none"> Mångsidig användning av kommunens idrottsanläggningar. 	Antalet bokningar i skidstugan. Antalet sålda gymkort. Antalet motionsprestationer.	130 st/år 100 st/år 50 000 st	121 st 82 st 49 000 st
<ul style="list-style-type: none"> Skapa förutsättningar för idrott och motionsutövande för barn och unga. 	Allmänt verksamhetsbidrag till föreningar med juniorverksamhet. Antal skolmästerskap. Antal utövare på AW arenans allmänna tider. Antal utövare på Esse Hallens allmänna tider.	57 000 € 11 föreningar 4 st 3 400 st 600 st	59 900 € 11 föreningar 4 st 3 400 st 1 500 st

Prestationer

	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Verksamhetsbidrag (1 000 €)	59,3	59,9	59,9	59,9	59,9
Underhåll av anläggningar (1 000 €)	96,4	91,0	84,0	117,0	120,0
Gräsplaner, m ² (1 000 m ²)	63,0	65,0	66,0	66,0	66,0
Elljusspår, km	23,9	23,9	23,9	23,9	23,9
Isplaner/rinkar, st	8 + 6	8 + 6	8 + 6	8 + 6	8 + 6
Byggprojekt, st	7	6	6	8	8
Besökare (1 000 pers.):					
- Sportis	50	50	50	50	50
- Pedersöre idrottscentrum	30	30	30	30	30
- Utterleden		7	7	7	7
- Lostenen			3	3	3
- AW-arena, köptider					
▪ allmänheten			3,4	3,4	3,4
▪ skolor, daghem			5,0	5,0	5,0
Motionsprestationer (1 000 st)	48	48	44	48	49

Ekonomi

Idrottsarbete	Bokslut 2017	Budget 2018	Budgetändring	Totalt	Bokslut 2018	Avvikelse
Intäkter	22 953	20 840	0	20 840	25 613	4 773
Kostnader	-634 204	-682 611	0	-682 611	-681 179	1 432
NETTO	-611 251	-661 771	0	-661 771	-655 565	6 206

3.8.2 Budgetjämförelse för investeringsdelen**Tablå över investeringsdelen 2018**

	Kostnadsberäkning o förändr.	Användn. under tidigare år	2018				Använt av kostnadsb. 31.12	
			Ursprunglig budget	Förändr. i budgeten	Budget efter förändr.	Användning		Awikelse
Kommunstyrelsen								
Husbyggnad totalt								
Utgifter			3 418 000,00	845 927,00	4 263 927,00	3 561 269,71	702 657,29	
Inkomster			0,00	0,00	0,00	32 000,00	-32 000,00	
Nettoutgifter			3 418 000,00	845 927,00	4 263 927,00	3 529 269,71	734 657,29	
Planeringsanslag								
Utgifter	25 000,00	0,00	25 000,00		25 000,00	0,00	25 000,00	0,00 %
Inkomster		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter		0,00	25 000,00		25 000,00	0,00	25 000,00	
Pedersöre Activity Center								
Utgifter	75 000,00	0,00	75 000,00	0,00	75 000,00	798,90	74 201,10	1,07 %
Inkomster		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter		0,00	75 000,00		75 000,00	798,90	74 201,10	
Bennäs-Östensö skola								
Utgifter	5 100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	100 000,00	869,70	99 130,30	0,02 %
Inkomster			0,00		0,00		0,00	
Nettoutgifter			100 000,00		100 000,00	869,70	99 130,30	
Fastigheter, försäljning								
Utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Inkomster	0,00	0,00	0,00		0,00	32 000,00	-32 000,00	
Nettoutgifter			0,00		0,00	-32 000,00	32 000,00	
Maskindepån								
Utgifter	310 000,00	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00	30 716,44	-10 716,44	9,91 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	310 000,00	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00	30 716,44	-10 716,44	
Energieffektiveringar av fastigheter								
Utgifter	100 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	36 786,31	13 213,69	36,79 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	100 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	36 786,31	13 213,69	
Flynbo Källby								
Utgifter	16 032,00	0,00	12 000,00	4 032,00	16 032,00	16 809,75	-777,75	104,85 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	16 032,00	0,00	12 000,00	4 032,00	16 032,00	16 809,75	-777,75	
Välfärdsstation, östra serviceområdet								
Utgifter	850 000,00	0,00	50 000,00	800 000,00	850 000,00	486 297,45	363 702,55	57,21 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	850 000,00	0,00	50 000,00	800 000,00	850 000,00	486 297,45	363 702,55	

	Kostnads-beräkning o förändr.	Användn. under tidigare år	2018					Använt av kostnadsb. 31.12
			Ursprunglig budget	Förändr. i budgeten	Budget efter förändr.	Användning	Awikelse	
Kommungården i Bennäs, Info-disk								
Utgifter	15 000,00	0,00	0,00	15 000,00	15 000,00	11 628,77	3 371,23	77,53 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	15 000,00	0,00	0,00	15 000,00	15 000,00	11 628,77	3 371,23	
Purmohemmet								
Utgifter	30 000,00	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	30 000,00	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00	
Pedersöre gymnasium och Sursik skola								
Utgifter	470 000,00	0,00	20 000,00	15 000,00	35 000,00	36 655,82	-1 655,82	7,80 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	470 000,00	0,00	20 000,00	15 000,00	35 000,00	36 655,82	-1 655,82	
Kyrkoby skola tillbyggnad								
Utgifter	3 700 000,00	21 438,24	50 000,00	-15 000,00	35 000,00	16 434,71	18 565,29	1,02 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	3 700 000,00	21 438,24	50 000,00	-15 000,00	35 000,00	16 434,71	18 565,29	
Kommungården i Bennäs								
Utgifter	80 000,00	0,00	80 000,00	-19 032,00	60 968,00	0,00	60 968,00	0,00 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	80 000,00	0,00	80 000,00	-19 032,00	60 968,00	0,00	60 968,00	
Aktikahallen								
Utgifter	95 000,00	92 680,10	0,00	0,00	0,00	1 771,59	-1 771,59	99,42 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	95 000,00	92 680,10	0,00	0,00	0,00	1 771,59	-1 771,59	
Esse Möbel								
Utgifter	80 000,00	0,00	80 000,00	0,00	80 000,00	1 369,00	78 631,00	1,71 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	80 000,00	0,00	80 000,00	0,00	80 000,00	1 369,00	78 631,00	
Pedersheim								
Utgifter	3 450 000,00	455 876,47	2 200 000,00	0,00	2 200 000,00	2 354 818,85	-154 818,85	81,47 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	3 450 000,00	455 876,47	2 200 000,00	0,00	2 200 000,00	2 354 818,85	-154 818,85	
Lepplax skola, tillbyggnad								
Utgifter	315 927,00	10 660,26	260 000,00	45 927,00	305 927,00	305 301,76	625,24	100,01 %
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	315 927,00	10 660,26	260 000,00	45 927,00	305 927,00	305 301,76	625,24	

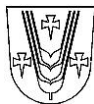
	Kostnads-beräkning o förändr.	Användn. under tidigare år	2018				Användning	Awikelse	Använt av kostnadsb. 31.12
			Ursprunglig budget	Förändr. i budgeten	Budget efter förändr.				
Edsevö skola									
Utgifter	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	8 368,94	41 631,06	16,74 %	
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nettoutgifter	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	8 368,94	41 631,06		
Källby-Heimbacka skola									
Utgifter	30 000,00	3 227,84	30 000,00	0,00	30 000,00	8 633,74	21 366,26	39,54 %	
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nettoutgifter	30 000,00	3 227,84	30 000,00	0,00	30 000,00	8 633,74	21 366,26		
Förnyande av fastighetsautomatik									
Utgifter	16 000,00	0,00	16 000,00	0,00	16 000,00	37 051,59	-21 051,59	231,57 %	
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nettoutgifter	16 000,00	0,00	16 000,00	0,00	16 000,00	37 051,59	-21 051,59		
Bibliotekshuset i Esse									
Utgifter	60 000,00	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00 %	
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nettoutgifter	60 000,00	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	40 000,00		
Purmo skola									
Utgifter	5 750 000,00	5 494 016,00	250 000,00	0,00	250 000,00	206 956,39	43 043,61	99,15 %	
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nettoutgifter	5 750 000,00	5 494 016,00	250 000,00	0,00	250 000,00	206 956,39	43 043,61		
Fast egendom									
Köp av markområden									
Utgifter	500 000,00		500 000,00	0,00	500 000,00	228 446,00	271 554,00	45,69 %	
Inkomster	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	100 000,00	191 244,39	91 244,39	191,24 %	
Nettoutgifter	400 000,00		400 000,00	0,00	400 000,00	37 201,61	362 798,39	9,30 %	
Löseegendom									
Köp av anläggningstillgångar totalt									
Utgifter	237 000,00		237 000,00	0,00	237 000,00	166 255,30	70 744,70	70,15 %	
Inkomster	0,00		0,00	0,00	0,00	838,71	-838,71	0,00 %	
Nettoutgifter	237 000,00		237 000,00	0,00	237 000,00	165 416,59	71 583,41	69,80 %	
Skolornas ADB									
Utgifter			30 000,00		30 000,00	30 497,14	-497,14		
Inkomster			0,00		0,00	0,00	0,00		
Nettoutgifter			30 000,00		30 000,00	30 497,14	-497,14		
Köksutrustning									
Utgifter			26 500,00	0,00	26 500,00	25 177,28	1 322,72		
Inkomster			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nettoutgifter			26 500,00	0,00	26 500,00	25 177,28	1 322,72		

	Kostnads-beräkning o förändr.	Användn. under tidigare år	2018				Använt av kostnadsb. 31.12	
			Ursprunglig budget	Förändr. i budgeten	Budget efter förändr.	Användning		Awikelse
Hemservice bil								
Utgifter			22 000,00	0,00	22 000,00	23 898,69	-1 898,69	
Inkomster			0,00	0,00	0,00	838,71	838,71	
Nettoutgifter			22 000,00	0,00	22 000,00	23 059,98	-1 059,98	
Datautrustning till förskolor och daghem								
Utgifter			10 000,00		10 000,00	0,00	10 000,00	
Inkomster			0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter			10 000,00		10 000,00	0,00	10 000,00	
Grundläggande utbildning, kopiatorer								
Utgifter			10 000,00		10 000,00	3 705,90	6 294,10	
Inkomster			0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter			10 000,00		10 000,00	3 705,90	6 294,10	
Skolornas inventarier								
Utgifter			20 000,00	0,00	20 000,00	19 777,74	222,26	
Inkomster					0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter			20 000,00		20 000,00	19 777,74	222,26	
Bärbara datorer Pedersöre gymnasium								
Utgifter			25 000,00	0,00	25 000,00	24 920,00	80,00	
Inkomster					0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter			25 000,00		25 000,00	24 920,00	80,00	
Inledande av systembyte (ekonomi- och HR-löner)								
Utgifter			83 500,00	0,00	83 500,00	38 278,55	45 221,45	
Inkomster					0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter			83 500,00		83 500,00	38 278,55	45 221,45	
Uppgradering av adb-system								
Utgifter			10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00	
Inkomster			0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter			10 000,00		10 000,00	0,00	10 000,00	
Värdepapper								
Aktier och andelar								
Utgifter			95 000,00	40 000,00	135 000,00	1 047,81	133 952,19	
Inkomster			0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter			95 000,00	40 000,00	135 000,00	1 047,81	133 952,19	

	Kostnads-beräkning o förändr.	Användn. under tidigare år	2018				Använt av kostnadsb. 31.12	
			Ursprunglig budget	Förändr. i budgeten	Budget efter förändr.	Användning		Awikelse
Övr.utg.med lång verkningstid								
Specialprojekt								
Utgifter	140 000,00		100 000,00	-40 000,00	60 000,00	50 376,56	9 623,44	35,98 %
Inkomster	0,00		0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	140 000,00		100 000,00		60 000,00	50 376,56	9 623,44	
Tekniska nämnden								
Publik egendom totalt								
Utgifter	874 000,00		874 000,00	0,00	874 000,00	914 415,14	-40 415,14	104,62 %
Inkomster			0,00	0,00	0,00	20 189,36	-20 189,36	
Nettoutgifter	874 000,00		874 000,00	0,00	874 000,00	894 225,78	-20 225,78	102,31 %
Byggnade av vägar								
Utgifter	350 000,00		350 000,00	0,00	350 000,00	364 228,24	-14 228,24	104,07 %
Inkomster			0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter			350 000,00		350 000,00	364 228,24	-14 228,24	
Asfaltering								
Utgifter	180 000,00		180 000,00	0,00	180 000,00	182 181,23	-2 181,23	101,21 %
Inkomster								
Nettoutgifter			180 000,00		180 000,00	182 181,23	-2 181,23	
Vägbelysning								
Utgifter	175 000,00		175 000,00	0,00	175 000,00	164 056,41	10 943,59	93,75 %
Inkomster								
Nettoutgifter			175 000,00		175 000,00	164 056,41	10 943,59	
Parker, plantering								
Utgifter	30 000,00		30 000,00	0,00	30 000,00	34 469,07	-4 469,07	114,90 %
Inkomster								
Nettoutgifter			30 000,00		30 000,00	34 469,07	-4 469,07	
Maskiner och transportmedel								
Utgifter	89 000,00		89 000,00	0,00	89 000,00	109 237,37	-20 237,37	
Inkomster	0,00					20 189,36	-20 189,36	
Nettoutgifter	89 000,00		89 000,00		89 000,00	89 048,01	-48,01	100,05 %
Övrig kommunal teknik								
Utgifter	50 000,00		50 000,00	0,00	50 000,00	60 242,82	-10 242,82	120,49 %
Inkomster	0,00		0,00		0,00	0,00	0,00	
Nettoutgifter	50 000,00		50 000,00	0,00	50 000,00	60 242,82	-10 242,82	
Investering totalt								
Utgifter			5 224 000,00	845 927,00	6 069 927,00	4 921 810,52	1 148 116,48	
Inkomster			100 000,00	0,00	100 000,00	244 272,46	-144 272,46	

3.8.3 Budgetjämförelse för resultaträkningsdelen

Tablå över budgetens resultaträkningsdel

	Ursprunglig budget	Förändringar i budgeten	Budget efter förändringar	Utfall	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	24 615 942,00	-75 000,00	24 540 942,00	23 436 309,88	-1 104 632,12
Försäljningsintäkter	13 481 536,00	-75 000,00	13 406 536,00	12 438 829,27	-967 706,73
Avgiftsintäkter	2 136 890,00	-200 000,00	1 936 890,00	1 746 822,73	-190 067,27
Understöd och bidrag	871 930,00	200 000,00	1 071 930,00	1 242 194,91	170 264,91
Övriga verksamhetsintäkter	8 125 586,00	0,00	8 125 586,00	8 008 462,97	-117 123,03
Tillverkning för eget bruk	207 266,00	0,00	207 266,00	154 662,57	-52 603,43
Verksamhetens kostnader	-83 572 202,00	-1 095 730,00	-84 667 932,00	-83 677 589,35	990 342,65
Personalkostnader	-26 527 680,00	25 000,00	-26 502 680,00	-26 401 354,40	101 325,60
Löner och arvoden	-21 093 180,00	19 500,00	-21 073 680,00	-20 935 480,50	138 199,50
Lönebikostnader	-5 434 500,00	5 500,00	-5 429 000,00	-5 465 873,90	-36 873,90
Pensionskostnader	-4 572 180,00	4 300,00	-4 567 880,00	-4 571 424,49	-3 544,49
Övriga lönebikostnader	-862 320,00	1 200,00	-861 120,00	-894 449,41	-33 329,41
Köp av tjänster	-42 837 922,00	-1 082 330,00	-43 920 252,00	-43 895 731,75	24 520,25
Material, förnödenheter och varor	-3 511 227,00	0,00	-3 511 227,00	-3 612 525,08	-101 298,08
Understöd	-4 039 680,00	0,00	-4 039 680,00	-3 066 244,30	973 435,70
Övriga verksamhetskostnader	-6 655 693,00	-38 400,00	-6 694 093,00	-6 701 733,82	-7 640,82
Verksamhetsbidrag	-58 748 994,00	-1 170 730,00	-59 919 724,00	-60 086 616,90	-166 892,90
Skatteinkomster	35 400 000,00	-900 000,00	34 500 000,00	34 205 556,14	-294 443,86
Statsandelar	25 400 000,00	400 000,00	25 800 000,00	25 728 144,00	-71 856,00
Finansiella intäkter och kostnader	104 700,00	30 000,00	134 700,00	214 491,55	79 791,55
Ränteintäkter	70 000,00	0,00	70 000,00	44 529,72	-25 470,28
Övriga finansiella intäkter	300 000,00	0,00	300 000,00	199 886,25	-100 113,75
Räntekostnader	-200 000,00	30 000,00	-170 000,00	-3 077,28	166 922,72
Övriga finansiella kostnader	-65 300,00	0,00	-65 300,00	-26 847,14	38 452,86
Årsbidrag	2 155 706,00	-1 640 730,00	514 976,00	61 574,79	-453 401,21
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 045 680,00	0,00	-2 045 680,00	-2 013 270,94	32 409,06
Avskrivningar enligt plan	-2 045 680,00	0,00	-2 045 680,00	-2 013 270,94	32 409,06
Räkenskapsperiodens resultat	110 026,00	-1 640 730,00	-1 530 704,00	-1 951 696,15	-420 992,15
Förändringar i reserver och fonder	41 000,00	0,00	41 000,00	44 879,74	3 879,74
Ökn.(-) el. minskning (+) av avskr.diff.	41 000,00	0,00	41 000,00	44 879,74	3 879,74
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	151 026,00	-1 640 730,00	-1 489 704,00	-1 906 816,41	-417 112,41

3.8.4 Budgetjämförelse för finansieringsdelen

Tablå över finansieringsdelen

	Budget	Budget- ändringar	Budget- efter ändringar	Utfall	Avvikelse
Verksamhet och investeringar					
Internt tillförda medel					
Årsbidrag	2 155 706,00	-1 640 730,00	514 976,00	61 574,79	-453 401,21
Korrektivposter till internt tillförda medel	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-60 258,35	139 741,65
Investeringarnas kassaflöde					
Investeringsutgifter	-5 224 000,00	-845 927,00	-6 069 927,00	-4 921 810,52	1 148 116,48
Finansieringsandelar för investeringar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	100 000,00	0,00	100 000,00	244 272,46	144 272,46
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-3 168 294,00	-2 486 657,00	-5 654 951,00	-4 676 221,62	978 729,38
Finansieringens kassaflöde					
Förändring i utlåningen					
Ökning av utlåningen	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-145 265,00	-54 735,00
Minskning av utlåningen	120 000,00	0,00	120 000,00	329 197,23	-209 197,23
Förändringar av lånestocken					
Ökning av långfristiga lån	5 500 000,00	0,00	5 500 000,00	0,00	5 500 000,00
Minskning av långfristiga lån	-1 500 000,00	0,00	-1 500 000,00	-200 000,00	-1 300 000,00
Förändringar av kortfristiga lån	0,00	0,00	0,00	2 682 430,49	-2 682 430,49
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital				-21 594,14	21 594,14
Förändringar av fordringar	0,00	0,00	0,00	124 865,59	-124 865,59
Förändring av räntefria skulder	0,00	0,00	0,00	1 139 996,92	-1 139 996,92
Finansieringens kassaflöde	3 920 000,00		3 920 000,00	3 909 631,09	10 368,91

Sammandrag av utfallet av anslag och beräknade inkomster som fullmäktige godkänt

Tusental	Anslag						Beräknade inkomster				
	Urspr. budget	Förändring i budgeten	Budget efter förändring	Utfall	Avvikelse	Urspr. budget	Förändring i budgeten	Budget efter förändring	Utfall	Avvikelse	
DRIFTSEKONOMIDEL											
Kommunstyrelsen											
Centralvalnämnden	N 76		76	22	54	50		50	17	-33	
Revisorerna	N 24		24	21	3						
Allmän förvaltning	N 2 479	-156	2 323	2 207	116	444	-76	368	315	-53	
Ekonomiförvaltning	N 5 008	105	5 113	5 126	-13	4 733	-34	4 699	4 704	5	
Avbytar-service	N 7 478		7 478	6 348	1 130	7 610		7 610	6 506	-1 104	
Utvecklingsprojekt	N 182		182	165	17				3	3	
Landsbygdsnämnden											
Utvecklande av gårdsbruket	N 308		308	266	42	221		221	180	-41	
Dagvårds- och utbildningsnämnden											
Förvaltning	N 566		566	588	-22						
Småbarnspedagogik	N 6 987	31	7 018	7 000	18	968	-184	784	780	-4	
Förskoleundervisning	N 2 198	-138	2 060	2 048	12	874		874	906	32	
Morgon- o eftermiddagsverk	N 449	-63	386	378	8	148		148	142	-6	
Grundläggande utbildning	N 15 014	166	15 180	15 325	-145	118	6	124	212	88	
Gymnasieundervisning	N 1 637		1 637	1 616	21	154		154	121	-33	
Projektverksamhet	N 150		150	236	-86	87		87	172	85	
Övrig undervisning	N 114	20	134	125	9						
Social- och hälsovård											
Förvaltning	N 23		23	30	-7						
Äldreomsorg	N 7 874	100	7 974	7 882	92						
Socialomsorg	N 5 496		5 496	5 829	-333						
Övrig socialverksamhet	N 236		236	111	125	365	200	565	543	-22	
Hälso- och sjukvård	N 9 733	300	10 033	9 706	327						
Miljöhälsovård	N 246		246	202	44						
Specialsjukvård											
Specialsjukvård	N 8 715	600	9 315	9 410	-95						
Tekniska nämnden											
Förvaltning	N 307	1	308	303	5	50		50	53	3	
Mätning och planläggning	N 62		62	65	-3						
Lokaltjänster byggnader	N 3 062	65	3 127	3 396	-269	7 226	0	7 226	7 161	-65	
Trafikleder	N 909	30	939	946	-7	167		167	140	-27	
Markområden	N 207	11	218	234	-16	612	6	618	531	-87	
Övrig verksamhet	N 507	12	519	538	-19	691	4	695	700	5	
Brand- och räddningsväsendet	N 800	17	817	817	0						
Miljö- och byggnadsnämnden											
Byggnadstillsyn	N 237		237	239	-2	117		117	136	19	
Miljövärd	N 128		128	105	23	21		21	35	14	
Kultur- och idrottsnämnden											
Förvaltning	N 76	1	77	63	14						
Bibliotek och projekt	N 723	-11	712	730	-18	6		6	19	13	
Medborgarinstitutet	N 590		590	609	-19	121		121	130	9	
Kulturarbete	N 120	4	124	152	-28	14	2	16	48	32	
Ungdomsarbete	N 169		169	159	10	6		6	10	4	
Idrottsarbete	N 683		683	681	2	21		21	26	5	
Korrektivposter försäljn.förlust/vinst				-21	21	-200		-200	-81	119	
RESULTATRÄKNINGSDEL											
Skatteinkomster						35 400	-900	34 500	34 206	-294	
Statsandelar						25 400	400	25 800	25 728	-72	
Ränteintäkter						70		70	45	-25	
Övriga finansiella intäkter						300		300	200	-100	
Räntekostnader	200	-30	170	3	167						
Övriga finansiella kostnader	65		65	27	38						

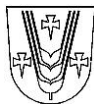
Tusental	Anslag		Förändring i budgeten	Budget efter förändring	Utfall	Avvikelse	Beräknade inkomster				
	Urspr. budget	1)					Urspr. budget	Förändring i budgeten	Budget efter förändring	Utfall	Avvikelse
INVESTERINGSDEL											
Husbyggnad											
Planeringsanslag	25			25	0	25					
Pedersöre Activity Center	75			75	1	74					
Bennäs-Östensö skola	100			100	1	99					
Fastigheter, försäljning									32	32	
Maskindepån	20			20	31	-11					
Energieffektiviseringar av fastighet	50			50	37	13					
Flynbo Kållby	12	4		16	17	-1					
Välståndsstation, östra serviceområde	50	800		850	486	364					
Kommungården i Bennäs, info-dokumentation	0	15		15	12	3					
Purmo hemmet	10			10	0	10					
Pedersöre gymn., Sursik	20	15		35	37	-2					
Kyrkobyskola tillbyggnad	50	-15		35	16	19					
Kommungården i Bennäs	80	-19		61	0	61					
Aktikahallen	0			0	2	-2					
Esse Möbel	80			80	1	79					
Pedersheim	2 200			2 200	2 355	-155					
Lepplax skola, tillbyggnad	260	46		306	305	1					
Edsevö skola	50			50	8	42					
Kållby-Heimbacka skola	30			30	9	21					
Förnyande av fastigh.automat.	16			16	37	-21					
Bibliotekshuset i Esse	40			40	0	40					
Purmo skola nybyggnad	250			250	207	43					
Fast egendom											
Köp av markområden	500			500	228	272	100		100	191	91
Löseegendom	237			237	166	71				1	1
Samkommuner	0			0	0	0					
Värdepapper											
Aktier och andelar	95	40		135	1	134					
Övriga utgifter med lång verkningstid											
Specialprojekt	100	-40		60	50	10					
Tekniska nämnden											
Publik egendom											
Byggnad av vägar	350			350	364	-14					
Asfaltering	180			180	182	-2					
Vägbelysning	175			175	164	11					
Parker, plantering	30			30	35	-5					
Maskiner o transportmedel	89			89	109	-20				20	20
Övrig kommunal teknik											
Övrig kommunal teknik	50			50	60	-10					
FINANSIERINGSDEL											
Förändring av utlåning											
Ökning av utlåning	200			200	145	55					
Minskning av utlåning							120		120	329	209
Förändring av lånestocken											
Ökning av långfristiga lån							5 500		5 500	0	-5 500
Minskning av långfristiga lån	1 500			1 500	200	1 300					
Förändring av kortfristiga lån							0		0	2 682	2 682
Inverkan på likviditeten	752	-2 487		-1 735	-2 010	275	0	0	0	0	0
TOTALT	91 514	-576		90 938	86 943	3 995	91 514	-576	90 938	86 943	-3 995
1) N = bindande nettoanslag											

4. Bokslutskalkyler

4.1 Resultaträkning

	1.1-31.12.2018	1.1-31.12.2017
Verksamhetens intäkter	12 983 990,44	13 522 967,91
Försäljningsintäkter	7 996 350,88	8 566 867,22
Avgiftsintäkter	1 738 418,87	1 866 841,86
Understöd och bidrag	1 242 194,91	872 116,15
Övriga verksamhetsintäkter	2 007 025,78	2 217 142,68
Tillverkning för eget bruk	154 558,17	112 619,91
Verksamhetens kostnader	-73 225 165,51	-72 746 202,92
Personalkostnader	-26 401 354,40	-26 604 463,30
Löner och arvoden	-20 935 480,50	-20 992 810,64
Lönebikostnader	-5 465 873,90	-5 611 652,66
Pensionskostnader	-4 571 424,49	-4 659 821,40
Övriga lönebikostnader	-894 449,41	-951 831,26
Köp av tjänster	-39 451 886,83	-38 820 296,00
Material, förnödenheter och varor	-3 612 581,40	-3 460 802,04
Understöd	-3 066 244,30	-3 064 386,52
Övriga verksamhetskostnader	-693 098,58	-796 255,06
Verksamhetsbidrag	-60 086 616,90	-59 110 615,10
Skatteinkomster	34 205 556,14	35 562 519,73
Statsandelar	25 728 144,00	25 471 922,00
Finansiella intäkter och kostnader	214 491,55	275 079,31
Ränteintäkter	44 529,72	56 315,35
Övriga finansiella intäkter	199 886,25	200 449,98
Räntekostnader	-3 077,28	41 191,36
Övriga finansiella kostnader	-26 847,14	-22 877,38
Årsbidrag	61 574,79	2 198 905,94
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 013 270,94	-1 916 897,38
Avskrivningar enligt plan	-1 981 407,39	-1 916 897,38
Nedskrivningar	-31 863,55	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	-1 951 696,15	282 008,56
Förändringar i reserver och fonder	44 879,74	44 879,75
Ökning eller minskning av avskrivningsdifferens	44 879,74	44 879,75
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-1 906 816,41	326 888,31

4.2 Finansieringsanalys

	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	61 574,79	2 198 905,94
Korrektivposter till internt tillförda medel	-60 258,35	-163 787,73
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-4 921 810,52	-6 110 143,58
Finansieringsandelar för investeringar	0,00	140 690,00
Försäljningsinkomster av tillgångar bland best. aktiva	244 272,46	186 230,00
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-4 676 221,62	-3 748 105,37
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	-145 265,00	-312 000,00
Minskning av utlåning	329 197,23	169 739,39
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	0,00	0,00
Minskning av långfristiga lån	-200 000,00	-4 201 892,03
Förändring av kortfristiga lån	2 682 430,49	10 317 569,51
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	-21 594,14	-14 952,44
Förändring av fordringar	124 865,59	212 619,24
Förändring av räntefria skulder	1 139 996,92	1 073 947,47
Finansieringens kassaflöde	3 909 631,09	7 245 031,14
Förändring av likvida medel	-766 590,54	3 496 925,77
Förändring av likvida medel		
Likvida medel 31.12	3 226 122,75	3 992 713,29
Likvida medel 1.1	3 992 713,29	495 787,52
	-766 590,54	3 496 925,77

4.3 Balansräkning

Balansrapport 31.12.2018

	31.12.2018	31.12.2017
AKTIVA	73 864 629,37	72 215 492,25
A BESTÅENDE AKTIVA	67 181 055,24	64 522 739,16
I Immateriella tillgångar	698 796,53	848 106,75
1. Immateriella rättigheter	0,00	1 427,08
2. Övriga utgifter med lång verkningstid	698 796,53	691 596,41
3. Förskottsbetalningar	0,00	155 083,26
II Materiella tillgångar	51 412 269,02	48 539 481,14
1. Mark- och vattenområden	8 556 377,55	8 499 522,80
2. Byggnader	32 508 720,94	33 112 767,99
3. Fasta konstruktioner och anordningar	5 754 301,98	5 349 830,42
4. Maskiner och inventarier	985 731,73	993 477,02
6. Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	3 607 136,82	583 882,91
III Placeringar	15 069 989,69	15 135 151,27
1. Aktier och andelar	11 686 031,00	11 685 283,19
3. Övriga lånefordringar	3 348 858,69	3 415 068,08
4. Övriga fordringar	35 100,00	34 800,00
B FÖRVALTADE MEDEL	0,00	0,00
C RÖRLIGA AKTIVA	6 683 574,13	7 692 753,09
II Fordringar	3 457 451,38	3 700 039,80
Långfristiga fordringar	1 051 954,76	1 307 757,60
1. Kundfordringar	56 320,01	70 400,01
2. Lånefordringar	847 634,75	965 357,59
3. Övriga fordringar	148 000,00	272 000,00
Kortfristiga fordringar	2 405 496,62	2 392 282,20
1. Kundfordringar	1 156 563,82	1 258 198,58
2. Lånefordringar	11 500,00	11 500,00
3. Övriga fordringar	1 012 305,17	1 080 591,56
4. Resultatregleringar	225 127,63	41 992,06
III Finansiella värdepapper	105,35	105,71
4. Övriga värdepapper	105,35	105,71
IV Kassa och bank	3 226 017,40	3 992 607,58

	31.12.2018	31.12.2017
PASSIVA	73 864 629,37	72 215 492,25
A EGET KAPITAL	34 428 250,69	36 335 067,10
I Grundkapital	22 835 014,53	22 835 014,53
IV Övriga egna fonder	1 340 300,00	1 340 300,00
V Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	12 159 752,57	11 832 864,26
VI Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-1 906 816,41	326 888,31
B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	861 453,85	906 333,59
1. Avskrivningsdifferens	861 453,85	906 333,59
D FÖRVALTAT KAPITAL	486 027,17	507 621,31
1. Statens uppdrag	0,00	690,00
2. Donationsfondernas kapital	486 027,17	506 931,31
E FRÄMMANDE KAPITAL	38 088 897,66	34 466 470,25
I Långfristigt	0,00	50 000,00
2. Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	0,00	50 000,00
3. Lån från offentliga samfund	0,00	0,00
7. Övriga skulder	0,00	0,00
II Kortfristigt	38 088 897,66	34 416 470,25
2. Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	29 050 000,00	26 517 569,51
3. Lån från offentliga samfund	0,00	0,00
5. Erhållna förskott	35 228,88	28 600,09
6. Skulder till leverantörer	4 131 954,19	4 303 478,04
7. Övriga skulder	1 021 483,11	495 935,09
8. Resultatregleringar	3 850 231,48	3 070 887,52

4.4 Koncernkalkyler

Koncernresultaträkning

	2018	2017
Verksamhetens intäkter	28 447 012,00	28 459 629,00
Verksamhetens kostnader	-86 332 481,00	-85 473 250,00
Andel av intressesamfundens vinst/förlust	53 138,00	89 698,00
Verksamhetsbidrag	-57 832 331,00	-56 923 923,00
Skatteinkomster	34 205 556,00	35 562 520,00
Statsandelar	25 728 144,00	25 471 922,00
Finansiella intäkter och kostnader	-81 466,00	-21 905,00
Ränteintäkter	17 265,00	33 856,00
Övriga finansiella intäkter	166 160,00	165 238,00
Räntekostnader	-97 347,00	-57 414,00
Övriga finansiella kostnader	-167 544,00	-163 585,00
Årsbidrag	2 019 903,00	4 088 614,00
Avskrivningar och nedskrivningar	-3 522 314,00	-3 454 355,00
Avskrivning enligt plan	-3 522 314,00	-3 454 355,00
Nedskrivningar		
Extraordinära poster	-41 520,00	43 958,00
Räkenskapsperiodens resultat	-1 543 931,00	678 217,00
Bokslutsposter	66 184,00	-136 940,00
Räkenskapsperiodens skatter	-78 647,00	-36 696,00
Latenta skatter	-2 853,00	32 186,00
Minoritetsandelar	-1 225,00	464,00
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-1 560 472,00	537 231,00

Koncernens finansieringsanalys

	2018	2017
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	2 019 903	4 088 614
Extraordinära poster	-41 520	43 958
Räkenskapsperiodens skatter	-78 647	-36 696
Korrektivposter till internt tillförda medel	-221 193	-296 111
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-7 837 532	-9 339 194
Finansieringsandelar för investeringar	113 995	189 920
Försäljningsinkomster av tillgångar bland best. aktiva	330 281	251 960
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-5 714 712	-5 097 549
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	-52 000	
Minskning av utlåningen	169 722	40
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	1 095 347	1 882 634
Minskning av långfristiga lån	-876 392	-4 629 645
Förändring av kortfristiga lån	3 711 471	9 549 179
Förändringar i eget kapital	0	0
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	392	-19 323
Förändring av omsättningstillgångar	-33 681	35 010
Förändring av fordringar	-172 134	88 887
Förändring av räntefria skulder	1 214 597	1 414 623
Finansieringens kassaflöde	5 057 321	8 321 405
Förändring av likvida medel	-657 391	3 223 856
Förändring av likvida medel		
Likvida medel 31.12	5 853 175	6 510 566
Likvida medel 1.1	6 510 566	3 286 710
	-657 391	3 223 856

Koncernbalansräkning

	31.12.2018	31.12.2017
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIV	83 504 690	80 063 013
Immateriella tillgångar	766 097	922 438
Immateriella rättigheter	34 012	36 995
Övriga utgifter med lång verkningstid	732 085	730 360
Förskottsbetalningar	0	155 083
Materiella tillgångar	81 192 382	77 430 453
Mark- och vattenområden	9 228 272	9 120 285
Byggnader	57 843 859	58 697 257
Fasta konstruktioner och anordningar	5 754 302	5 349 830
Maskiner och inventarier	1 852 860	1 938 823
Övriga materiella tillgångar	532 997	602 022
Förskottsbetalningar o. pågående nyanläggningar	5 980 092	1 722 236
Placeringar	1 546 211	1 710 122
Övriga aktier och andelar	487 144	651 355
Övriga lånefordringar	306 657	306 657
Övriga fordringar	51 220	50 920
Andel i intressesamfund	701 190	701 190
FÖRVALTADE MEDEL	204 545	179 849
Statens uppdrag	96 940	91 261
Donationsfondernas särskilda täckning	104 855	85 887
Övriga förvaltade medel	2 750	2 701
RÖRLIGA AKTIVA	11 719 169	12 170 745
Omsättningstillgångar	283 598	249 917
Material och förnödenheter	83 079	83 163
Varor under tillverkning	53 028	19 177
Färdiga produkter/varor	68 469	69 489
Övriga omsättningstillgångar	79 022	78 088
Förskottsbetalningar	0	0
Fordringar		
Långfristiga fordringar	1 060 126	1 319 953
Kundfordringar	56 320	70 400
Lånefordringar	847 635	965 358
Övriga fordringar	156 171	284 195
Resultatregleringar		
Kortfristiga fordringar	4 522 270	4 090 309
Kundfordringar	2 939 412	2 466 089
Lånefordringar	5 233	5 188
Övriga fordringar	1 240 407	1 468 308
Latenta skattefordringar		
Resultatregleringar	337 218	150 724
Finansiella värdepapper	915 608	898 537
Aktier och andelar		
Placeringar i penningmarknadsinstrument	16 545	11 088
Masskuldebrevslånefordringar		
Övriga värdepapper	899 063	887 449
Kassa och bank	4 937 567	5 612 029
AKTIVA TOTALT	95 428 404	92 413 607

PASSIVA		
EGET KAPITAL	37 754 658	39 882 498
Grundkapital	22 835 015	22 835 015
Uppskrivningsfond	365 512	365 512
Övriga egna fonder	2 064 653	3 490 639
Överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder	14 049 950	12 654 101
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-1 560 472	537 231
MINORITETSANDELAR	235 239	254 576
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVERINGAR	0	0
Avskrivningsdifferens	0	0
Reserver	0	0
AVSÄTTNINGAR	85 364	133 720
Avsättningar för pensioner	0	0
Övriga avsättningar	85 364	133 720
FÖRVALTAT KAPITAL	722 900	697 813
Statens uppdrag	96 942	91 958
Donationsfondernas kapital	622 233	602 123
Övrigt förvaltad kapital	3 725	3 732
FRÄMMANDE KAPITAL	56 630 243	51 445 000
Långfristigt	13 427 380	11 670 400
Masskuldebrevslån	0	0
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	9 642 722	8 172 236
Lån från offentliga samfund	158 242	211 824
Lån från övriga kreditgivare	0	0
Erhållna förskott	0	0
Skulder till leverantörer	0	0
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	3 626 416	3 286 340
Resultatregleringar	0	0
Kortfristigt	43 202 863	39 774 600
Masskuldebrevslån	0	0
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	31 491 120	28 977 500
Lån från offentliga samfund	39 560	39 658
Lån från övriga kreditgivare	0	0
Erhållna förskott	70 888	96 732
Skulder till leverantörer	5 206 755	5 565 184
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	1 446 948	1 032 924
Resultatregleringar	4 907 372	4 025 235
Latenta skatteskulder	40 220	37 367
PASSIVA TOTALT	95 428 404	92 413 607

5. Noter

NOTER ANGÅENDE TILLÄMPADE BOKSLUTSPRINCIPER

Not 1

Värderings- och periodiseringsprinciper och metoder

- Som anskaffningskostnad för bestående aktiva har upptagits direkta anskaffningsutgiften minskad med avskrivningar enligt plan.
- Omsättningstillgångarna har värderats till anskaffningsvärde
- Kontogruppen Avgiftersintäker har sammanförts med Övriga försäljningsintäkter

NOTER TILL RESULTATRÄKNING

Not 2

Verksamhetens intäkter

	Koncern		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Allmän förvaltning	7 932 280,00	8 612 803,00	7 932 279,61	8 612 803,18
Social- och hälsovård	6 366 598,00	5 761 432,00	543 416,93	217 988,34
Undervisning och kultur	6 788 131,00	7 014 775,00	1 670 161,97	1 815 130,11
Samhällstjänster	5 554 467,00	5 351 010,00	2 658 415,91	2 705 389,44
Övriga tjänster	1 654 933,00	1 610 946,00	179 716,02	171 656,84
Sammanlagt	28 296 409,00	28 350 966,00	12 983 990,44	13 522 967,91

Not 3

Specifikation av skatteinkomsterna

	Ursprunglig budget	Budgetändring	Budget inklusive ändring	Bokförda skatteinkomster	Avvikelse
Skatteinkomster					
Kommunalskatt	30 300 000,00	-900 000,00	29 400 000,00	29 339 233,01	-60 766,99
Andel av intäkten av samfundskatt	2 900 000,00	0,00	2 900 000,00	2 664 756,25	-235 243,75
Fastighetsskatt	2 200 000,00	0,00	2 200 000,00	2 201 566,88	1 566,88
Skatteinkomster totalt	35 400 000,00	-900 000,00	34 500 000,00	34 205 556,14	-294 443,86

Grunderna för bestämmande av kommunalskatten

Skatteår	Inkomstskatteprocent	Beskattningsbar inkomst	Förändring %
2000	18,00	87 546	7,25
2001	18,00	94 433	7,87
2002	18,00	98 153	3,94
2003	18,00	98 929	0,79
2004	18,50	101 534	2,63
2005	18,50	105 206	3,61
2006	18,50	110 853	5,37
2007	18,50	118 556	6,50
2008	19,00	126 284	6,50
2009	19,00	124 260	-1,60
2010	19,50	126 509	1,80
2011	19,50	133 890	5,80
2012	19,50	139 099	3,90
2013	20,50	146 170	5,10
2014	20,50	148 471	1,60
2015	20,50	147 965	-0,20
2016	20,50	148 654	0,50
2017	20,50	148 532	-0,10
2018	20,50	151 459	1,97

Not 4**Specifikation av statsandelarna**

	Ursprunglig budget	Budgetändring	Budget inklusive ändring	Bokförda statsandelar	Avvikelse
Statsandelar					
Statsandel för kommunal basservice	19 100 000,00	400 000,00	19 500 000,00	19 441 175,00	-58 825,00
Utjämning av statsandel på basis av skatteinkomster	6 800 000,00	0,00	6 800 000,00	6 954 543,00	154 543,00
Utjämning till följd av systemändring	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-667 574,00	-167 574,00
	25 400 000,00	400 000,00	25 800 000,00	25 728 144,00	-71 856,00

Not 5**Avskrivningsplan 2018**

Immateriella tillgångar	Avskrivningsmetod	
Immateriella rättigheter	Lineär	5 år
Övriga utgifter med lång verkningstid		
ADB-program	Lineär	4 år
Brandbilar och utrustning som används i Pedersöre	Restvärdeavskrivning	20 %
Finansieringsandelar (Vägverket)	Lineär	20 år
Grundrenovering av lokaler/grundanskaffning av inventarier	Lineär	10 år
Övriga utgifter	Lineär	2 år
Materiella tillgångar		
Jord- och vattenområden	Ingen avskrivning	
Byggnader och konstruktioner		
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	Lineär	40 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	Lineär	30 år
Ekonomibygnader	Lineär	10 år
Fritidsbyggnader	Lineär	30 år
Bostadsbyggnader	Lineär	40 år
Grundrenoveringar som avskrivs separat	Lineär	10 år
Fasta konstruktioner och anordningar		
Vägar, parkeringsområden, torg och parker	Lineär	20 år
Broar, kajer och badinrättningar	Lineär	20 år
Övriga jord- och vattenkonstruktioner	Lineär	20 år
Vattendistributionsnät	Lineär	40 år
Avloppsnät	Lineär	40 år
Maskiner och anordningar vid vatten- och avloppsverk	Lineär	10 år
Vägbelysning, el- och telefonnät	Lineär	20 år
Övriga fasta maskiner och anordningar	Lineär	10 år
Maskiner och inventarier		
Traktorer, lastbilar och tunga arbetsmaskiner	Lineär	10 år
Övriga transportmedel	Lineär	4 år
ADB-utrustning	Lineär	3 år
Övriga maskiner och inventarier	Lineär	3 år
Övriga materiella nyttigheter		
Naturresurser	Avskrivning enligt användning	
Konst- och värdeföremål	Ingen avskrivning	
Aktiveringsgräns för investeringar och småanskaffningar		10 000 euro

Anm:

För objekt som inte omnämns i denna avskrivningsplan fastställer kommunstyrelsen en egen avskrivningsplan

Not 6**Vinst och förlust vid försäljning av tillgångar bland bestående aktiva**

	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Övriga verksamhetsintäkter				
Vinster från försäljning av mark- och vattenområden	40 599,53	163 787,73	40 599,53	163 787,73
Vinster från försäljning av byggnader	23 648,83	3 132,46	23 648,83	0,00
Övriga försäljningsvinster	16 983,07	7 516,18	16 956,38	0,00
Försäljningsvinster totalt	81 231,43	174 436,37	81 204,74	163 787,73
Övriga verksamhetskostnader				
Förlust vid försäljning av mark- och vattenområden	20 946,39		20 946,39	0,00
Förlust vid försäljning av byggnader	0,00	1 426,03	0,00	0,00
Övriga försäljningsförluster	309,80	264,32	0,00	0,00
Försäljningsförluster totalt	21 256,19	1 690,35	20 946,39	0,00

NOTER TILL BALANSRÄKNINGENS AKTIVA**Not 7 Uppgifter om bestående aktiva**

	Immateriella tillgångar			Materiella tillgångar						Placeringar				TOTALT	
	Immateriella rättigheter	Övr. utg. med lång verkn.tid	Förskotts- betalningar	Totalt	Mark- o. vatten- områden	Byggnader	Fasta konstrukt. och anlägg.	Maskiner och inventarier	Förskotts- betalningar och pågående nyanl.	Totalt	Aktier o andelar	Övriga lånefordringar	Övriga fordringar		Totalt
Oavskriven ans.käfningsutgift 1.1	1427	691596	655 083	848 407	8 489 523	33 112 768	5 349 830	993 477	583 883	48 539 481	11 685 283	3 415 068	34 800	15 935 151	64 522 739
Ökning under räkenskapsperioden	-	50 377	-	50 377	228 446	684 326	842 229	237 214	3 425 734	5 427 950	748	93 265	300	84 313	5 572 639
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Minskningar under räkenskapsperioden	-	-	655 083	655 083	171 591	8 351	-	4 072	402 480	586 484	-	159 474	-	159 474	901 052
Avskrivningar under räkenskapsperioden	1427	43 476	-	44 604	-	1 280 022	437 758	240 888	-	1 968 667	-	-	-	-	2 013 271
Nedskrivningar och deras återföringar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oavskriven ans.käfningsutgift 3.1.12	-	698 797	-	698 797	8 556 378	32 508 721	5 754 302	985 732	3 607 137	51 412 269	11 686 031	3 348 859	35 100	15 069 990	67 181 055
Uppskrivningar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BOKFÖRINGSVÄRDE 31.12	-	698 797	-	698 797	8 556 378	32 508 721	5 754 302	985 732	3 607 137	51 412 269	11 686 031	3 348 859	35 100	15 069 990	67 181 055

Not 8**Fordringar**

	2018		2017	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Fordringar på dottersamfund				
Kundfordringar		279 260,83		478 425,90
Lånefordringar	3 043 858,69	11 500,00	3 110 068,08	11 500,00
Övriga fordringar				
Resultatregleringar		153,14		178,22
Fordringar på samkommuner, i vilka kommunen är medlem				
Kundfordringar		3 899,48		253,94
Lånefordringar				
Övriga fordringar		0,00		171 899,22
Resultatregleringar		0,00		0,00
Fordringar på intresse- och andra ägar-intressesamfund				
Kundfordringar				
Lånefordringar	305 000,00	0,00	305 000,00	0,00
Övriga fordringar				
Resultatregleringar				

Not 9**Resultatregleringar fordringar**

	2018	2017
Räntor på lånefordringar	329,14	389,42
Arbetslöshetsförsäkringsfonden	0,00	32 117,50
Samfundsskatt	224 798,49	0,00
Övriga inkomster som inte erhållits	0,00	9 485,14
	225 127,63	41 992,06

Not 10**Finansiella värdepapper**

Övriga värdepapper	2018	2017
Återanskaffningspris	105,35	105,71
Bokföringsvärde	105,35	105,71
Differens	0,00	0,00

NOTER TILL BALANSRÄKNINGENS PASSIVA**Not 11****Eget kapital**

	Koncern		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Grundkapital	22 835 015,00	22 835 015,00	22 835 014,53	22 835 014,53
Förändring				
Grundkapital 31.12	22 835 015,00	22 835 015,00	22 835 014,53	22 835 014,53
Övrigt eget kapital				
Uppskrivningsfond 1.1	365 512,00	365 512,00	0,00	0,00
Förändring	0,00	0,00	0,00	0,00
Uppskrivningsfond 31.12	365 512,00	365 512,00	0,00	0,00
Fondkapital 1.1	3 490 639,00	3 651 483,00	1 340 300,00	1 340 300,00
Förändring	-1 425 986,00	-160 844,00	0,00	0,00
Fondkapital 31.12	2 064 653,00	3 490 639,00	1 340 300,00	1 340 300,00
Överskott från tidigare	14 049 950,00	12 654 101,00	12 159 752,57	11 832 864,26
Räkenskapsperiodens överskott	-1 560 472,00	537 231,00	-1 906 816,41	326 888,31
Eget kapital sammanlagt	37 754 658,00	39 882 498,00	34 428 250,69	36 335 067,10

Not 12**Skulder som förfaller till betalning efter 5 år**

	Koncern		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	7 014 040,00	6 523 550,00	0,00	0,00
Lån från offentliga samfund	0,00	13 396,00	0,00	0,00
	7 014 040,00	6 536 946,00	0,00	0,00

Not 13**Skulder till dottersamfund och samkommuner**

	2018		2017	
	Långfristigt	Kortfristigt	Långfristigt	Kortfristigt
Skulder till dottersamfund				
Erhållna förskott				
Leverantörsskulder		138 526,88		155 143,68
Övriga skulder		0,00		0,00
Resultatregleringar		0,00		0,00
Skulder till samkommuner där kommunen är medlem				
Erhållna förskott				
Leverantörsskulder		655 052,17		568 441,62
Övriga skulder		3 845,43		16 226,21
Resultatregleringar				
Skulder till intresse- och andra ägarintressesamfund				
Erhållna förskott				
Leverantörsskulder		6 199,47		5 620,90
Övriga skulder				
Resultatregleringar				

Not 14**Resultatregleringsskulder**

	2018	2017
Semesterlöneskuld	2 141 650,46	2 299 486,45
Periodiserade löner	0,00	192 216,90
Förskott på statsandelar	848 086,10	534 806,80
Kommunalskatt	737 951,38	0,00
Beskattningskostnader	54 554,58	0,00
Övriga	67 988,96	44 377,37
	3 850 231,48	3 070 887,52

NOTER ANGÅENDE SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER**Not 15****Hyresansvar**

	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Hyresansvar				
Hyresansvar totalt	252 500,99	276 593,55		
-andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	236 492,90	260 923,72		
-inlösningskyldighet som ingår i avtal				
Leasingansvar totalt	73 188,91	106 026,13	55 000,23	80 938,83
-andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	36 528,56	49 413,03	29 005,75	38 784,10
-varav finansieringsleasingansvar i anslutning till fastigheter			0,00	0,00
Totalt	325 689,90	382 619,68	55 000,23	80 938,83

Not 16**Av kommunen givna ansvarsförbindelser**

	Koncernen		Kommunen	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
För koncernsamfunds skulder				
Borgensförbindelser	7 790 730	7 653 295	7 638 583	7 495 109
För samägda samfunds skulder				
Borgensförbindelser	1 184 250	745 750	1 184 250	745 750
För intressebolagens skulder				
Borgensförbindelser	3 762	3 762	0	0
För övriga skulder				
Borgensförbindelser för föreningar	1 451 199	1 512 576	1 451 199	1 512 576
Borgensförbindelser för företag	289 655	344 828	289 655	344 828
Sammanlagt	10 719 596	10 260 210	10 563 687	10 098 262

Not 17**Ansvar för kommunernas garanticentrals borgensansvar**

	2018	2017
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	63 277 742,00	61 954 835,00
Kommunens eventuella ansvar för garanticentralens fond 31.12	40 653,03	40 946,85

Not 18**Ansvar gällande derivatavtal**

	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Ränteswapavtal				
Återstående kapital för avtalet	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00
Avtalets utgångsdatum 2.6.2025				
Rörlig ränta: 12 mån euribor				
Fast ränta 1,2 %				
Marknadsvärde	-268 605,00	-226 734,00	-268 605,00	-226 734,00
SÖFUK				
Totalt 5 swapavtal i ränteskyddssyfte				
Marknadsvärde	28 312,56	32 624,42		
Vasa sjukvårdsdistrikt				
Totalt 2 swapavtal i ränteskyddssyfte				
Marknadsvärde	3 910,38	2 949,67		
Kårkulla samkommun				
Ett swapavtal i ränteskyddssyfte	75 062,41	89 931,00		

NOTER ANGÅENDE PERSONALEN OCH REVISORNS ARVODE**Not 19****Antal anställda 31.12**

	2018	2017	2016	2015	2014
Hela kommunen	687	679	693	691	707
Kommunstyrelsen	244	237	246	248	270
Landsbygdsnämnden	0	0	0	0	0
Skolnämnden	378	376	377	377	370
Socialnämnden	0	0	0	0	0
Tekniska sektorn	41	45	47	41	42
Kultur och fritid	24	21	23	25	25

Not 20**Personalkostnader**

	2018	2017
Löner och arvoden	20 935 480,50	20 992 810,64
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	4 571 424,49	4 659 821,40
Övriga lönebikostnader	894 449,41	951 831,26
	26 401 354,40	26 604 463,30
Personalkostnader som aktiveras	31 292,82	3 898,53
Totalt	26 432 647,22	26 608 361,83

Not 21**Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda**

	2018	2017
Kristdemokraterna i Finland	3 565,25	3 627,66
Pedersöre Socialdemokrater	266,38	421,95
Svenska Folkpartiet	5 194,45	5 216,08
Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda sammanlagt	9 026,08	9 265,69

Not 22**Revisorns arvode**

	2018	2017
BDO Audiator Oy		
Revisionsarvoden	11 088,17	13 032,96
Övriga utgifter som hör till revisorn	0,00	0,00
Biträdande uppgifter för revisionsnämnden	180,90	0,00
Övriga arvoden	0,00	0,00
Arvoden sammanlagt	11 269,07	13 032,96

Not 23**Transaktioner med intressenter**

Med kommundirektören har kommunen ingått ett direktörsavtal enligt kommunallagen. I avtalet har man kommit överens om ett avgångvederlag motsvarande sex månaders lön.

Kommunen har beviljat Pedersöre Vatten kapitallån vars saldo 31.12.2018 är 1 386 308 euro. Lånet har beviljats till marknadsvillkor förutom att säkerhet inte har ställts för lånet. Kommunen bedömer att lånet inte är förknippat med en betydande ekonomisk risk. Under år 2018 köpte kommunen tjänster av bolaget för 85 901,06 euro och sålde tjänster för 179 342,54 euro. Ekonomi- och utvecklingsdirektören och tekniska verkets chef är styrelsemedlemmar i bolaget.

Kommunen har beviljat Pedersöre Bostäder kapitallån vars saldo 31.12.2018 är 804 000 euro. Lånen är ränte- och amorteringsfria under 10 år och ingen säkerhet har ställts för lånen. Kommunen har också beviljat bolaget övriga lån vars saldo 31.12.2018 är 531 000 euro. Kommunen har 2018 beviljat Pedersöre Bostäder Ab kommunborgen för en finansieringslimit (företagscertifikat) om 1 000 000 euro. Kommunen bedömer att lånen och borgensförbindelsen inte är förknippade med en betydande ekonomisk risk. Under år 2018 köpte kommunen tjänster av bolaget för 12 858,81 euro och sålde tjänster för 189 216,80 euro. Viceordförande i tekniska nämnden är ordförande i bolaget. Tre av kommunstyrelsens medlemmar är medlemmar i bolagets styrelse.

Kommunen har beviljat Fastighets Ab Storbacken II kapitallån vars saldo 31.12.2018 är 76 800 euro. Lånen är ränte- och amorteringsfria under 10 år och ingen säkerhet har ställt för lånen. Kommunen har också beviljat bolaget övriga lån vars saldo 31.12.2018 är 11 500 euro. Kommunen bedömer att lånen är förknippade med en betydande ekonomisk risk. Viceordförande i kommunfullmäktige är medlem i bolagets styrelse.

Kommunen har beviljat Pedersöre Värme lån vars saldo 31.12.2018 är 225 750 euro. Lånet har beviljats till marknadsvillkor förutom att säkerhet inte har ställts för lånet. Kommunen bedömer att lånet inte är förknippat med en betydande ekonomisk risk. Under år 2018 köpte kommunen tjänster av bolaget för 631 100,59 euro och sålde tjänster för 34 850,59 euro.

Kommunen har beviljat Pedersöre Ishall kapitallån vars saldo 31.12.2018 är 305 000 euro. Lånet är ränte- och amorteringsfritt under 10 år och säkerhet inte har ställts för lånet. Kommunen bedömer att

lånet är förknippat med en viss ekonomisk risk. Under år 2018 köpte kommunen tjänster av bolaget för 77 563,63 euro och sålde tjänster för 23 928,44 euro. En medlem i kommunstyrelsen är styrelsemedlem i bolaget.

Kommunen har beviljat Pedersöre Fiber Alg borgen för lån. Lånens saldo 31.12.2018 är 297 899 euro. Under år 2018 köpte kommunen tjänster av andelslaget för 35 013,80 euro. Andelslaget styrelseordförande är ersättare i kommunstyrelsen.

Kommunen har 2018 köpt tjänster av Fastighets Ab Bennäs Servicecentrum för 114 904,26 euro och sålt tjänster för 29 926,87 euro. Ekonomi- och utvecklingsdirektören, en medlem av kommunstyrelsen och koncernbolagens VD är medlemmar av bolagets styrelse.

Kommunen har 2018 köpt tjänster av Abilita Ab för 142 438,45 euro. Ekonomi- och utvecklingsdirektören är medlem i bolagets styrelse.

Kommunen har 2018 betalat ut ett bidrag om 5 839,24 € till föreningen Folkhälsan i Esse. En ersättare i kommunstyrelsen är styrelsemedlem i föreningen.

Kommunen har 2018 betalat ut ett bidrag för erlagd fastighetsskatt om 5 728,63 € till Pedersöre Ishall. En medlem i kommunstyrelsen är styrelsemedlem i bolaget.

Kommunen har 2018 betalt bidrag om 26 500,00 euro åt och köpt övriga tjänster för 2 250,00 euro av IK Falken r.f. En ersättare i kommunstyrelsen är ordförande i föreningen.

Kommunen har 2018 betalt bidrag om 5 290,00 euro åt Forsby Bollklubb r.f. En ersättare i kommunstyrelsen är medlem i föreningens styrelse.

Kommunen finansierar Näringslivscentralen Concordias verksamhet enligt kommunens invånarantal. År 2018 uppgick utbetalningarna till 201 357,96 euro. Kommundirektören är styrelsemedlem i bolaget.

NOTER ANGÅENDE INNEHAV I ANDRA SAMFUND

Dottersamfund, samkommunandelar samt ägarintressesamfund

Not 24

	Hemort	Kommunkoncernens andel		
		av eget kapital	av främmande kapital	av periodens resultat
<u>Sammanställda enligt parivärdesmetoden</u>				
Pedersöre Vatten Ab	Pedersöre	2 890 123	5 932 225	52 281
Pedersöre Värme Ab	Pedersöre	586 111	1 700 880	219 458
Fab Pedersöre bostäder	Pedersöre	316 312	6 696 804	40
Fab Storbacken II	Pedersöre	11 974	198 913	-4 001
Fab Bennäs Servicecentrum	Pedersöre	2 750 240	42 395	4 800
Bostads Ab Tegelbruksvägen	Pedersöre	375 908	160 194	-1 352
Fab Edsevögården	Pedersöre	102 650	3 457	1 241
Fab Vallbo	Pedersöre	117 563	1 076 703	-19
Fab Kållby Päls	Pedersöre	134 430	1 336	7
		7 285 311	15 812 907	272 457

SAMKOMMUNER

Sammanställda enligt kapitalandelsmetoden:

Malmska fastigheter sk	Jakobstad	5 061 598	1 049 978	205 743
Optima samkommun	Jakobstad	3 023 137	905 905	-79 737
Kvarnen sk.	Kronoby	151 313	40 871	-7 103
Vasa Sjukvårdsdistrikt	Vasa	1 405 776	1 143 107	-124 966
Svenska Österbottens Förbund för utbildning och kultur	Vasa	1 591 342	617 622	10 032
Österbottens Förbund	Vasa	62 242	162 643	24 992
Kårkulla Samkommun	Pargas	300 539	720 179	-8 944
Keski-Pohjanmaan koulutus kuntayhtymä	Karleby	186 173	172 007	-1 644
Eskoon sociaalipalvelujen kuntayhtymä	Seinäjäki	7 851	27 749	-495
		11 789 972	4 840 060	17 877

SAMÄGDA SAMFUND OCH ÄGARINTRESSESAMFUND

Ej sammanställda:

Kovjoki Vatten Ab	Nykarleby	505 828	1 260 564	65 022
Pedersöre Ishall Ab	Pedersöre	70 495	774 781	-10 241
Fab Fresh Pedersöre	Pedersöre	473 946	2 592 780	0
Esse Bollhall Ab	Pedersöre	25 227	37 149	228
Bab Bäckbyborgen	Pedersöre	26 006	450	991
Bab Lappforsbo	Pedersöre	33 459	195	1
Näringscentralen Concordia	Jakobstad	35 193	105 122	2 400
		1 170 154	4 771 040	58 401

NOTER TILL KONCERNBOKSLUTET

Not 25

1. Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet har samtliga dottersamfund och samkommuner sammanställts. Koncernstrukturen framgår av not 24. Kommunens ägarandel av intressesamfundens och samägda samfunds vinst eller förlust samt förändringen i eget kapital har också sammanställts i koncernbokslutet.

2. Tillämpade koncernbokslutsprinciper

Koncernsamfundens interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats. Intäkter och kostnader samt fordringar och skulder mellan koncernsamfund och de samkommuner där kommunen är delägare har eliminerats förutom i fråga om transaktioner av ringa betydelse. Väsentliga interna bidrag som ingår i bestående aktiva har eliminerats.

3. Eliminering av interna innehav

Kommunens och dottersamfundens interna innehav har eliminerats enligt parivärdesmetoden.

4. Minoritetsandelar

Minoritetsandelar har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

5. Korrigering av planmässiga avskrivningar

Dottersamfundens avskrivningar på immateriella och materiella tillgångar har korrigerats så att de motsvarar kommunens avskrivningsplan och utgiftsresternas differens har bokförts som rättelse av dottersamfundens avskrivningar i koncernresultaträkningen och den differens som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder som en korrigering av överskott från tidigare räkenskapsperioder i koncernbalansen. Pedersöre Vatten följer sin egen avskrivningsplan och avskrivningarna har inte omräknats i enlighet med kommunens avskrivningsplan. Avskrivningarna för fastighetsbolaget Kållby Päls har omräknats enligt separat avskrivningsplan varvid fastigheternas ekonomiska livslängd har uppskattats till 15 år.

6. Intressesamfund och samägda samfund

Intressesamfunden och samägda samfund har sammanställts i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

7. Redovisningsperiod

Samtliga koncernsamfund har kalenderåret som redovisningsperiod. Koncernbokslutet har därför sammanställts på basen av bokslutsuppgifter från respektive samfund.

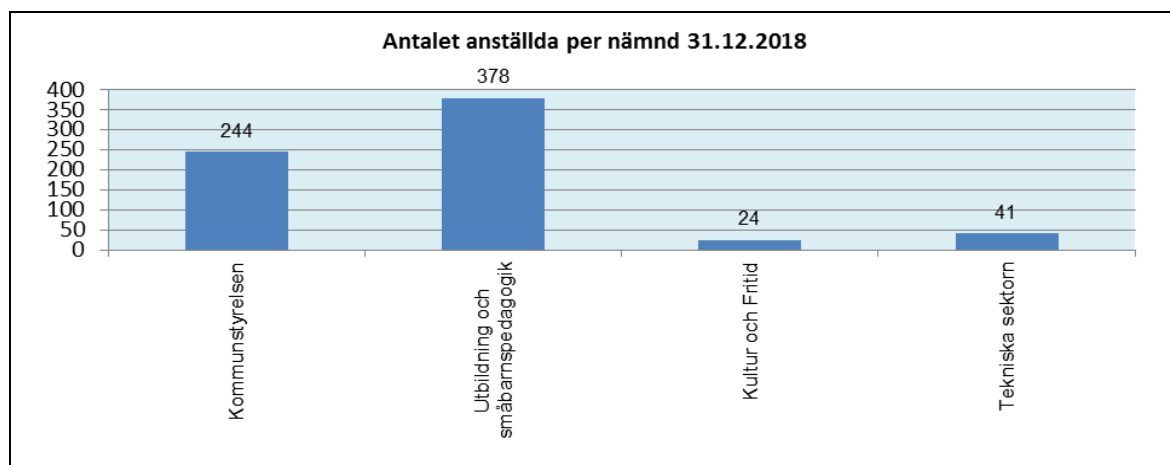

6. Personalstatistik

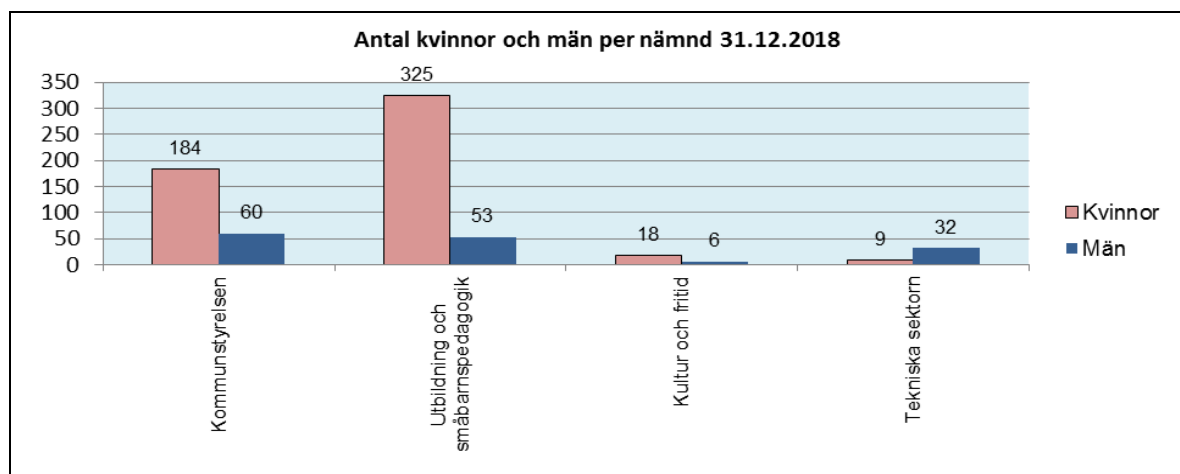
Kommunarbetgivarna KT har 2013 gett ut en ny rekommendation gällande utvärdering av personalresurserna. Syftet med rekommendationen är att inspirera ledningen för kommunerna och samkommunerna att som ett led i sin strategiska planering utveckla metoder för att mäta, följa upp och jämföra personalens arbete, kunnande, hälsa och arbetsförmåga.

Antalet anställda

Pedersöre kommun hade 31.12.2018 sammanlagt 687 anställda, vilket är en ökning med 8 personer jämfört med föregående år. I statistiken ingår samtliga ordinarie hel- och deltidsanställda, vikarier, sysselsättningsanställda och övrig visstidanställd personal. I statistiken ingår inte medborgarinstitutets timlärare.

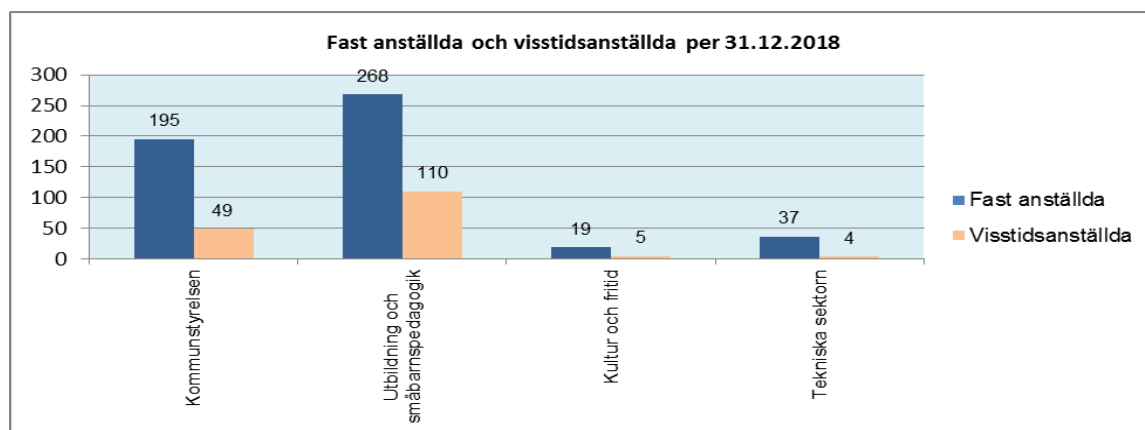
Till kommunstyrelsen hänförs allmän förvaltning, ekonomiförvaltning, avbytarservice, kosthålls-/ städservice och landsbygdsrådgivning. Till tekniska sektorn hänförs tekniska avdelningen, byggnadsnämnden och miljövårdsnämnden. Till sektorn kultur och fritid hänförs kulturnämnden och idrottsnämnden.

Av kommunens anställda är 78,02 % kvinnor och 21,98 % män.

Statistik över antalet anställda per 31.12.2018 uppdelat enligt anställningens karaktär och sektor

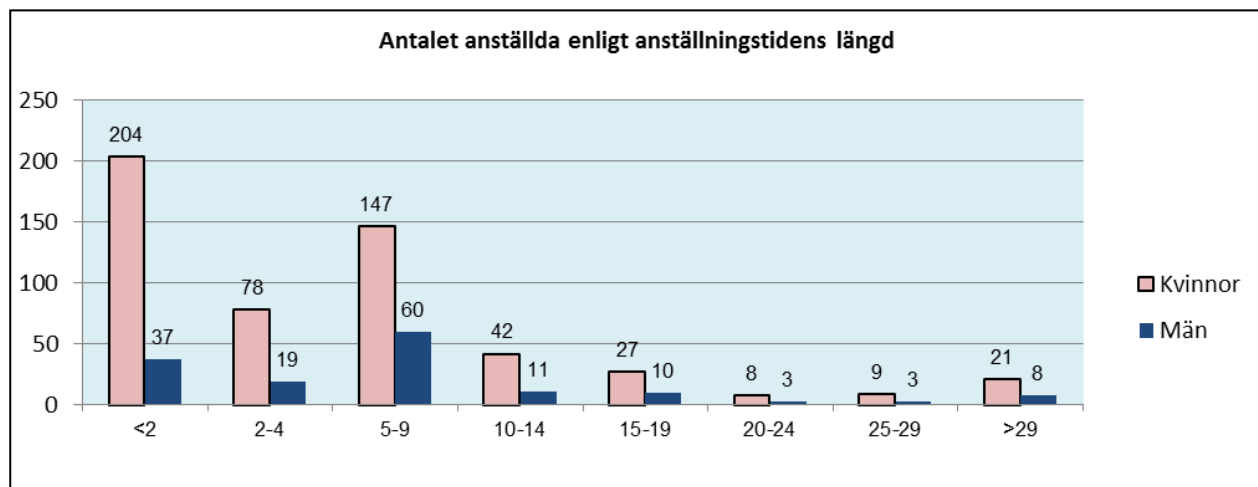
KOMMUNSTYRELSEN	Avbytarservice	Fast anställda	82	84,54 %
		Visstidsanställda	15	15,46 %
	Avbytarservice totalt		97	
	Förvaltning	Fast anställda	29	93,55 %
		Visstidsanställda	2	6,45 %
	Förvaltning totalt		31	
	Kosthålls-/ och städservice	Fast anställda	84	72,41 %
		Visstidsanställda	32	27,59 %
	Kosthålls-/ och städservice totalt		116	
KOMMUNSTYRELSEN TOTALT			244	
UTBILDNING OCH SMÅBARNSPEDAGOGIK	Småbarnspedagogik	Fast anställda	72	67,92 %
		Visstidsanställda	34	32,08 %
	Småbarnspedagogik totalt		106	
	Nybörjarundervisning	Fast anställda	36	55,38 %
		Visstidsanställda	29	44,62 %
	Nybörjarundervisning totalt		65	
	Grundläggande/gymnasieutb.	Fast anställda	160	77,29 %
		Visstidsanställda	47	22,71 %
	Grundläggande/gymnasieutb. Totalt		207	
UTB. OCH SMÅBARNSPEDAGOGIK TOTALT			378	
KULTUR OCH FRITID		Fast anställda	19	79,17 %
		Visstidsanställda	5	20,83 %
KULTUR OCH FRITID TOTALT			24	
TEKNISKA SEKTORN		Fast anställda	37	90,24 %
		Visstidsanställda	4	9,76 %
TEKNISKA SEKTORN TOTALT			41	
TOTALSUMMA			687	

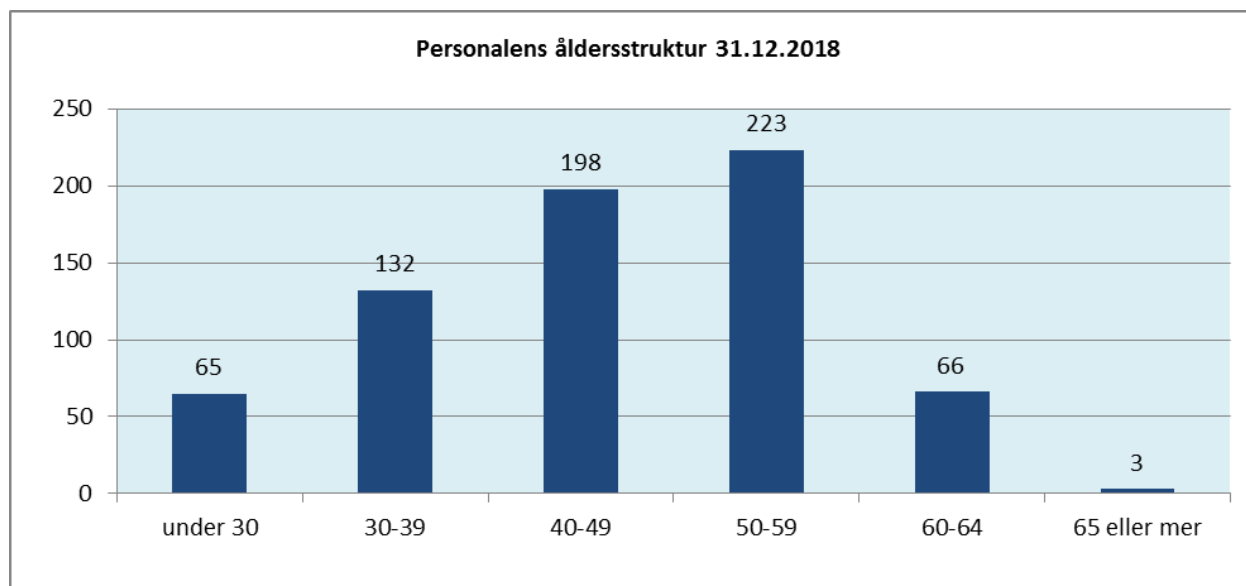
75,55 % eller 519 personer har fast anställning och 24,45 % eller 168 personer är anställd för visstid.

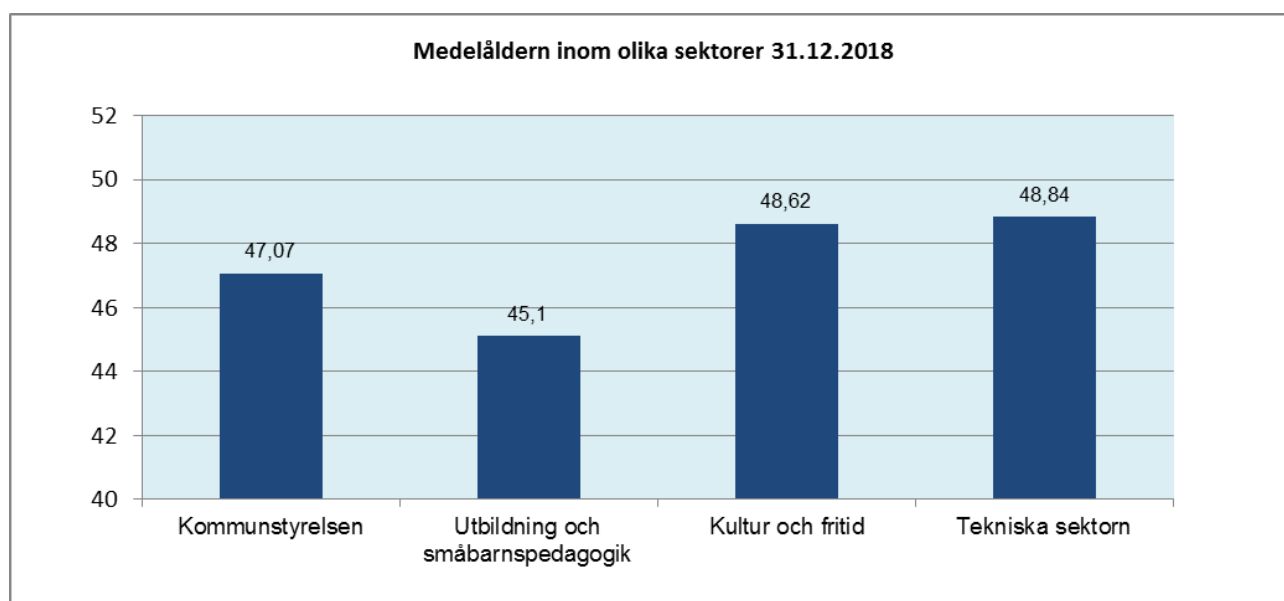
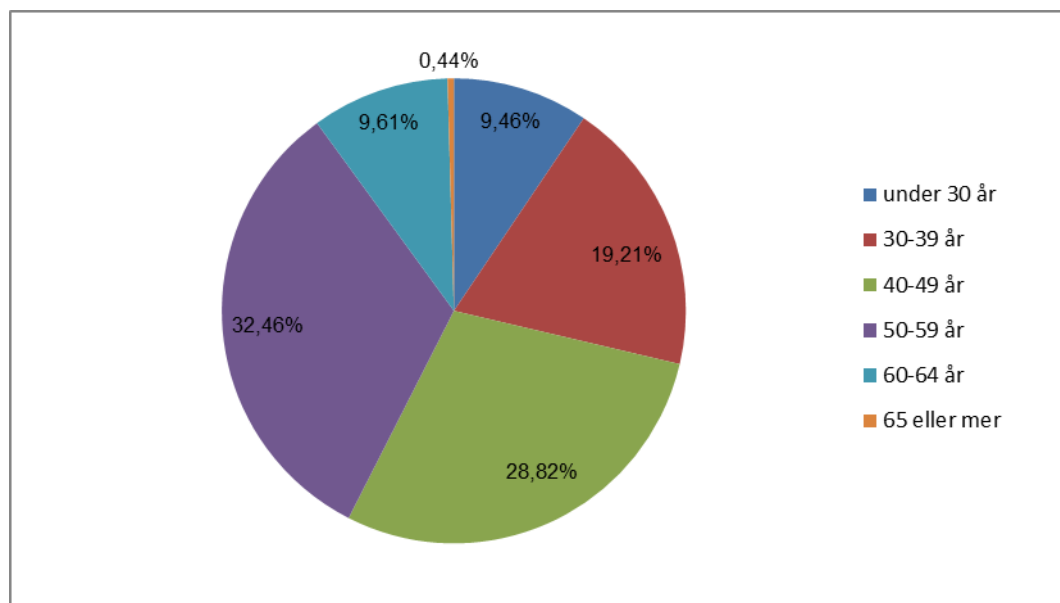
Anställningsförhållanden uppdelat enligt sektor och arbetstid 31.12.2018

Sektor	Heltid 100 %	Deltid 50 - 99 %	Deltid 1 - 49 %	Totalt
Kommunstyrelsen	85	137	22	244
Utbildning och småbarnspedagogik	245	104	29	378
Kultur och fritid	13	9	2	24
Tekniska sektorn	37	3	1	41
Totalt	380	253	54	687

I nuvarande anställningsförhållande har 338 personer en kortare anställningstid än 5 år motsvarande siffra för år 2017 var 379 personer.

Personalens åldersstruktur**Procentuell indelning enligt åldersstruktur**

Medelåldern bland kommunens anställda har stigit från 46,12 till 46,19. Lägst är medelåldern inom utbildning och småbarnspedagogik och högst inom tekniska sektorn.

Årsverken och arbetskraftskostnader

Ett årsverke innebär ett helt års arbetsinsats av en heltidsanställd. En deltidsarbetandes arbetsinsats räknas om till årsverken i förhållande till deltidsprocenten. Deltiden beräknas enligt arbetstiden. Arbetsinsatsen för en person som varit anställd endast en del av året räknas som arbetsdagar i förhållande till hela året. Ett årsverke är alltid maximalt ett (1), vilket betyder att övertid och annan arbetstid utöver normal arbetstid inte beaktas i uträkningen.

Årsverken brutto enligt år och kön

År	Kvinna	Man	Sammanlagt	Förändring i %
2016	495,01	180,55	675,56	
2017	488,96	169,33	658,29	
2018	471,3	169,14	640,44	-2,71

Årsverken brutto enligt nämnd eller sektor

Årsverken brutto	2016	2017	2018
Kommunstyrelsen	238,43	228,38	222,04
Utbildning och småbarnspedagogik	362,41	362,13	344,60
Kultur och fritid	30,56	27,05	32,77
Tekniska sektorn	44,16	40,73	41,03
Totalt	675,56	658,29	640,44

Årsverken netto enligt nämnd eller sektor

Årsverken netto	2016	2017	2018
Kommunstyrelsen	181,90	177,01	175,42
Utbildning och småbarnspedagogik	283,34	278,28	282,37
Kultur och fritid	28,09	24,43	29,91
Tekniska sektorn	36,09	31,99	33,15
Totalt	529,42	511,71	520,85

Frånvaro uträknad i procent av den teoretiska arbetstiden. Vid beräkningen av den teoretiska arbetstiden avdras lördagar och söndagar och arbetstidsförkortande söckenhelger.

	Fördelade dagar	% av teoretisk arbetstid
Alterneringsledighet	361	0,14 %
Arbetsolycksfall	619	0,25 %
Arbetsolycksfall, oavlönad	365	0,15 %
Avlönad tjänsteledighet enligt prövning	205	0,08 %
Barnbarnsledighet	16	0,01 %
Faderskapsledighet	111	0,04 %
Föräldraledighet	2 604	1,04 %
Moderskapsledighet	1 437	0,57 %
Oavlönad tjänsteledighet	12 630	5,04 %
Permittering	2 903	1,16 %
Personalutbildning	931	0,37 %
Rehabilitering avlönad	58	0,02 %
Rehabilitering oavlönad	855	0,34 %
Semester	19 073	7,61 %
Sjukledighet	5 442	2,17 %
Sjukledighet 2/3 lön	848	0,34 %
Sjukledighet, oavlönad	588	0,23 %
Tillfällig vårdledighet	434	0,17 %
Vårdledighet	4 259	1,70 %
Totalt	53 739	21,43 %

Arbetskraftskostnader indelat enligt frånvaro. I begreppet arbetskraftskostnader ingår endast penninglön, inga lönebikostnader ingår.

Penninglön normalskatt	21 798 153,30	per 1000 euro	% av lönekostnader 2018	2017
Hälsorelaterad frånvaro	441 637,59	441	2,03 %	2,73 %
Lön för arbetsolycksfallstid	38 078,22			
Lön under rehabiliteringstid	4 917,95			
Sjuktidslön	348 991,96			
Sjuktidslön 2/3	40 808,75			
Sjuktidslöneförhöjning	8 840,71			
Familjeledigheter	85 552,86	85	0,39 %	0,69 %
Lön faderskapsledighet	4 108,48			
Lön för vård av sjukt barn	31 886,08			
Lön moderskapsledighet	49 558,30			
Avlönad personalutbildning	95 172,55	95	0,44 %	0,31 %
Avlönad personalutbildning	95 172,55			
Övrig frånvaro med lön	29 540,69	29	0,14 %	0,15 %
Lön under tjänstledighet	29 540,69			
Semester	1 887 731,66	1887	8,66 %	10,38 %
Semesterersättning	82 181,18			
Semesterlön	1 117 331,11			
Semesterlöneförhöjning	34 151,24			
Semesterpenning	654 068,13			
Övrig frånvaro utan lön	-1 522 392,28	-1522	-6,98 %	-9,65 %
Alterneringsledighet	-25 361,50			
Barnbarnsledighet	-1 156,15			
Faderskapsledighet	-1 631,43			
Föräldraledighet	-172 741,15			
Moderskapsledighet	-24 934,16			
Arbetsolycksfall oavlönat	-27 599,36			
Sjukledighet oavlönat	-19 271,16			
Tjänstledighet oavlönad	-788 311,31			
Permittering	-121 707,65			
Rehabilitering oavlönad	-37 048,94			
Vårdledighet	-302 629,47			

Pensioneringar

I statistiken ingår beviljade pensioner enligt Lagen om kommunala pensioner KomPL och Lagen om statens pensioner StaPL.

Ålderspension/invalidpension

År	Antalet personer	Pensionsålder
2016	14	64,08
2017	14	64,00
2018	22	63,09

Deltidspension/delinvalidpension

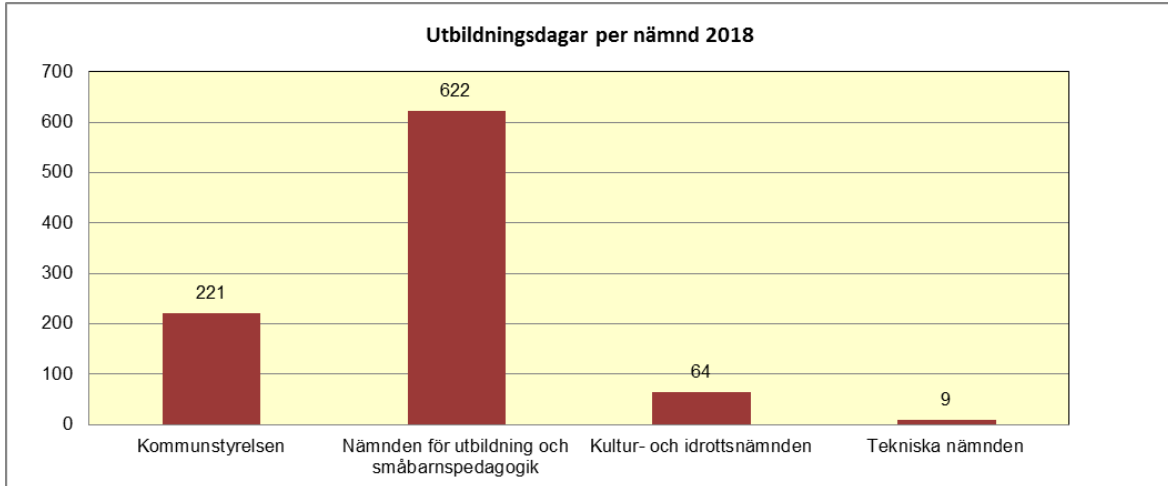
År	Antalet personer	Pensionsålder
2016	8	58,88
2017	2	57,00
2018	0	0

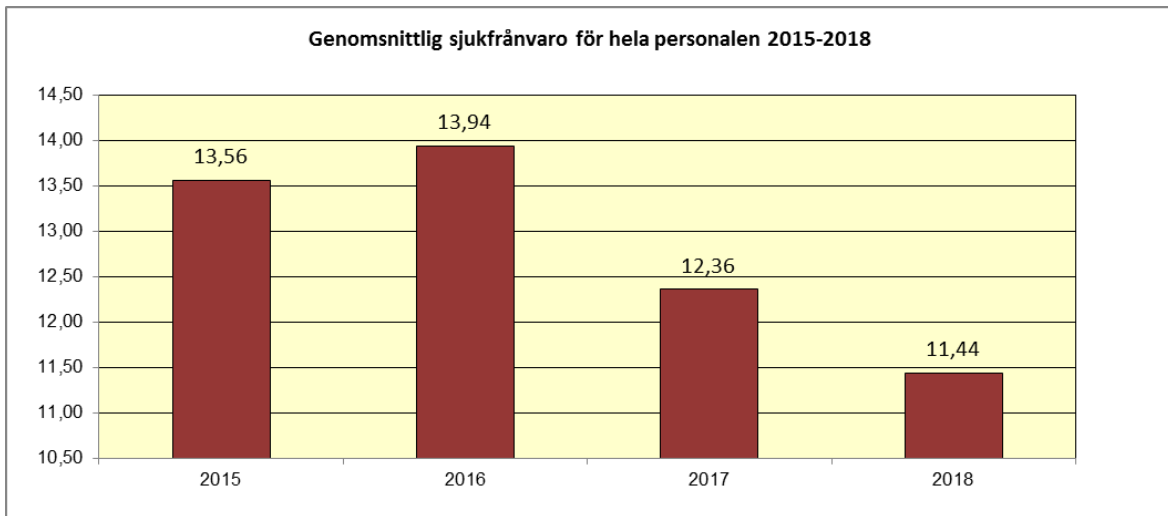

Personalutbildning

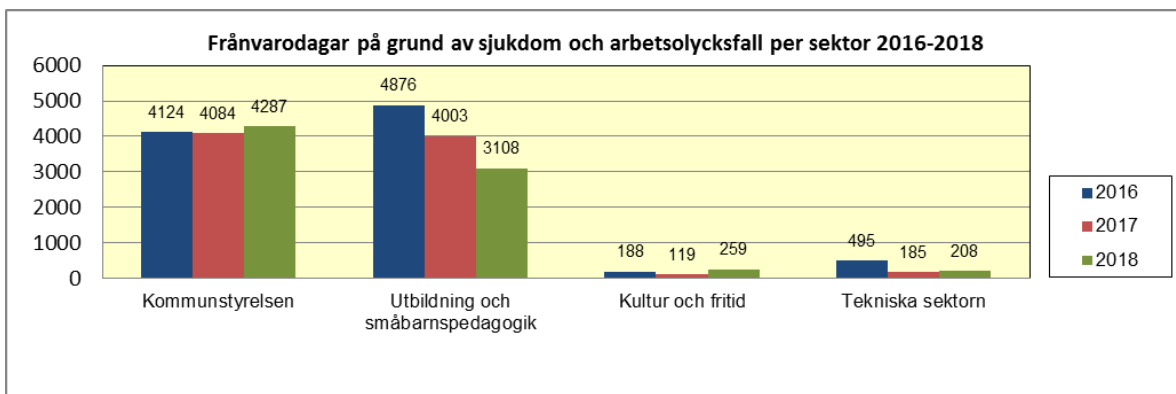
Under år 2018 har personalen deltagit i totalt 916 utbildningsdagar. I statistiken ingår enbart utbildningsdagar över 6 timmar.

Sjukfrånvaro

Under år 2018 har den genomsnittliga sjukfrånvaron sjunkit från 12,36 dagar till 11,44 dagar.

Genomsnittlig sjukfrånvaro per sektor

Sektor	Avdelning	Antal sjukdagar	Antal anställda 31.12.2018	Genomsnittlig sjukfrånvaro
Kommunstyrelsen	Avbytarservice	2 293	97	23,64
	Förvaltning	179	31	5,77
	Kosthålls-/städservice	1 815	116	15,65
Utbildning och och småbarnspedagogik	Småbarnspedagogik	1 199	106	11,31
	Nybörjarundervisning	607	65	9,34
	Grundläggande-/gymnasieutbildning	1 302	207	6,29
Kultur och fritid		259	24	10,79
Tekniska sektorn		208	41	5,07

Sjukfrånvaro uträknat som medeltal enligt åldersgrupp

Sektor	Avdelning		20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	Hela personalen
Kommunstyrelsen	Avbytarservice	Personer	8	20	24	39	6	97
		Dagar	30	350	273	1623	17	2293
		Sjukfrånvaro i medeltal enligt åldersgrupp	3,75	17,50	11,38	41,62	2,83	23,64
	Förvaltning	Personer	2	4	14	7	4	31
Dagar			0	38	46	57	38	179
		Sjukfrånvaro i medeltal enligt åldersgrupp	0,00	9,50	3,29	8,14	9,50	5,77
Kosthålls-/städservice		Personer	14	16	29	38	19	116
	Dagar		98	227	198	773	519	1815
		Sjukfrånvaro i medeltal enligt åldersgrupp	7,00	14,19	6,83	20,34	27,32	15,65
	Utbildning och småbarnspedagogik	Småbarnspedagogik	Personer	16	23	19	35	13
Dagar			242	163	115	550	129	1199
		Sjukfrånvaro i medeltal enligt åldersgrupp	15,13	7,09	6,05	15,71	9,92	11,31
Nybörjarundervisning		Personer	10	16	18	17	4	65
	Dagar		102	107	159	180	59	607
		Sjukfrånvaro i medeltal enligt åldersgrupp	10,20	6,69	8,83	10,59	14,75	9,34
	Grundläggande/gymnasieutb.	Personer	10	46	78	63	10	207
Dagar			22	154	341	715	70	1302
		Sjukfrånvaro i medeltal enligt åldersgrupp	2,20	3,35	4,37	11,35	7,00	6,29
Kultur och fritid		Personer	2	4	4	7	7	24
	Dagar		0	15	193	21	30	259
		Sjukfrånvaro i medeltal enligt åldersgrupp	0	3,75	48,25	3,00	4,29	10,79
	Tekniska sektorn	Personer	3	4	13	17	4	41
Dagar			25	5	86	59	33	208
		Sjukfrånvaro i medeltal enligt åldersgrupp	8,33	1,25	6,62	3,47	8,25	5,07
Hela organisationern		Personer	65	133	199	223	67	687
	Dagar	519	1059	1411	3978	895	7862	
	Sjukfrånvaro i medeltal enligt åldersgrupp	7,98	7,96	7,09	17,84	13,36	11,44	

Sjukfrånvaro enligt frånvarointervall

Sektor	Frånvarointervall	Totalsumma
Kommunstyrelsen	1-3	537
	4-10	1344
	11-60	1716
	61-90	215
	91-180	141
	över 180 dgr	334
Kommunstyrelsen totalt		4287
Utbildning och småbarnspedagogik	1-3	960
	4-10	947
	11-60	1110
	61-90	91
Utbildning och småbarnspedagogik totalt		3108
Kultur och fritid	1-3	24
	4-10	87
	11-60	148
	61-90	0
Kultur och fritid totalt		259
Tekniska sektorn	1-3	84
	4-10	91
	11-60	33
	61-90	0
Tekniska sektorn totalt		208
Totalsumma		7862

Arbetarskyddet

Arbetarskyddskommissionen har under året haft 2 sammanträden. Företagshälsovårdaren och arbetarskyddschefen har gjort ett flertal arbetsplatsbesök med riskanalys som tema. Även regionförvaltningsverket har utfört ett antal inspektioner till bl.a. skolor och daghem.

Nuvarande verksamhetsplan för företagshälsovården gäller för åren 2017-2021. På kommunens intranet finns verksamhetsprogrammet, handlingsprogram för tidigt stöd, rusmedelsprogram och program för psykosocial hälsa att tillgå.

Representanter från tekniska har inbjudits till arbetarskyddskommissionens sammanträden för att informera om kommande byggprojekt och renoveringar. Personalsekreteraren har inbjudits för att delge personalbokslutet.

Arbetarskyddskommission för perioden 2018-2021 består av Peter Kotkamaa (ordförande), Stefan Stubb, Marie-Louise Backlund, Kai Saviaro, Sonja Sundqvist-Pellinen (2018) och Fredrik Djupsjöbacka. Kommunstyrelsens representant är Senja Wiklund.

Arbetarskyddskommissionen har valt Kaj Sandell, Jesper Ahlvik, Glenn Sundqvist, Mia Nyqvist och Josefin Hästbacka som massageentreprenörer för åren 2018-2020. Årligen erbjuds 400 massagebehandlingar som subventioneras med 20 €/behandling.

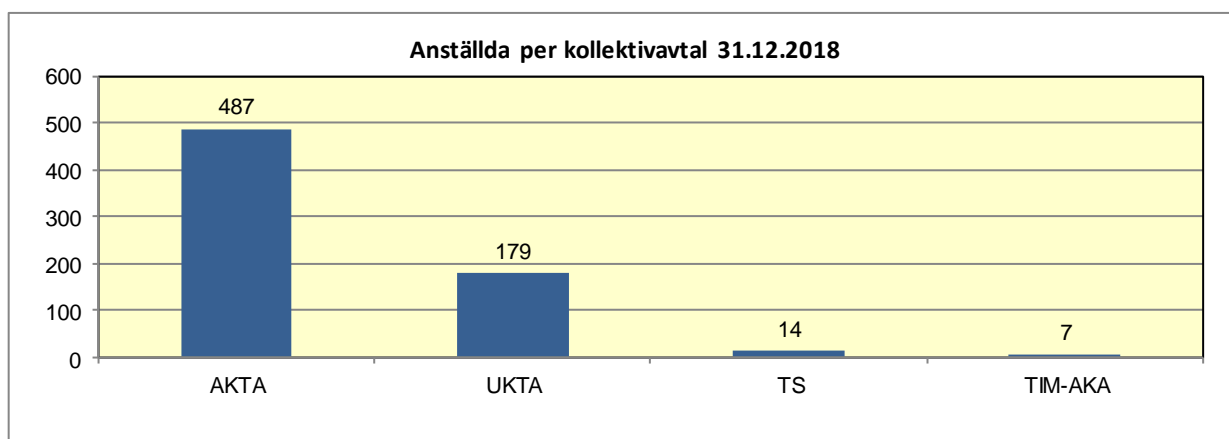

Personalens hälsodag hölls i Kalajoki med bl.a. bowling, yoga och vattengymnastik på programmet.

För att stöda upprätthållandet av personalens hälsa och arbetsförmåga togs systemet med en elektronisk motionsedel i bruk hösten 2013. Per sista december 2018 hade 409 anställda registrerats som användare och förmånen utnyttjades under år 2018 till ett värde av 12 854,10 € vilket är en ökning med 15,20 % jämfört med år 2017

Antalet anställda per kollektivavtal

Personalens lönesättning fastställs enligt gällande kollektivavtal för respektive yrkesgrupp. Följande kollektivavtal tillämpas **AKTA** allmänt kommunalt tjänste- och arbetskollektivavtal, **UKTA** kommunalt tjänste- och arbetskollektivavtal för undervisningspersonal, **TS** kommunalt tjänste- och arbetskollektivavtal för teknisk personal och **TIM-AKA** kommunalt arbetskollektivavtal för timavlönade.

Enligt jämställdhetslagen skall arbetsgivaren främja jämställdheten mellan kvinnor och män när det gäller anställningsvillkor och särskilt lönenivån. Enligt jämställdhetsplanen skall löneutvecklingen för kvinnor och män följas upp i personalstatistiken. I nedanstående tabell jämförs ordinarie lön för en heltidsanställd enligt kollektivavtal och kön. Statistiken visar lönenivån i december 2018.

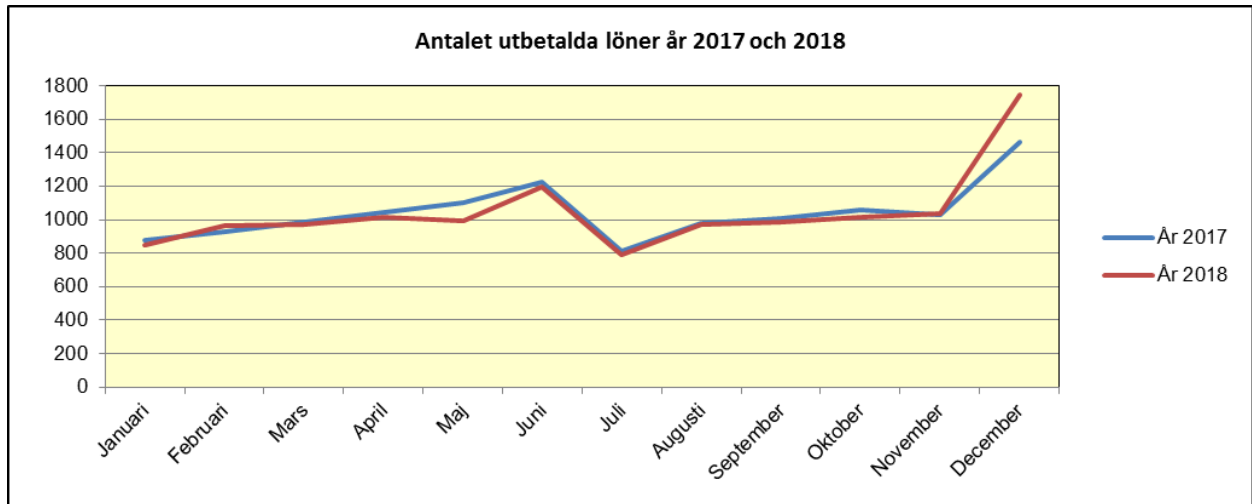
Avtal	Ordinarie lön män	Ordinarie lön kvinnor	Löneskillnad %
AKTA	2 577,81	2 292,54	12,44
UKTA	3 663,25	3 384,04	7,62
TS	3 408,94	3 773,08	9,65

Orsaken till löneskillnad mellan män och kvinnor inom AKTA beror på att de fastanställda männen finns inom yrken som har en högre lönesättning p.g.a. utbildning och arbetets svårighetsgrad. Löneskillnaden inom UKTA beror på att männen ofta har fler undervisningstimmar än kvinnorna, vilket leder till en högre lön.

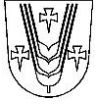

Utbetalda löner

Under år 2018 utbetalades i löner och arvoden totalt 21 798 153,30 euro vilket är 167 369,06 euro mer än under år 2017.

Under år 2018 varierade antalet löneutbetalningar per månad mellan 788 till 1 745.

Bokslutets datering och undertecknande

Pedersöre den 8 april 2019

Greger Forsblom
kommunstyrelsens ordförande

Christian Backlund
kommunstyrelsemedlem

Helena Berger
kommunstyrelsemedlem

Yvonne Borgmästars
kommunstyrelsemedlem

Bernhard Hjulfors
kommunstyrelsemedlem

Ralf Lindfors
kommunstyrelsemedlem

Camilla Roslund-Nordling
kommunstyrelsemedlem

Niclas Sjöskog
kommunstyrelsemedlem

Bernt Snellman
kommunstyrelsemedlem

Senja Wiklund
kommunstyrelsemedlem

Johanna Överfors
kommunstyrelsemedlem

Stefan Svenfors
kommundirektör

ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER

Balansbok inbunden pappersutskrift
Dagbok på USB
Huvudbok på USB

ANVÄNDA VERIFIKATSLAG

- 10 Inköpsreskontra
- 14 Inköp skyddad ID
- 20 Inköpsreskontrabetalningar
- 30 Lönebokföring
- 40 Försäljningsreskontra
- 45 Intern fakturering
- 50 Inbetalningar
- 80 Huvudbokföring, memorialverifikat
- 90 Anläggningstillgångar

Bokslutsanteckning

Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision.

Pedersöre ___/___ 2019

BDO Audiator Ab
revisionsammanslutning